

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Arkivsak: 21/215
Møtedato/tid: 15.09.2021 kl. 09:00
Møtested: Møterom II, miljøbygget

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
14/21	Prosjektplan - forvaltningsrevisjon Barn og unge, tverrfaglig samarbeid og forebygging
15/21	Budsjett for kontrollarbeidet 2022 m.v.
16/21	Referatsaker september 21
17/21	Godkjenning av protokoll

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 07.09.2021

Kari Leknes (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Prosjektplan - forvaltningsrevisjon Barn og unge, tverrfaglig samarbeid og forebygging

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

14/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/32 - 2

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget godkjenner prosjektplan datert 30.08.21.
2. Rapporten forventes levert 30.05.22 og innenfor den angitte ressursbruk på 250 timer.
3. Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.

Vedlegg

Prosjektplan Barn og unge - tverrfaglig samarbeid og forebygging

Uavhengighet

Saksopplysninger

Kommunelovens § 23-3 sier at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kommunestyret behandlet den 15.12.20 plan forvaltningsrevisjon 2020-2024. Det ble fattet slikt vedtak:

«Prioritering av forvaltningsrevisjoner:

1. *Psykiske helsetjenester, rus, kulturtilbud barn og unge*

Kontrollutvalget gjorde så slikt vedtak i sak 02/21 den 21.01.21:

1. *Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon på psykiske helsetjenester, rus og kulturtilbud barn og unge.*
2. *Kontrollutvalget gir innspill på et senere tidspunkt*

3. *Revisor bes å utarbeide prosjektplan i henhold til møte, 15.09.21.*

Revisor har utarbeidet prosjektplan datert 30.08.21, jfr. vedtak. Planen angir følgende problemstilling:

Arbeider Flatanger kommune tilfredsstillende med å forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utvidet risiko for rus- og psykiatriproblematikk?

Aktuelle revisjonskriterier vil være lovverk, kommunens egne retningslinjer og nasjonale standarder innen oppvekst og helse, jfr. prosjektplanens kap. 3.3.

Prosjektet er tenkt gjennomført via intervjuer og dokumentgjennomgang. Det kan bli aktuelt med stikkprøver i journaler m.v., samt evt. kontakt med eksterne samarbeidspartnere, jfr. prosjektplanens kap. 3.4. Gjennomføringen er planlagt gjennomført innen 30.05.22 med en ressursbruk på inntil 250 timer.

Vurdering

Den fremlagte prosjektplan ansees for å være i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 02/21. Prosjektplanens problemstilling og beskrivelser av denne omfatter de felt og temaer

som kontrollutvalget var opptatt av i bestillingsmøtet. Sekretariatet er derfor av den oppfatning at prosjektplanen inneholder det tverrsektorielle aspektet i kommunens arbeid med barn og unge med utvidet rus- og psykiatriproblematikk.

Den foreslåtte tidsressurs og leveringstidspunkt betraktes som relevant. Ved evt. behov for endringer i prosjektplanen underveis i prosjektet må kontrollutvalget kunne ta stilling til disse. Kontrollutvalget anbefales å godkjenne den fremlagte prosjektplan datert 30.08.21 med levering innen 30.05.22 og ressursbruk på 250 timer.

Barn og unge - tverrfaglig samarbeid og
forebygging

PROSJEKTPLAN

Flatanger kommune

SEPTEMBER 2021

FR1186

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	Arbeider Flatanger kommune tilfredsstillende med å forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utvidet risiko for rus- og psykiatriproblematikk?
Kilder til kriterier	▪ Lov om barnehager (barnehageloven), LOV-2005-06-17-64 ▪ Lov om barneverntjenester (barnevernloven), LOV-1992-07-17-100 ▪ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) , LOV-2018-06-22-83 ▪ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), LOV-2011-06-24-30 ▪ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), LOV-1998-07-17-61 ▪ Kommunens egne retningslinjer ▪ Nasjonale faglige veiledere/retningslinjer innen oppvekst og helse.
Metode	Intervju, dokumentgjennomgang, kan bli aktuelt med journal-/mappegjennomgang
Tidsplan	• Inntil 250 timer • Levering til sekretær 30.05.21.
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Anna Dalslåen, ada@revisjonmidtnorge.no /48208858 Prosjektmedarbeider: Anna Ølnes

Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Flatanger kommune	Rådmann Rune Strøm eller den som rådmannen delegerer

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kommunestyret behandlet den 15.12.20 plan forvaltningsrevisjon 2020-2024. Plan for forvaltningsrevisjon slår fast at første prioriterte forvaltningsrevisjon skal omhandle tema «Psykiske helsetjenester, rus, kulturtilbud barn og unge». Kontrollutvalget vedtok i møte 21.01.2021 sak 02/20 følgende vedtak:

«1. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon på psykiske helsetjenester, rus og kulturtilbud barn og unge.

2. Kontrollutvalget gir innspill på et senere tidspunkt.

3. Revisor bes å utarbeide prosjektplan i henhold til møte, 15.09.21»

Revisor har vært i kontakt med kontrollutvalgets sekretær i forbindelse med utarbeidelsen av prosjektplanen. Kontrollutvalget har ikke kommet med innspill til prosjektplanen i møtene mellom 21.01 og 15.09.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

I bestillingen fra kontrollutvalget kommer det frem at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til oppvekst tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er størst i gruppen barn/ungdom. I orientering gitt av administrasjonen i kontrollutvalgets møte 05.11.20 ble blant annet fritidsklubben, oppfølging av videregående elever som flyttet ut på hybel, samt rusutfordringer, tatt opp som utfordringer. Årsmeldingen fra 2018 sier at fremtidens utfordringer blant annet er å ha større fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor alle fagområdene. Revisor er ikke kjent med at det er noe kommunalt tilbud innrettet spesielt mot barn og unge med psykiske problemer. Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til helse- og omsorgstjenester tilsa at behovet for forvaltningsrevisjon var størst innenfor psykisk helsevern. Videre pekte konkrete innspill fra administrasjonen og hovedtillitsvalgte på at kommunen har utfordringer innen hver av de 3 områdene og at det er en sammenheng mellom disse for barn og unge, spesielt psykisk helse. Barn og unge er en fellesnevner på tvers av tjenestene.

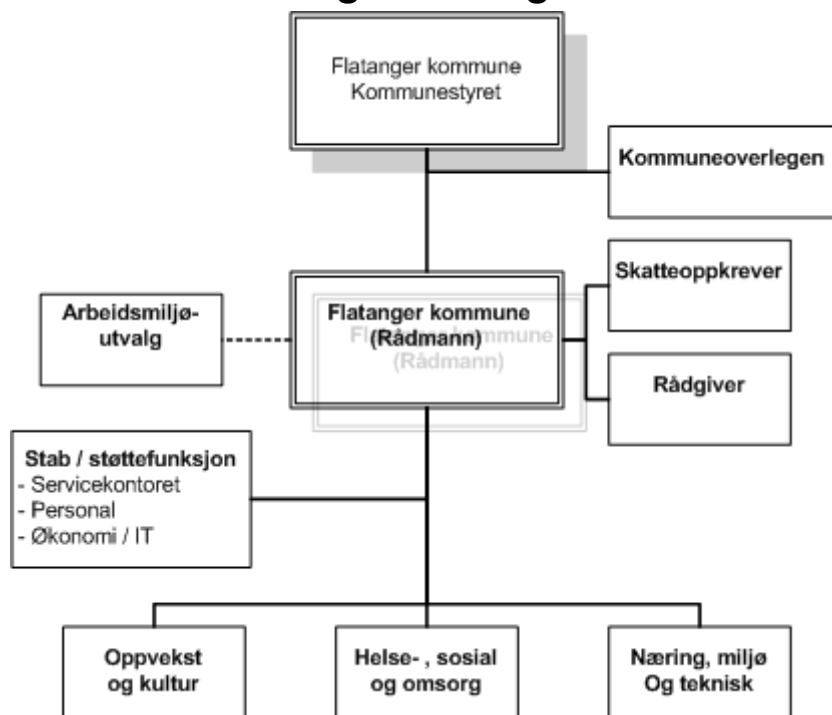
Kommunen skriver i sin årsmelding fra 2020 at «Statsforvalteren gjennomførte i 2020 et tilsyn på beredskap i kommunen. Konklusjonen var følgende når det kom til helsemessig og sosial beredskap: *«Flatanger har ikke utarbeidet en overordnet plan for helsemessig og sosial*

beredskap. (Kun utkast på tilsynstidspunkt). Kommunen har nødvendig samfunnsmedisinsk kompetanse, men må sørge for at denne ivaretar oppgaven innen helsemessig og sosial beredskap. På grunn av Covid-19-situasjonen har planer og rutiner for håndtering av Covid-19-pandemien blitt prioritert foran oppfølging av avvik ifb. tilsyn i 2019»»

I årsmeldingen viser skolene til at de har gjennomført flere tiltak for å bedre det psykososiale miljøet på skolene. Det kommer også frem at det i 2020 har vært en økt aktivitet innenfor område barnevern for Flatanger kommune, dette da med en økning i tiltak knyttet til barn som har det vanskelig. Det er ikke avholdt årlig lokalt samarbeidsmøte mellom representanter fra MNS barnevern og representanter fra barnehage, skole og helsesøster i Flatanger kommune.

Det er derfor samlet interessant å se på hvordan kommunen arbeider for å forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus.

2.3 Kommunens organisering

Kilde: Flatanger kommune

Kommunen er organisert i tre sektorer: Oppvekst og kultur, Helse-, sosial og omsorg, og Næring, miljø og Teknisk. Det er i de to førstnevnte sektorene revisor vil fokusere arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen.

Revisor har ikke funnet informasjon om bolig eller andre tilbud for dem med problemer med rus og psykiatri i kommunen. Det kan hende at kommunen håndterer dette innenfor hjemmetjenesten/omsorgsboliger uten at det står spesifisert på kommunens nettside.

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Problemstilling

Revisor har utarbeidet følgende problemstilling:

Arbeider Flatanger kommune tilfredsstillende med å forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utvidet risiko for rus- og psykiatriproblematikk?

Problemstillingen undersøker hvorvidt kommunen arbeider tilfredsstillende med å forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utvidet risiko for rus- og psykiatriproblematikk. For å få svar på dette må revisor se nærmere på hvordan kommunen samarbeider internt (for eksempel mellom barnevern, PPT, rus- og psykiatri, barnehage, skole, kultur og helsestasjon) og eksternt (for eksempel med krisesenter, BUP, lokalidretten og lokalt kulturliv). Det kan også bli aktuelt å se på det kvalitative innholdet i tjenestetilbudet til denne gruppen.

Hvordan kommunen har organisert arbeidet med denne tematikken vil legge føringer for hvilke deler av kommuneorganisasjonen og hvilke samarbeid revisor vil se nærmere på.

3.2 Avgrensing

Prosjektet er avgrenset til å omhandle kommunens arbeid opp mot barn og unge med utvidet risiko for rus- og psykiatriproblematikk. Det vil si at revisor ikke vil undersøke det kommunale tilbudet for voksne med utfordringer knyttet til rus og psykiatri.

Revisor har ikke anledning til å vurdere arbeidet eksterne aktører gjør opp mot målgruppa for undersøkelsen, men kan si noe om hvordan samarbeidet fungerer sett fra Flatanger kommunes ståsted.

3.3 Kilder til kriterier

Revisjonskriteriene utgjør en objektiv målestokk i forvaltningsrevisjon.

Regelverket innen både barnehage, skole, helsestasjons-/skolehelsetjeneste, PPT og barnevern understreker viktigheten av riktige tjenester til riktig tid. Et samordnet og helhetlig tjenestetilbud er gjerne formulert som lovpålagt samarbeid med kommunens øvrige tjenester, mens tidlig innsats ofte er formulert som meldeplikter og krav til tjenestens

tilgjengelighet for brukerne. I tillegg har man lokale ambisjoner og mål som er formulert i planer, avtaler og erklæringer.

Revisjonskriterier til dette prosjektet vil kunne være fra følgende kilder, listen er ikke uttømmende:

- Lov om barnehager (barnehageloven), LOV-2005-06-17-64
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven), LOV-1992-07-17-100
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) , LOV-2018-06-22-83
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), LOV-2011-06-24-30
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), LOV-1998-07-17-61
- Kommunens egne retningslinjer
- Nasjonale faglige veiledere/retningslinjer innen oppvekst og helse.

3.4 Metoder for innsamling av data

I denne forvaltningsrevisjonen vil datainnsamlingen bli gjennomført som intervju og gjennomgang av relevante dokumenter. Det kan bli aktuelt å gjennomføre stikkprøver i brukeres journaler, elevmapper eller annen dokumentasjon om barn og unge i kommunen.

Vi vil intervju sentrale personer i kommunen. Både ledere og ansatte er aktuelle intervjuobjekter, for å sikre et mest mulig realistisk bilde av situasjonen i kommunen. Det kan også bli aktuelt å kontakte eksterne samarbeidspartnere, for å få deres perspektiv på temaet.

Levanger/30.08.21

Anna K. Dalslåen

Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Prosjekt nr:	Kommune:
FR1186	Flatanger kommune

Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Barn og unge - tverrfaglig samarbeid og forebygging

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 24-4
 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Levanger, 30.08.21

Anna Dalsslåen
 Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Engasjementsbrev

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Dalslåen, Anna Karlsen	BANKID	2021-08-30 20:35

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Budsjett for kontrollarbeidet 2022 m.v.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

15/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/93 - 26

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget, med forbehold om årsbudsjettvedtaket til Revisjon Midt-Norge SA, slutter seg til det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2022 for kontrollarbeidet i Flatanger kommune med en total ramme på kr 649.000.-.
2. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
3. Forslaget oversendes rådmannen for videre behandling i samsvar med § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Vedlegg

Detaljbudsjett 2022

Saksopplysninger

Saksbehandling og saksgang for budsjettet for kontrollarbeidet går fram av § 2 i forskriften om kontrollutvalg og revisjon:

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Forskriften pålegger kontrollutvalget å fremme forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Utvalgets ansvar og oppgaver er i det alt vesentlige lovregulert. Utvalgets ansvarsområde kan deles inn i tre områder, kontrollutvalgets egne aktiviteter, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

I forslaget til total ramme er det ikke lagt opp til større vesentlige endringer i utvalgets samlede aktivitetsnivå for 2022.

I kontrollarbeidssammenheng er de største postene kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester; ellers inneholder budsjettet poster for kontrollutvalgets egen drift. Alle kostnader mht. kontroll og tilsyn skal føres på funksjon 110.

Kontrollutvalgets egne utgifter

Gjelder hovedområdene lønn, andre driftsutgifter, samt kjøp av varer og tjenester.

I lønn inngår bl.a. fast årlig godtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste, møtgodtgjørelse, reiseutgifter og tilhørende sosiale kostnader. Det er lagt inn ca. 3% økning pr. år.

I andre driftsutgifter inngår bevertning, faglitteratur/tidsskrifter og kurs-/oppholdsutgifter mv.

Kontrollutvalget er et viktig organ og må ha ressurser til faglig oppdatering i form av å delta på kurs og konferanser. Det er lagt opp til 5 møter i 2022.

Kontrollutvalgssekretariat

Kontrollutvalgets sekretariat, Konsek Trøndelag IKS (Konsek) utgjør kontrollutvalgets

operative ledd. Konsek har ansvar for saksutredning og generell tilrettelegging for utvalgets arbeid. Representantskapet i Konsek vedtok den 26. april 2021 budsjett for 2022 og økonomiplan 2022-2025. Det er lagt opp til ca. 2,5% økning pr. år.

Revisjon

Revisjon Midt-Norge SA har opplyst at beløpet for revisjonstjenester 2022*(se nedenfor), samt økonomiplan 2022 – 2025, blir fastsatt i årsmøtet oktober 2022. En tar derfor foreløpig utgangspunkt i beløpet for revisjonstjenester som er angitt i årsmøtets sak 07/21, revidert økonomiplan 2021- 2024.

Budsjettforslag 2022 med økonomiplan 2022 - 2025

Budsjett	Budsjett 2021	Forslag 2022	Forslag 2023	Forslag 2024	Forslag 2025
Kontrollutvalgets egne utgifter til møteavvikling, kurs, m.v.	97.000	100.000	103.000	106.000	109.000
Kjøp av sekretariatsstjenester	155.000	158.000	162.000	166.000	170.000
Kjøp av revisjonstjenester	395.000*	391.000*	395.000*	399.000*	403.000*
Total ramme kontrollutvalget	647.000	649.000	660.000	671.000	682.000

Vurdering

I kontrollarbeidssammenheng er de største postene kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester; ellers inneholder budsjettet poster for kontrollutvalgets egen drift. Budsjettforslaget bygger på erfaring fra kontrollutvalgets egenaktivitet og tidligere regnskapstall.

Antallet møter og evt. besøk ved kommunale avdelinger/institusjoner kan øke hvis konkrete saker eller problemstillinger oppstår. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.

Kontrollutvalget legger fram et forslag til spesifisert budsjett for kontrollarbeidet. Kommunestyret fastsetter den totale rammen.

**SPESIFISERT DRIFTSBUDSJETT FOR
2022 FOR KONTROLLARBEIDET I
FLATANGER KOMMUNE**

Post	Tekst	Beløp
1082	Ledergodtgjørelse	6.000
1083	Møtegodtgjørelse	13.000
1084	Erstatning for tapt arbeidsfortjeneste	11.000
1099	Arbeidsgiveravgift	2.000
1100	Faglitteratur/tidsskrifter (5 abonnement på tidsskriftet Kommunerevisoren)	10.000
1115	Bevertning	3.000
1153	Kursavgifter og oppholdsutgifter	33.000
1160	Kjøregodtgjørelse (Kjøregodtgjørelse til møter)	8.000
1170	Reiseutgifter (Andre reiseutgifter)	10. 000
1196	Kontingent FKT	4.000
1375	<i>Kjøp av tjenester fra Konsek Trøndelag IKS</i>	<i>158.000</i>
1376	<i>Kjøp av tjenester fra Revisjon Midt-Norge SA</i>	<i>391.000</i>
Sum		649.000

Referatsaker september 21

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

16/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/93 - 25

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Flatanger - leveranseavtale 2021

Vannportalen - Kommunene sine oppgaver og ansvar i vannforvaltningen

Hvem bestemmer over sakslisten

Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefellesskap

Direktoratet for Sikkehet og Beredskap - Kommuneundersøkelsen 2021

Et varsel mot kommunedirektøren skal behandles av arbeidsgiver

Kan et politisk organ ha gruppearbeid

Vertskommunesamarbeid handler om å overføre myndighet fra en kommune til en annen

MNA møteprotokoll representantskapsmøte 270421

Kommuneproposisjonen 2022_ Utviklingstrekkene for statlig tilsyn med kommunesektoren -

Forum for Kontroll og Tilsyn

Kontrollutvalgene har en rolle ved varsling - NKRF

Innkjøpssamarbeid eller lokal handel_ Ja takk, begge deler

Rammeavtaler er ikke så fleksible som mange trodde

Bernt svarer_ Reglene om ettergodtgjøring er litt av en rebus

Departementets tolkningsuttalelse om kommuneloven § 11-2 Skriftlige spørsmål og svar mellom møter

Nå kan nemnd avgjøre gjengjeldelsessaker etter varsling i arbeidslivet

Hvor skal vi føre representanter som melder seg ut og inn av partier

Referatsaker er også saker som behandles

Reglene om ettergodtgjøring er litt av en rebus

Skriftlige spørsmål til ordføreren

Ulovlig sammensatt formannskap kan føre til ugyldige vedtak

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

Leveranseavtale mellom Konsek Trøndelag IKS og Flatanger kommune

1. Avtalens parter

Denne avtalen inngås mellom Flatanger kommune (heretter omtalt som deltakeren) og Konsek Trøndelag IKS (heretter omtalt som leverandøren).

2. Avtalens formål

Denne avtalen er hjemlet i selskapsavtalen for Konsek Trøndelag IKS § 5. Avtalen spesifiserer hvilke tjenester leverandøren skal levere til deltakeren og hvilke betalingsforpliktelser deltakeren har overfor leverandøren som følge av dette. Avtalen skal godkjennes av representantskapet i Konsek Trøndelag IKS.

3. Leverandørens leveranse

Leverandøren skal levere alle sekretariatstjenester deltakerens kontrollutvalg har behov for, i tråd med kommunelovens kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kapittel 1. Dette inkluderer:

- Praktisk bistand til gjennomføring av møter
- Saksutredning og forslag til vedtak for saker til behandling i kontrollutvalget
- Rådgiving (habilitet, offentlighet, lukking av møter med mer)
- Opplæring av kontrollutvalget
- Oppfølging av vedtak fattet av kontrollutvalget
- Oppfølging av ansvaret for å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Ansvar for kontrollutvalgets arkiv
- Koordinering av kommunens egenkontroll med statlige tilsyn
- Utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, dersom kontrollutvalget beslutter at dette skal utføres av sekretariatet

Kontrollutvalget har myndighet til å instruere sekretariatet om utførelsen av arbeidsoppgaver innenfor de rammer som er gitt av kommuneloven og øvrig lovverk.

4. Deltakerens betalingsforpliktelse

Deltakeren forplikter seg til å betale det tilskudd til leverandøren som fastsettes av leverandørens representantskap. Tilskuddet skal dekke alle tjenester som normalt inngår i kontrollutvalgets arbeid, jf. punkt 3 i denne avtalen. Tilskuddet dekker også utgifter til leverandørens ansatte i forbindelse med gjennomføring av oppdraget, som reise, opphold, diett og overtidsbetaling.

Honoraret skal være basert på budsjettert timeforbruk for leveranse til deltakerens kontrollutvalg og en timepris som er lik for alle deltakere. Det budsjetterte timeforbruket skal baseres på dokumentert faktisk forbruk og eventuelle endringer i tjenesteleveranse.

Fellestid, eller timer til kontrollutvalgsarbeid som ikke kan knyttes til en enkelt kommune, fordeles forholdsmessig på kommunene. Reisetid i forbindelse med kontrollutvalgsarbeidet skal utjevnes forholdsmessig mellom deltakerne.

Leverandøren skal ikke fakturere ved overforbruk eller tilbakebetale ved underforbruk dersom reelt timeforbruk ikke samsvarer med budsjett. Leverandøren skal tilstrebe samsvar mellom budsjett og forbruk over tid.

Leverandøren kan fakturere for tjenester ut over det som normalt anses som en del av sekretariatets oppgaver dersom det inngås avtale om dette på forhånd.

Leverandøren kan fakturere for kostnader knyttet til deltakere på kurs og samlinger i regi av leverandøren.

5. Ikrafttredden og varighet

Avtalen trer i kraft når den er signert av partene.

Avtalen gjelder så lenge kommunen er deltaker i Konsek Trøndelag IKS og opphører uten oppsigelse ved uttredden.

Begge parter kan be om reforhandling av avtalen ved behov. Denne avtalen gjelder frem til ny avtale er godkjent av representantskapet.

For Konsek Trøndelag IKS:

For Flatanger kommune:

Trondheim, 18.05.2021

Lauvsnes, May 19, 2021

daglig leder

Olav Jørgen Bjørkås (May 19, 2021 09:46 GMT+2)

Ordfører

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 21/160
Møtedato/tid: 26.04.2021 kl 11:30 – 12:15
Møtested: Fjernmøte via Teams

Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger kommune
Frode Revhaug	Frosta kommune
Knut Arne Strømøy (vara)	Frøya kommune
Borgny Grande	Grong kommune
Hege Nordheim-Viken	Høylandet kommune
Ida Stuberg	Inderøy kommune
Bjørnar Buhaug	Indre Fosen
Mari-Anne Hoff (vara)	Leka kommune
Anita Ravlo Sand	Levanger kommune
Bente Estil	Lierne kommune
Jahn Harry Kristiansen	Malvik kommune
Jorid Jagtøyen	Melhus kommune
Kjersti Kjenes	Meråker kommune
Sivert Moen	Midtre Gauldal kommune
Arnhild Holstad	Namsos kommune
Stian Brekkvassmo	Namsskogan kommune
Are Hilstad	Orkland kommune
John Einar Høvik	Osen kommune
Per Olav Tyldum	Overhalla kommune
Hans Oskar Devik	Røyrvik kommune
Tanja Fuglem	Selbu kommune
Gunn Iversen Stokke	Skaun kommune
Arnt Einar Bardal	Snåsa kommune
Anne Berit Lein	Steinkjer kommune
Steinar Aspli	Trøndelag fylkeskommune
Jens Arne Kvello	Tydal kommune
Anne Grete Valbekmo (vara)	Verdal kommune
Hans Kristian Norset	Ørland kommune
Vibeke Stjern	Åfjord kommune

Forfall:

Kristin Furunes Strømskag	Frøya kommune
Oda Marie S. Stølen	Heim kommune (forfall meldt rett før møtet, ingen vara)
Elisabeth Helmersen	Leka kommune
Pål Sverre Fikse	Verdal kommune

Ikke møtt:

Björg Reitan Bjørgvik	Hitra kommune
Nelly Anita Lian	Stjørdal kommune

Andre møtende:

Randi Dille, styrets leder
Torbjørn Berglann, daglig leder
Eva J. Bekkavik, referent

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

29 av 32 eierkommuner til stede, 92 % av stemmene i selskapet er representert.

Bente Estil, Lierne kommune og Bjørnar Buhaug, Indre Fosen kommune ble valgt til å underskrive protokollen.

Styreleder Randi Dille orienterte om styrets arbeid og selskapet før møtet ble satt.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
01/21	Årsregnskap og årsberetning for 2020
02/21	Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022
03/21	Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret
04/21	Leveranseavtale

Sak 01/21 Årsregnskap og årsberetning for 2020

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
01/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om årsregnskap og årsmelding for 2020, om de strategiske hovedmålene og handlingsregler for selskapet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
 2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.
-

Sak 02/21 Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
02/21

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjetttramme for 2022 på kr 9.765.000.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om økonomiplan 2022-2025.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjetttramme for 2022 på kr 9.765.000.

Sak 03/21 Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
03/21

Valgkomiteens forslag til vedtak

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra

5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
4. Styrets godtgjøring endres ikke.

Behandling:

Valgkomiteens leder, Steinar Aspli, presenterte valgkomiteens forslag til faste medlemmer, varamedlemmer og godtgjøring til styret.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
 2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra
 5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
 3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
 4. Styrets godtgjøring endres ikke.
-

Sak 04/21 Leveranseavtale

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
04/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om leveranseavtalen.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
 2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.
-

Møteprotokollen er godkjent elektronisk jf. Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven og IKS-loven (tiltak for å avhjelpe konsekvenser av covid-19)

Gunn Iversen Stokke
Representantskapets leder

Bjørnar Buhaug
Indre Fosen kommune

Bente Estil
Lierne kommune

0012 Vedlegg - Leveranseavtale 2021

Final Audit Report

2021-05-19

Created:	2021-05-18
By:	Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAQC_79BdLmcN5x8KE053A-CwFqjSq9W_W

"0012 Vedlegg - Leveranseavtale 2021" History

Document created by Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)

2021-05-18 - 1:57:37 PM GMT- IP address: 185.83.192.31

Document emailed to Olav Jørgen Bjørkås (ojb@flatanger.kommune.no) for signature

2021-05-18 - 1:58:44 PM GMT

Email viewed by Olav Jørgen Bjørkås (ojb@flatanger.kommune.no)

2021-05-18 - 2:30:39 PM GMT- IP address: 77.16.69.70

Document e-signed by Olav Jørgen Bjørkås (ojb@flatanger.kommune.no)

Signature Date: 2021-05-19 - 7:46:52 AM GMT - Time Source: server- IP address: 84.16.193.2

Agreement completed.

2021-05-19 - 7:46:52 AM GMT

Adobe Sign

Presisering av kommunane sine oppgåver og ansvar i vassforvaltninga

Presisering frå Klima- og miljødepartementet, 27.april 2021: Vassforskrifta representerer eit permanent, nytt forvaltningssystem. Regionale vassforvaltningsplaner og tiltaksprogram skal oppdaterast kvart sjette år, og gjennomførast. I samband med arbeidet som no går føre seg med oppdatering av planane ynskjer KLD å presisere at kommunane har ei særleg viktig rolle i vassforvaltningsarbeidet. Kommunane har ansvar for drikkevatn og avløp, overvatn, landbruk, arealforvaltning og forureining. Kommunane vil difor vera sterkt involvert i arbeidet i vassregionutvala og særleg arbeidet i vassområda. Departementet sett inn omfattande ressursar for å gi kommunane tilgang til kompetanse og verktøy dei treng for å løyse oppgåva.

Kommunane skal sikre innbyggjarane trygt drikkevatn, reine badeplassar, og ta vare på fisk og anna naturmiljø i og langs vassdrag. Dette krev at kommunane jobbar systematisk med miljøtiltak knytt til utslepp frå avløp og avrenning frå jordbruk, og å tryggje vassmiljøet gjennom arealplanlegginga. Levande vassdrag, reint vatn og fisk i elva er viktig for trivsel og friluftsliv, og mange stader er det ein føresetnad for turisme og næringsliv. Departementet bidreg til å sette kommunane best mogleg i stand til å utføre sine oppgåver innan vassforvaltninga.

Då vassforskrifta blei utarbeida i 2006 blei det gjort ei inndeling i vassområde med utgangspunkt i dei naturgitte høve, eksisterande samarbeidsformer mellom kommunar, regionale mynde og andre interesser. Dette var basert på erfaringane frå pilotvassområde fleire stader i landet. Heilskapleg forvaltning forutsett at oppstrøms- og nedstrøms kommunar samarbeider innanfor same vassområde, og at det vert lagt godt til rette for lokal medverknad i vassforvaltninga. For å sette kommunane i stand til å handtere denne viktige oppgåva bidrar departementet årleg med omlag 20 millionar for å sikre kommunane kompetanse på vassforvaltning, i form av koordinatorstillingar i vassområda. Vassområda, som fylgjer nedbørfeltgrenser og derfor ofte er interkommunale, bind saman kommunar og andre aktørar på tvers av kommunegrenser og interesser. Koordinatorane skal være ein felles ressurs og kompetanse for kommunane i vassområda, bistå kommunane med deira ansvar og oppgåver i vassforvaltninga, og bidra til brei deltaking og god informasjon. Mange stader i landet har kommunane tatt imot dette tilbodet, og deltek i samfinansiering av koordinatorstillingane. Dette spleiselaget er eit tilbod alle kommunar kan sjå seg tent med å ta del i.

Evalueringa av den norske vassforvaltninga i 2016 konkluderte bl.a. med at:

"Kommunane har en nøkkelrolle for å oppnå god lokal forankring og medvirkning, og at vannområdekoordinator fremheves som en nøkkel til suksess i vannområdene".

Vassforskrifta er basert på EU sitt vassdirektiv, og representerer eit permanent, nytt forvaltningssystem utan sluttdato. Regionale vassforvaltningsplanar med tilhøyrande tiltaksprogram skal oppdaterast kvart sjette år, og gjennomførast. Det vil stadig koma ny kunnskap, men også nye utfordringar som mikroplast, legemidlar, ny arealbruk og klimaendringar som vil gjere oppdaterte vassforvaltningsplanar relevante og nødvendige.

Vidareføringa av dagens organisering ble også stadfesta ved Stortingets behandling av Meld. St. 6 (2018-2019) i desember 2018.

Departementet ga i mars 2019 nye nasjonale føringar for vassforvaltninga, og understreka her kommunane si særskilde viktige rolle:

"Kommunene har en særlig viktig rolle i vannforvaltningsarbeidet. Det lokale arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for det påfølgende regionale arbeidet, og muliggjør lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap.

Kommunene besitter ofte førstehåndskunnskap om vannforekomstenes tilstand og påvirkninger. De er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. Kommunene vil på denne bakgrunn være sterkt involvert i arbeidet i vannregionutvalget og særlig arbeidet i vannområdene".

Det er og gitt viktige føringer som omfattar vassforvaltning i dei statlege planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (2018), og nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (2019). Meir utfyllande informasjon om kommunanes ansvar innan vassforvaltninga fylgjer i vedlegg.

Dei seinaste åra har det vore ei auke i midla til statleg samfinansiering av vassmiljøtiltak, ei tilskotsordning administrert av Miljødirektoratet. Vassområdeutval, interkommunale vassprosjekt og kommunar kan her søke om støtte til miljøforbetrande tiltak og særleg restaureringstiltak. Dette er eit langsiktig arbeid, der departementet har gitt Miljødirektoratet oppdrag om å utarbeide et forslag til en strategi for restaurering av vassdrag for perioden fram til 2030. Denne strategien skal fyljast opp med ein plan for kva vassdrag som skal prioriterast over dei neste ti åra.

I tillegg er det utarbeida ei verktøykasse med rettleiing og oppgåvehjelp, kunnskapsbasen Vann-Nett og nettsida Vannportalen. Miljødirektoratet arrangerer nasjonale vassmiljøkonferansar, årlege seminar om vassdragsrestaurering og andre tematiske samlingar og kurs. Miljødirektoratet har og utarbeid ein nettbasert vegleiar om vassmiljø i arealplanlegginga. Det er og utarbeid nye tenester der kommunane er oppmoda til å registrere omsynssoner for drikkevatt og oversikt over badeplassar. Den samla innsatsen for å levere verktøy og kompetanse til kommunane er derfor stor.

FNs berekraftsmål gjeld for alle land og er eit vegkart for den globale innsatsen for ei berekraftig utvikling. Under FN sitt berekraftsmål nummer 6 om vatn, er det fleire delmål kommunane må fylgje opp: sørge for tilgang til trygt drikkevatt, betre vasskvalitet ved å redusere forureining, gjennomføre ein heilskapleg vassforvaltning på alle nivå og styrka medverknad frå lokalsamfunn i vassforvaltninga. Vassforvaltninga er eit godt døme på korleis vi på same tid må tenkje globalt og handle lokalt for å nå miljømåla.

- Vedlegg: [Nærmere om kommunenes oppgaver.pdf](#)

Relaterte sider:

[Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene](#)

[Nasjonale føringer for regulerte vassdrag](#)

[Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing](#)

[Vann i nasjonale forventninger til regional og lokal planlegging](#)

[Miljødirektoratets veiledning om vannmiljø i arealplanlegging](#)

[Kommunenes registrering av hensynssoner for drikkevann](#)

[Føringer og signaler fra Miljødirektoratet](#)

[Vannforvaltning og FNs bærekraftsmål](#)

Sist oppdatert: 27.04.2021

Vedlegg: Nærmere om kommunenes oppgaver.

Dette vedlegget til Klima- og miljødepartementets presisering den 27. april 2021 lister hovedpunkter om kommunenes ansvar innen vannforvaltninga fra følgende viktige dokumenter:

1. Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene, 19. mars 2019¹.
2. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, 28. september 2018².
3. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023, 14. mai 2019³.

På hvert punkt er det angitt kilde med nummer som viser til dokumentene over.

Arealplanlegging: Kommunens arealplanlegging er svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder, herunder vannmiljø. Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann (Kilde: 1).

Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom tiltak og god arealforvaltning. Regjeringen legger vekt på at kommunale planer tar hensyn til vassdragenes bruks- og verneverdier. Regjeringen forventer at kommunene vurderer arealbruken i og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv (kilde: 3).

Klimatilpasning: Det bør legges vekt på gode og helhetlige løsninger og ivaretagelse av økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning, som også kan bidra til økt kvalitet i uteområder. Planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering (kilde: 2).

Bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger (slik som eksisterende våtmarker og naturlige bekker eller nye grønne tak og vegger, kunstige bekker og basseng mv.) bør vurderes. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort (kilde: 2).

Drikkevann: Tiltak for å beskytte drikkevannskilder skal avklares gjennom de regionale vannforvaltningsplanene og videre ivaretas i arealdelen til kommuneplaner. Vannforekomster

¹ [Nye nasjonale føringer for vassforvaltninga - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

² [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

³ [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023 - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

som benyttes til uttak av drikkevann bør ha fått avsatt hensynssoner med tilhørende planbestemmelser etter §§ 11-7 og 11-8 i plan og bygningsloven, jf. drikkevannsforskriften § 26 (kilde: 1).

Sikring av drikkevannskilder er en viktig del av kommunale planer. Regjeringen forventer at kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres (kilde: 3).

Avløp: Kommunene skal kartlegge og følge opp utslipp fra avløpsanlegg som de er myndighet for (etter kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften). Målsetningen skal være at alle anleggene i den enkelte kommune oppfyller forurensningsforskriftens rensekrav slik at miljømålene etter vannforskriften kan nås innen 2027, og senest innen 2033 (kilde: 1).

Landbruk: Ta i bruk kommunenes hjemler til å stille krav til gjennomføring av miljøtiltak der det er nødvendig for at miljømålene etter vannforskriften nås innen 2027, og senest innen 2033 (kilde: 1).

Badeplasser: Her viser de nasjonale føringene til Normer for friluftsbad utarbeidet av Helsedirektoratet i samarbeid med Folkehelseinstituttet (kilde: 1).

Hvem bestemmer over sakslisten?

Kommunal Rapport 12.04.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Er det ordfører, en tredel av utvalget eller flertallet som avgjør om en sak skal på sakslisten?

SPØRSMÅL: Jeg kontakter deg på grunnlag av en sak hvor en politiker mener vår kommune ikke følger loven når det gjelder saksbehandling. Rådmann og ordfører er uenig og mener de følger loven.

På konkret spørsmål angående hvem som kan kreve at en sak skal settes på sakslisten, ble det svart av rådmannen at det bare er det politiske flertallet eller ordfører. Det ble vist til kommunens politiske reglement hvor det sies at «Ordfører eller det folkevalgte organets flertall kan be administrasjonen utrede saken til senere folkevalgt behandling».

Men i kommunelovens [§ 11–3](#) står det: «En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det».

Mitt spørsmål til deg er: Er dette greit? Er praksisen innenfor kommuneloven eller ikke?

SVAR: Det avhenger av hvordan rådmann og ordfører forstår og praktiserer den aktuelle reglementsbestemmelsen. Det er tale om to ulike spørsmål når det gjelder oppsett av sakliste: Det ene er krav om at en sak skal settes på saklisten i et kommende møte, det andre forslag i møtet om å sette en ny sak på opp til behandling.

For det første gjelder regelen i kommuneloven [§ 11–3](#) første avsnitt, siste setning: «En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det». Et slikt krav må da settes fram før innkalling med sakliste til det aktuelle møtet har gått ut. Alternativt kan det bes om at det innkalles til ekstraordinært møte til behandling av denne saken, etter bestemmelsen i § 11 andre avsnitt, bokstav c. Reglementsbestemmelser kan ikke gjøre noe innhugg i denne retten, men når møtet er satt, kan organet med alminnelig flertall vedta å ta saken av saklisten – ved «utsettelsesvedtak», eller at det ikke skal fattes realitetsvedtak i denne i dette møtet, se § 11–3 fjerde avsnitt.

Når møtet så er satt, kan ethvert medlem sette fram forslag om å føre en ny sak opp til behandling der og da. Vedtak om en slik tilføyelse på saklisten kan treffes med alminnelig flertall, men organets leder eller 1/3 av medlemmene kan motsette seg at det treffes realitetsvedtak i saken, se § 11–3 siste avsnitt. Saken må da behandles bare som en orienterings- eller diskusjonssak, der det bare kan fremsettes forslag som går på den videre saksbehandling, ikke på realiteten i saken.

Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefellesskap

Av Nicolay Biørn-Lian, Samfunnsbedriftene. 26. april 2021

Et kommunalt oppgavefellesskap kan ikke treffe enkeltvedtak

Kommunale oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe «enkelvedtak», altså forvaltningsvedtak som gjelder bestemte personer. Det går frem av departementets ferske svarbrev.

Det var i slutten av februar i år at Samfunnsbedriftene ba Kommunal- og moderniseringsdepartementet avklare om et kommunalt oppgavefellesskap kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.

- Bakgrunnen var at det hadde oppstått uklarheter rundt forholdet mellom kommuneloven § 5-4 om kommunens generelle adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter - og kommuneloven § 19-1 andre ledd som fastsetter en delegeringsskranke til oppgavefellesskap, forklarer advokatfullmektig Elen Schmedling Gimnæs i Samfunnsbedriftene.

Nå har departementet kommet med en tolkningsuttalelse til Samfunnsbedriftene. Der slås det fast at begrepet «vedtak» er videre i kommunelovsammenheng enn i forvaltningsloven. Kommunelovens bestemmelser om delegering i § 5-4 gjelder både vedtak (enkelvedtak og forskrifter) etter forvaltningsloven og andre former for avgjørelser som en kommune kan treffe.

Mulighet for å løse oppgaver sammen

Kommuneloven åpner for at to eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Kommunene kan bestemme om oppgavefellesskapet skal være et eget rettssubjekt eller ikke.

Kommuneloven § 19-1 andre ledd bestemmer at slike oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Departementet legger derfor til grunn at dette både gjelder oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt og oppgavefellesskap som ikke er egne rettssubjekt.

Siden kommunelovens § 5-4 gjelder adgangen til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter, er kommunale oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt isolert sett omfattet av denne bestemmelsen.

Får ikke delegere myndighet til enkeltvedtak

Departementet legger likevel avgjørende vekt på at muligheten for å delegere til kommunale oppgavefellesskap er særskilt regulert i § 19-1 andre ledd. Lovgiveren har her tatt konkret stilling til at kommunale oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.

Departementet legger etter dette til grunn at et kommunalt oppgavefellesskap ikke kan gis generell myndighet til å treffe enkeltvedtak. De kan kun gis myndighet til å fatte slike vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskudd.

Hva er begrunnelsen?

- Samfunnsbedriftene kan ikke se det er gitt noen særskilt begrunnelse for denne delegeringsskranken til oppgavefellesskap, hverken i forarbeidene til kommuneloven eller i tolkningsuttalelsen fra departementet, sier Schmedling Gimnæs.

- På et vis kan det stilles spørsmål om hvorfor det kan være adgang til å delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak til et IKS og AS hvis særlovgivningen åpner for det, men ikke til et kommunalt oppgavefellesskap, som tross alt står nærmere kommunen.

- Samfunnsbedriftene oppfatter at det kan ha en sammenheng med hva et kommunalt oppgavefellesskap er tiltenkt å være fra lovgiverens side, nemlig «en enkel samarbeidsmodell for produksjonssamarbeid om mindre omfattende oppgaver», jf. Prop. 46 L punkt 19.3.4.1.

- Kommunalt oppgavefellesskap synes dermed å være ment for samarbeid om typiske driftsoppgaver, løsning av kommunale fellestjenester og lignende, og ikke samarbeid om mer individrettede tjenester der kommunen har myndighet i lov til å treffe enkeltvedtak.

- Modellens tiltenkte anvendelsesområde kan kanskje bidra til å forklare hvorfor man ikke har sett det som nødvendig eller hensiktsmessig å åpne for at kommunen kan delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak til slike samarbeid, avslutter Schmedling Gimnæs.

Regjeringen.no

§ 19-1: Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefellesskap

Tolkningsuttalelse | Dato: 22.04.2021

Mottager: Samfunnsbedriftene

Vår referanse: 21/1418

Om forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og § 19-1 andre ledd.
Kan kommunalt oppgavefellesskap gis myndighet til å treffe enkeltvedtak?

Brevdato: 13. april 2021

Svar på spørsmål om kommuneloven § 19-1 andre ledd - delegering til kommunalt oppgavefellesskap

Vi viser til henvendelse 23. februar 2021. Spørsmålet i henvendelsen dreier seg om forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og kommuneloven § 19-1 andre ledd. Reguleres delegeringsadgangen når det gjelder myndighet til å treffe enkeltvedtak til oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt av § 5-4 eller av § 19-1 andre ledd første punktum?

Innledende om kommuneloven §§ 5-3 og 5-4

Kommunelovens generelle delegeringsbestemmelser følger av §§ 5-3 og 5-4.

Felles for disse bestemmelsene er at de regulerer kommunestyrets adgang til å delegere myndigheten til å treffe "vedtak". I Prop. 46 L (2017– 2018) s. 330 og 331 drøfter departementet kommunelovens vedtaksbegrep. Selv om drøftelsen gjøres i forbindelse med spørsmålet om hvilke vedtak som skal kunne lovlighetskontrolleres (lovkapittel 27), gjelder drøftelsen generelt for hele loven. Departementet konkluderer med at *[b]egrepet «vedtak» i kommunelovsammenheng er videre enn forvaltningsloven, og omfatter avgjørelser som ikke er vedtak etter sistnevnte lov.*

Kommunelovens generelle delegeringsbestemmelser gjelder altså både vedtak (enkeltvedtak og forskrifter) etter forvaltningsloven § 2 første ledd b) og c) og andre former for avgjørelser som en kommune kan treffe.

Kommuneloven § 5-4 regulerer ifølge paragrafoverskriften kommunestyrets adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter. Bestemmelsen er generelt utformet, men er delt opp i to ledd. Første ledd regulerer adgangen til å delegere i «saker som gjelder lovpålagte oppgaver». Andre ledd regulerer delegeringsadgangen i «andre saker». De fleste saker som gjelder enkeltvedtak vil omfattes av første ledd, siden kommunene som oftest treffer enkeltvedtak som følge av en lovpålagt oppgave. Det er imidlertid ikke et vilkår for at en avgjørelse skal være å anse som et enkeltvedtak at den treffes med hjemmel i lov. I prinsippet kan det derfor tenkes at også § 5-4 andre ledd kan være et hjemmelsgrunnlag for å delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak.

Innledende om kommuneloven § 19-1

Kommuneloven § 19-1 første ledd bestemmer at to eller flere kommuner eller fylkeskommuner sammen kan opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Det er opp til kommunene selv å bestemme om oppgavefellesskapet skal være et eget rettssubjekt eller ikke, jf. § 19-4 fjerde ledd bokstav b.

Kommuneloven § 19-1 andre ledd første punktum bestemmer at *[e]t oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.*

Lovens ordlyd sonderer ikke mellom oppgavefellesskap som henholdsvis er og ikke er et eget rettssubjekt. Departementet mener at det heller ikke legges opp til en slik sondring i lovens forarbeider. I merknaden til bestemmelsen, jf. Prop. 46 L (2017–2018) s. 400, er det riktignok gjort en slik sondring i § 19-1 andre ledd *andre punktum*, men altså ikke etter bestemmelsen i *første punktum*.

Departementet legger derfor til grunn at § 19-1 andre ledd første punktum regulerer delegeringsadgangen både til oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt og oppgavefellesskap som ikke er et eget rettssubjekt.

Forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og § 19-1 andre ledd

Spørsmålet er altså om delegeringsadgangen reguleres av kommuneloven § 5-4 eller av § 19-1.

Siden § 5-4 gjelder delegeringsadgangen til andre rettssubjekter, er kommunalt oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt isolert sett omfattet av denne bestemmelsen. Departementet legger likevel avgjørende vekt på at delegeringsadgangen til kommunale oppgavefellesskap er særskilt regulert i § 19-1 andre ledd. Lovgiveren har i dette tilfellet tatt konkret stilling til at kommunale oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Det fremgår over at departementet mener at § 19-1 andre ledd første punktum gjelder både de oppgavefellesskapene som er eget rettssubjekt og de som ikke er eget rettssubjekt.

Departementet legger etter dette til grunn at et kommunalt oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. De kan bare gis myndighet til å fatte vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskudd, jf. § 19-1 andre ledd andre punktum.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Kommune-undersøkelsen 2021

Sammendrag

DSB har siden 2002 gjennomført en spørreundersøkelse blant landets kommuner om status for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen.

På grunn av pågående pandemihåndtering er årets undersøkelse tatt ned i omfang, men dekker fortsatt hovedelementene i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt. 80 prosent av kommunene har svart på årets undersøkelse, noe som er en lavere svarprosent enn de foregående årene. Dette tolker vi som en konsekvens av kommunenes høye arbeidsbelastning i forbindelse med pandemien. Flere av svarene og kommentarene i undersøkelsen understreker også dette:

"Beredskapsfeltet i 2020 har hovedsakelig handlet om pandemien og i liten grad øvrige deler av fagfeltet".

Undersøkelsen viser likevel at det jobbes jevnt og godt for å oppfylle kommunal beredskapsplikt ute i kommunene, selv om flere kommenterer at pandemihåndteringen har gått på bekostning av revisjon av planer.

Blant de kommunene som har svart på undersøkelsen oppgir 97 prosent at de har gjennomført en helhetlig ROS-analyse for kommunen. Bare 66 prosent oppfyller likevel alle de utvalgte minimumskravene til analysen. Dette er det samme resultatet som de to siste årene, og viser at det fortsatt gjenstår noe arbeid med å heve kvaliteten på ROS-analysene.

Utfordringen for kommunene er, som tidligere år, å ha ROS-analyser som ikke er for gamle. Nesten 30 prosent av kommunene har en ROS-analyse som er fra 2016 eller tidligere. For at arbeidet med samfunnssikkerhet ikke blir en pliktøvelse for å tilfredsstille gitte krav, er det viktig at resultatene i ROS-analysen brukes aktivt og systematisk. DSB ønsker å løfte fram betydningen av akkurat dette kravet.

97 prosent svarer at de har utarbeidet en overordnet beredskapsplan, mot 95 prosent i fjor. Under halvparten (47 prosent) av disse oppfyller samtlige minimumskrav. Overordnet beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum skal den revideres en gang per år. Bare halvparten av kommunene (53 prosent) oppgir at de reviderte planen i 2020, mens 7 prosent svarer at de er i gang med revidering inneværende år. Beredskapsplanen skal i tillegg øves hvert annet år. 84 prosent svarer at de har øvd de siste to årene.

For å kunne jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet, må det utarbeides mål og plan for oppfølging. 81 prosent av kommunene svarer at de har utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, mens 69 prosent har en plan for oppfølging.

Selv om det ikke er lovpålagt, velger flere kommuner å etablere kommunale beredskapsråd. I år svarer 75 prosent at de har etablert dette i sin kommune, mot 70 prosent i fjor.

Et positivt resultat i årets undersøkelse er at kommunene ser ut til å samarbeide mer om krisehåndtering enn de har gjort tidligere. Kommunene melder også om tett og god oppfølging og veiledning fra Statsforvalteren gjennom det siste året.

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

1. Innledning

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet på lokalt nivå. De har et grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet gjennom regelverket knyttet til kommunal beredskapsplikt. I tillegg er kommunene lokal planmyndighet og har ansvaret for at det også tas hensyn til samfunnssikkerhet i planlegging etter plan- og bygningsloven. Siden 2002 har DSB jevnlig gjennomført en spørreundersøkelse blant landets kommuner om status for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Undersøkelsens formål er ikke å dokumentere status på beredskapsarbeidet i hver enkelt kommune, men å få et overordnet bilde av status på samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommune-Norge.

Årets undersøkelse er den 17. i rekken.

På grunn av pågående pandemihåndtering og stort arbeidspress i kommunene, har vi valgt å ta årets undersøkelse noe ned i omfang sammenlignet med tidligere år. Mange kommuner gir tilbakemeldinger om at pandemien naturlig nok har preget prioriteringene i 2020. Det gjenspeiler seg både i lavere svarprosent enn tidligere år og i noen av resultatene. Flere kommenterer at de har lagt bak seg et spesielt arbeidsår:

«Året 2020 har vore prega av faktisk og praktisk krisehandtering.»

Undersøkelsen er gjennomført elektronisk ved hjelp av spørreundersøkelsesverktøyet SurveyXact. Kommuneundersøkelsen sendes til beredskapskoordinator i kommunen, der vi anbefaler at respondentene, etter behov, trekker inn annen nødvendig fagkompetanse ved besvarelse av undersøkelsen. Fylkesberedskapssjefene hos statsforvalteren bruker resultatene fra kommuneundersøkelsen aktivt i sitt oppfølgingsarbeid.

Sammen med statsforvalterens tilsyn, utgjør kommuneundersøkelsen DSBs grunnlag for vurdering av status for samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene. På bakgrunn av resultatene vurderer DSB og statsforvalterne behov for oppfølging og bistand til kommunene. Spørreundersøkelsen ble sendt ut til alle landets kommuner 5. januar med endelig svarfrist 29. januar. DSB har fått hjelp fra statsforvalterne i å minne kommunene på besvarelsen. 80 prosent av landets kommuner har svart på årets undersøkelse.

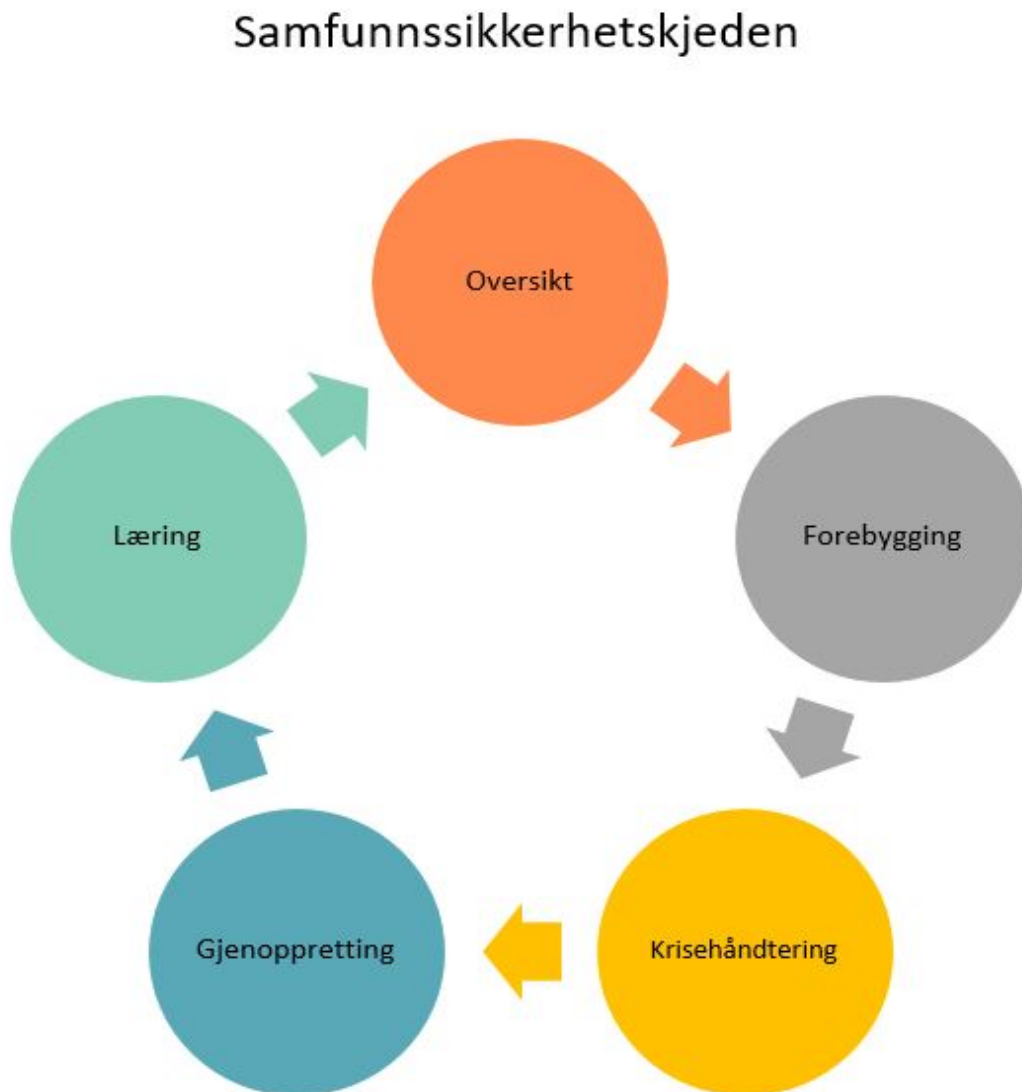
[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

2. Etterlevelse av kommunal beredskapsplikt

Kommunenes lovpålagte beredskapsplikt er gitt i §§ 14 og 15 i sivilbeskyttelsesloven. Disse er videre konkretisert i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Viktige virkemidler i samfunnssikkerhetsarbeidet er helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan.

Lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt retter seg mot uønskede hendelser som utfordrer kommunen. Krav til kommunen om rutiner knyttet til hverdagshendelser finnes i annet regelverk.

Kommunal beredskapsplikt gir kommunen en rolle som lokal samordner. Samordningsansvaret innebærer at kommunen tar en pådriverrolle og inviterer med andre samfunnssikkerhetsaktører. Samordningen gjelder for alle oppgavene i samfunnssikkerhetskjeden, fra å ha oversikt over risikoforhold i kommunen, til å tenke forebygging, krisehåndtering, og til gjenoppretting og læring etter hendelser og øvelser (figur 1).

Figur 1. For å illustrere at arbeidet med samfunnssikkerhet skal være helhetlig og systematisk, presenteres elementene ofte i et såkalt Demings hjul – en metode for kvalitetsforbedring. Alle ledd i hjulet eller kjeden er avhengig av samordning på tvers av sektorer, og et godt samarbeid med private og frivillige aktører.

2.1 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

En viktig forutsetning for et godt kommunalt samfunnssikkerhetsarbeid er å ha oversikt og kunnskap om risiko og sårbarhet i kommunen. Det er derfor et lovpålagt krav om at alle kommuner skal utarbeide en helhetlig ROS-analyse.

- 97 prosent av kommunene oppgir at de har gjennomført helhetlig ROS (figur 2).

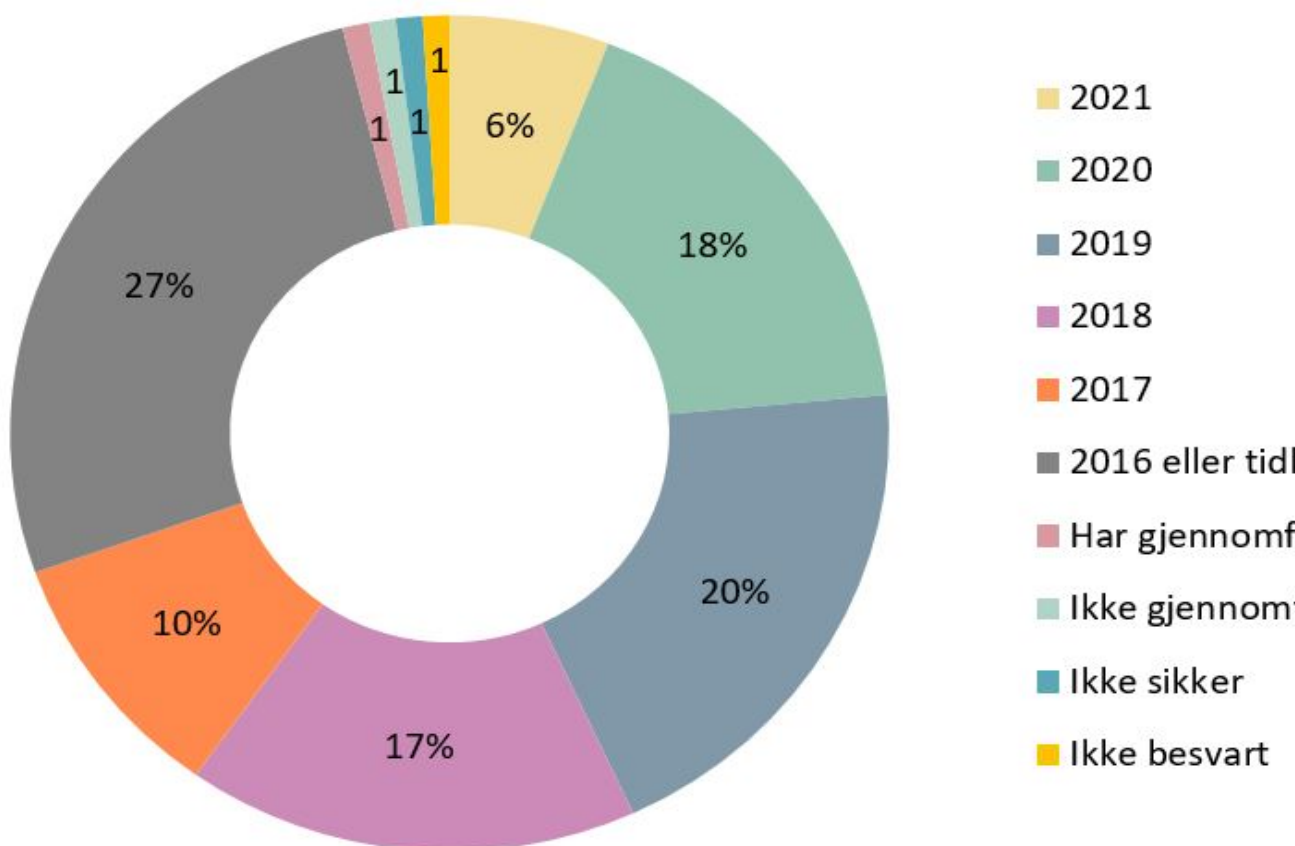
Gjennomføringen av helhetlig ROS har stabilisert seg på et høyt nivå i kommunene. For at helhetlig ROS skal være et nyttig og oppdatert planleggingsgrunnlag, anbefaler DSB at helhetlig ROS revideres hvert fjerde år, i forbindelse med utarbeidelse av kommunal planstrategi. Helhetlig ROS skal for øvrig revideres ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

- 71 prosent av kommunene oppgir at de har gjennomført en helhetlig ROS i løpet av de fire siste årene.

Resultatene viser at det fortsatt er en vei å gå for at alle kommuner til enhver tid har en oppdatert ROS-analyse. Flere kommenterer at planlagt revisjon av helhetlig ROS har blitt forsinket på grunn av covid-19-håndteringen:

«Ny helhetlig ROS skulle vært ferdigstilt i 2020, men er forsinket grunnet pandemien.»

Helhetlig ROS

Figur 2. Andelen kommuner som har gjennomført helhetlig ROS og i hvilket år.

2.1.1 Minimumskravene til helhetlig ROS

Forskrift til kommunal beredskapsplikt stiller noen minimumskrav til den helhetlige ROS-analysen. Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse, og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet
- f) behov for befolkningsvarsling og evakuering

I kommuneundersøkelsen har vi valgt ut noen av minimumskravene (krav a, b, d og e) for å kunne si noe om kvaliteten på de analysene som er gjort.

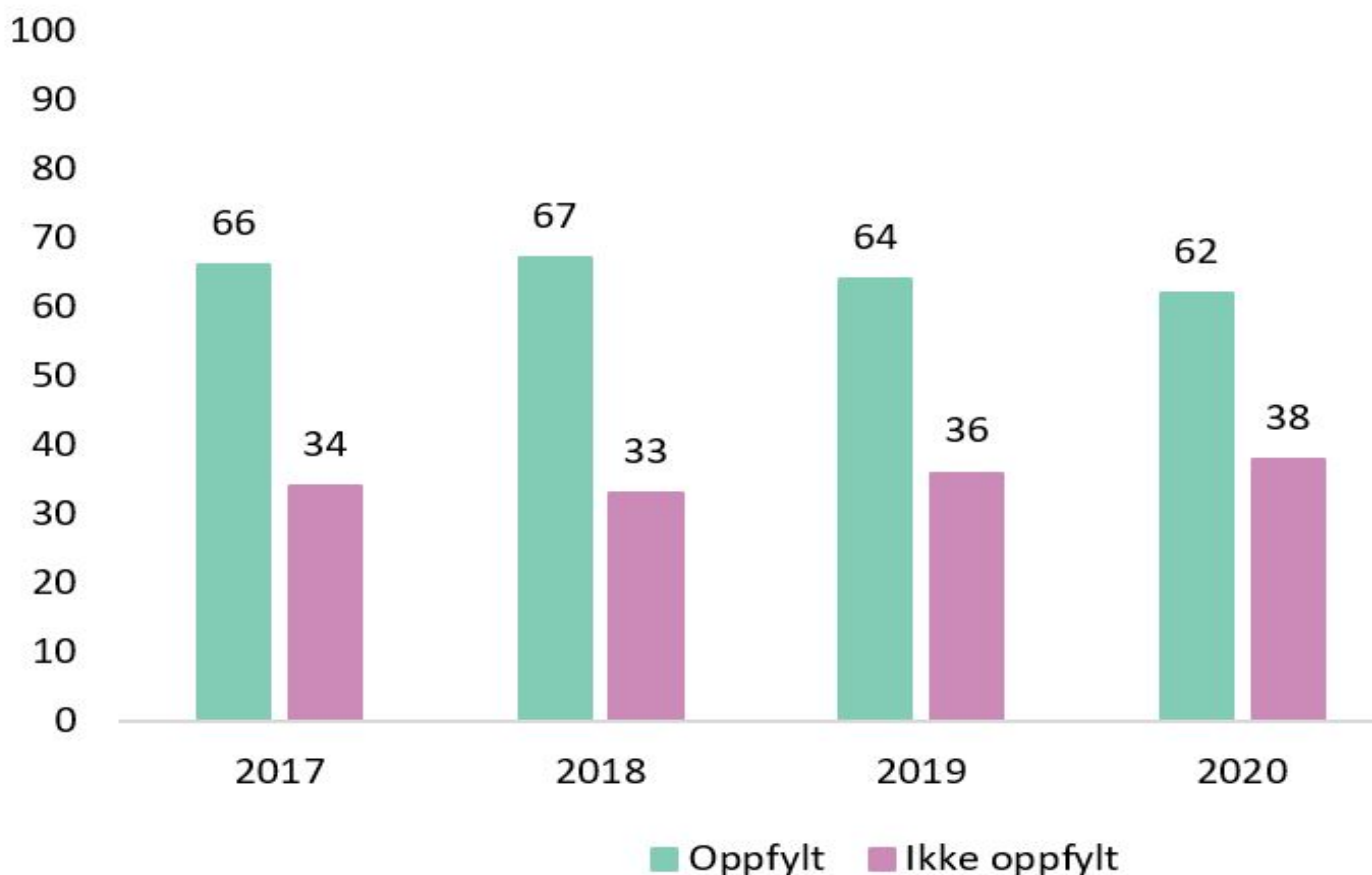
- Blant kommuner som har gjennomført helhetlig ROS, oppgir 98 prosent at de har gjort vurderinger av fremtidig risiko og sårbarhet. 96 prosent oppgir at de har vurdert risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område. 97 prosent oppgir at de har vurdert særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner.

Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse presenteres i kapittel 2.1.2 (minimumskrav (e)).

Selv om 97 prosent av kommunene oppgir at de har helhetlig ROS, så får vi et annet bilde når vi knytter svarene opp mot de utvalgte minimumskravene omtalt over.

- Blant de kommunene som har svart på undersøkelsen er det 66 prosent som oppfyller utvalgte krav (figur 3). Det er omtrent på samme nivå som før.
- 34 prosent oppfyller ikke et eller flere krav (figur 3).

Oppfylt minimumskrav i helhetlig

Figur 3. Andelen kommuner som oppfyller minimumskrav, og andelen som mangler ett eller flere krav. 2017-2021. Utvalget (som gir disse resultatene) er basert på alle de kommunene som har svart på undersøkelsen, og ikke bare de som har svart at de har helhetlig ROS. Det betyr at kommuner som har svart at de ikke har gjennomført helhetlig ROS, at de ikke er sikre eller ikke har svart på noen av spørsmålene om ROS, er med i utvalget og er plassert i kategorien ikke oppfylt. Det innebærer at antallet kommuner blir høyere og at den gruppen som oppfyller minimumskravene utgjør en lavere prosentandel, enn slik resultatene har vært presentert tidligere år.

23 prosent av kommunene mangler bare ett krav for å oppfylle alle minimumskravene. Det kravet flest kommuner mangler, er en oppdatert ROS-analyse som ikke er mer enn fire år.

Ved å presentere resultatene i kart, får vi et bilde av hvordan svarene fordeler seg geografisk. Selv om kartet viser resultater på kommunenivå, er vi klar over at det kan være feilregistreringer blant kommunenes svar på spørsmålene om ROS. Kartet gir likevel en god framstilling av fylkesvise variasjoner.

Kartet (figur 4) viser at Rogaland og Oslo og Viken har den største andelen av kommuner som oppfyller flest minimumskrav til helhetlig ROS.

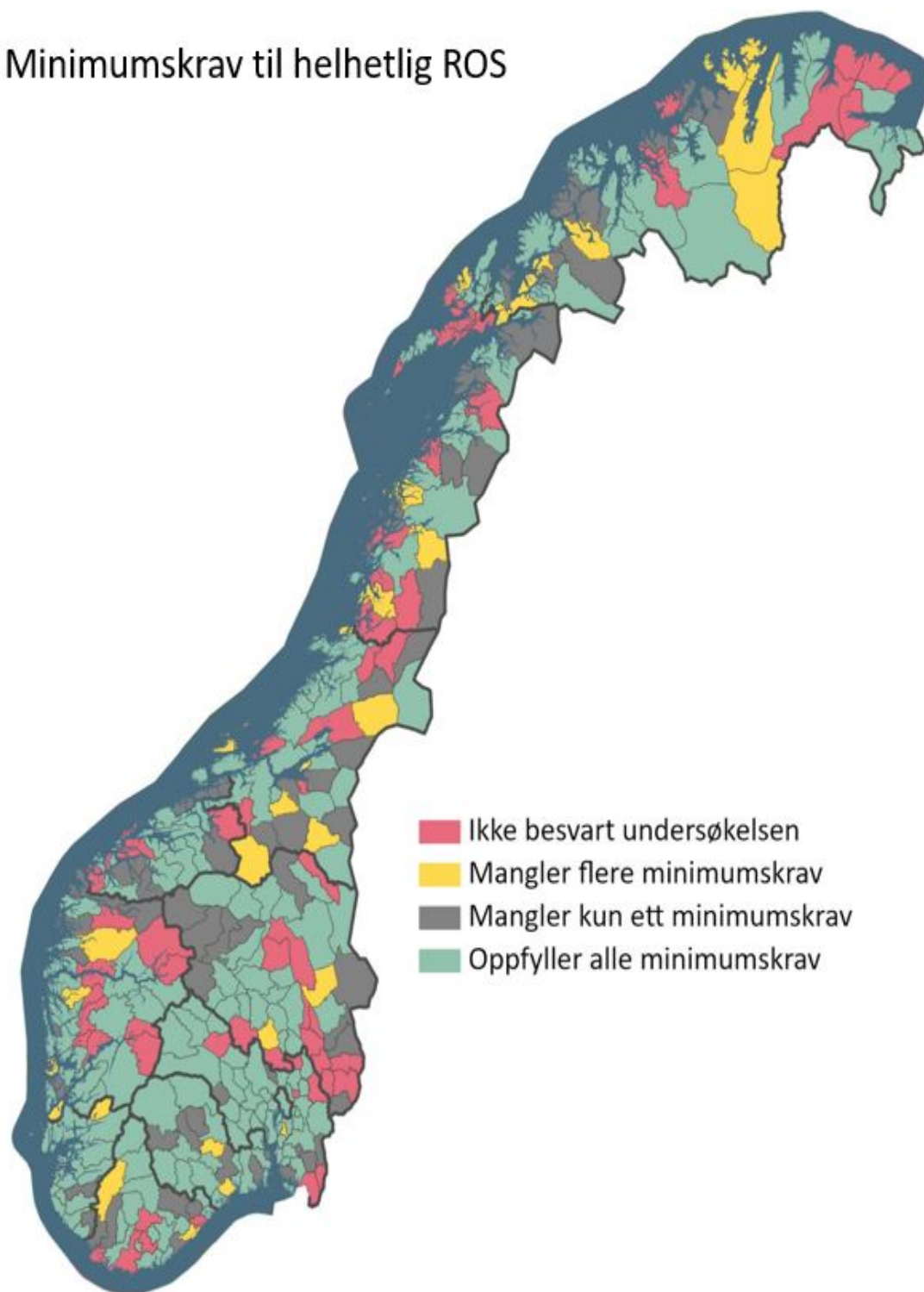
For å kunne utvikle og forbedre samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen er det viktig at kommunen jevnlig vurderer om ny kunnskap gjør at risiko- og sårbarhetsbildet er endret. Det kan for eksempel være ny kunnskap om klimaendringer som det er viktig at kommunen tar hensyn til. Det kan også være gjennomført tiltak som har ført til endringer i risikobildet, som etablering av ny virksomhet som håndterer farlige stoffer i kommunen. Eller om kommunen har hatt øvelser eller hendelser som har avdekket nye sårbarheter.

Slike vurderinger kan føre til behov for oppdatering av risiko- og sårbarhetsbildet, slik denne kommunen har gjort:

«Etter to alvorlige hendelser, e-kom bortfall 06.01.2020 og nedstenging i mars 2020 pga Covid-19 hadde vi en revisjon av ROS analysen som ble vedtatt av kommunestyret des 2020.»

Ny kunnskap som påvirker risikobildet i større grad kan gi behov for full gjennomgang av analysen. Revisjonen - liten eller stor - skal uansett alltid behandles videre i en ny plan for oppfølging.

Minimumskrav til helhetlig ROS

Figur 4. Kart som viser en oversikt over hvilke kommuner som oppfyller alle minimumskravene til helhetlig ROS (grønn), hvilke kommuner som bare mangler ett krav (grå) og hvilke kommuner som mangler flere minimumskrav (gul) eller ikke har besvart (rød).

2.1.2 Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur

I forskrift til kommunal beredskapsplikt er det lagt vekt på å vurdere særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur. Vurderingene kan avdekke behov for tiltak for å sikre opprettholdelsen av kritiske funksjoner ved uønskede hendelser. De som har gjennomført helhetlig ROS, har derfor blitt spurt om de har vurdert sin evne til å opprettholde følgende utvalgte funksjoner ved en uønsket hendelse. Dette er minimumskrav (e) omtalt i kap.2.1.1. Til spørsmålet om kommunen, i sin helhetlige ROS-analyse, har vurdert evnen til å opprettholde følgende funksjoner ved uønskede hendelser, svarer:

- 99 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde helse- og omsorgstjenester.
- 98 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde kriseledelse.
- 98 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde vann og avløp.
- 95 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde brann- og redningstjenester.

2.2 Overordnet beredskapsplan

Kommunene må være forberedt på å håndtere ulike typer uønskede hendelser, og på bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen skal de utarbeide en overordnet beredskapsplan. Den overordnede beredskapsplanen er ikke ment å skulle samle og gjengi alle de enkelte beredskapsplanene i kommunen, men gi en struktur som viser sammenhengen mellom overordnet beredskapsplan og beredskapsplaner innen ulike fagområder.

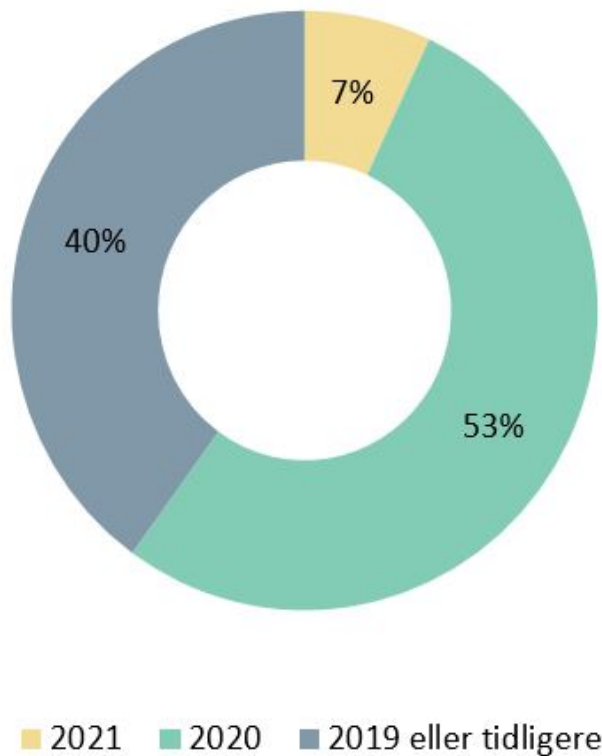
Antall kommuner som har overordnet beredskapsplan på plass har vært stabilt høy over flere år. Resultatene i årets undersøkelse bekrefter trenden.

- 97 prosent av kommunene oppgir at de har utarbeidet en overordnet beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum skal den revideres én gang per år.

- 7 prosent er i gang med revidering inneværende år og 53 prosent reviderte planen i 2020. 40 prosent reviderte planen i 2019 eller tidligere (figur 5).

Overordnet beredskapsplan

Figur 5. Andelen kommuner med overordnet beredskapsplan og fra hvilket år.

Det er viktig at alle kommuner jobber med å tilfredsstille lovkravet om en oppdatert beredskapsplan. I år er det flere kommuner som bemerker at revisjon av beredskapsplanen er utsatt på grunn av pandemihåndteringen. Samtidig er det viktig at endringer blir tatt inn i beredskapsplanen fortløpende. En kommune utdyper sitt svar slik:

«Vi har ukentlig møte i kriseledelsen og pandemien gir oss fortløpende forbedringspunkter som vi tar inn i planen.»

2.2.1 Minimumskravene til overordnet beredskapsplan

Overordnet beredskapsplan skal utarbeides med utgangspunkt i helhetlig ROS.

- 74 prosent av de som har overordnet beredskapsplan svarer at den helhetlige ROS-analysen danner utgangspunktet for planen.
- 23 prosent svarer at ROS-analysen delvis ligger til grunn for beredskapsplanen.

I tillegg skal beredskapsplanen, som et minimum, inneholde:

- a) en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelse skal samles
- b) en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen
- c) en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser
- d) evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige ROS-analysen
- e) plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte

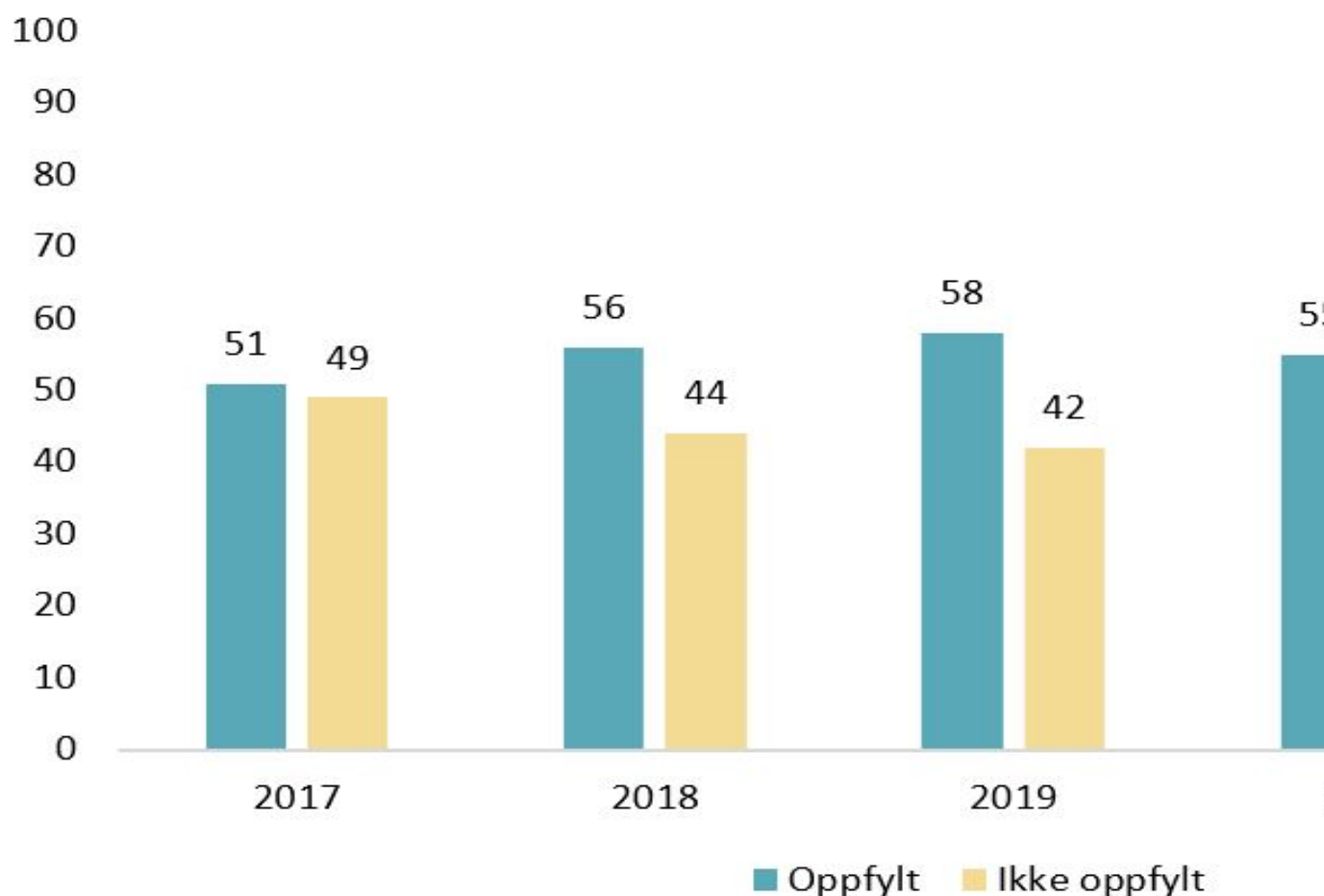
For å kunne si noe om kvaliteten på overordnet beredskapsplan, har vi spurt om oppfølgingen av disse minimumskravene (med unntak av plan for befolkningsvarsling).

Blant kommunene som har utarbeidet overordnet beredskapsplan, oppgir alle at de har en plan for kommunens kriseledelse.

- 99 prosent oppgir at de har varslingslister på plass.
- 96 prosent har oversikt over interne og eksterne ressurser.
- 95 prosent oppgir at de har en plan for krisekommunikasjon.
- 87 prosent oppgir at de har en evakueringsplan.

47 prosent av kommunene har en beredskapsplan som oppfyller samtlige av de utvalgte kravene, mens 53 prosent mangler ett eller flere krav.

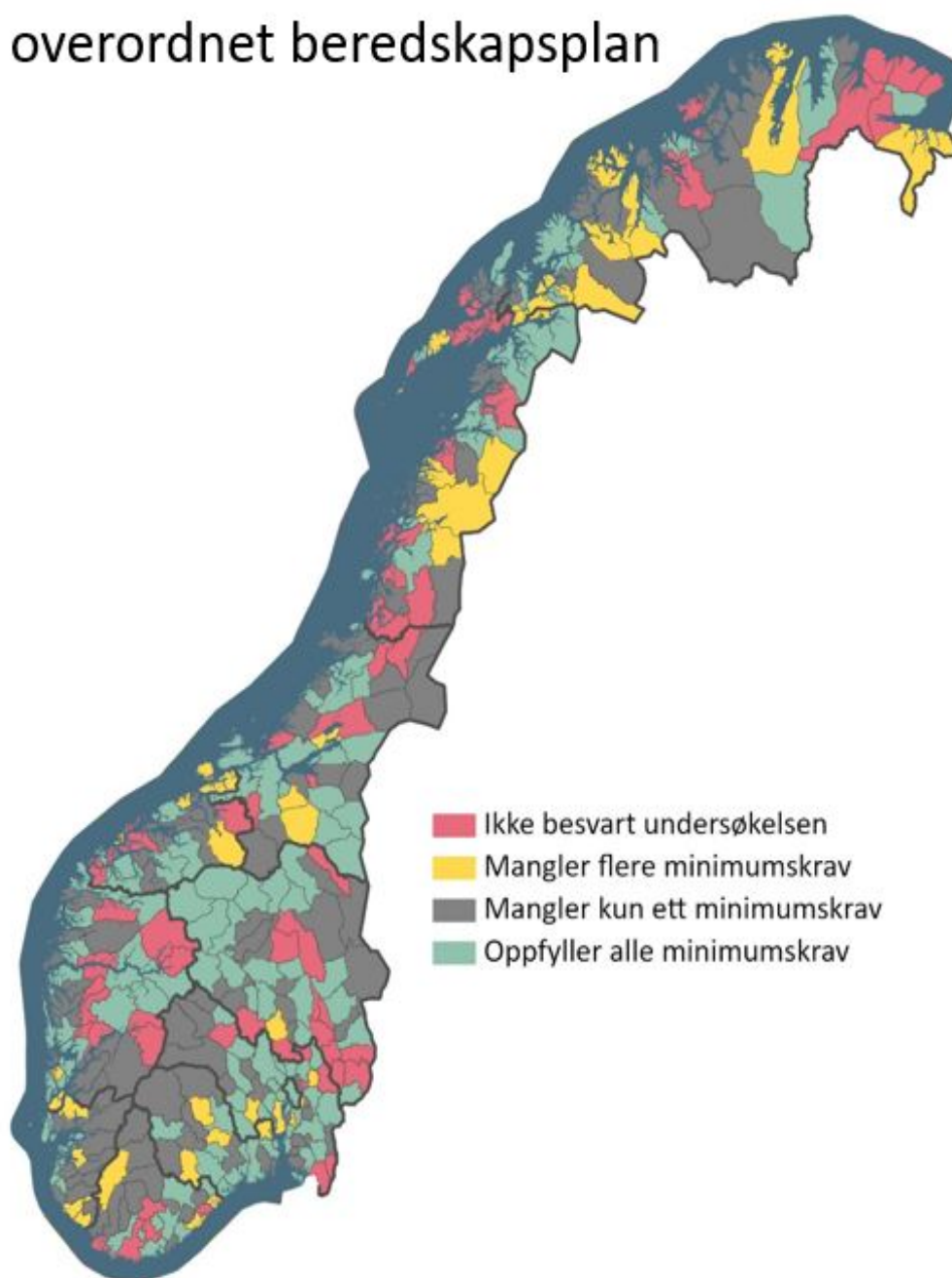
Oppfylt minimumskrav i overordnet b

Figur 6. Andelen kommuner som har en overordnet beredskapsplan som oppfyller samtlige minimumskrav, og andelen som mangler ett eller flere krav. 2017-2021.

Samlet sett har det vært en positiv utvikling de siste årene med at flere kommuner har samtlige minimumskrav på plass. I årets undersøkelse melder flere av kommunene at de ikke har hatt tid til å revidere overordnet beredskapsplan på grunn av pandemihåndteringen. Det forklarer den markante nedgangen fra 55 til 47 prosent fra i fjor. Ser vi nærmere på tallene, ser vi at 40 prosent mangler bare ett minimumskrav. I fjor var dette tallet 28. Det kravet flest mangler er en oppdatert beredskapsplan.

Minimumskrav til overordnet beredskapsplan

Figur 7. Kart som viser en oversikt over hvilke kommuner som oppfyller alle minimumskravene til overordnet beredskapsplan (grønn), hvilke kommuner som kun mangler ett krav (grå) og hvilke kommuner som mangler flere krav (gul) eller ikke har besvart spørsmålet (rød).

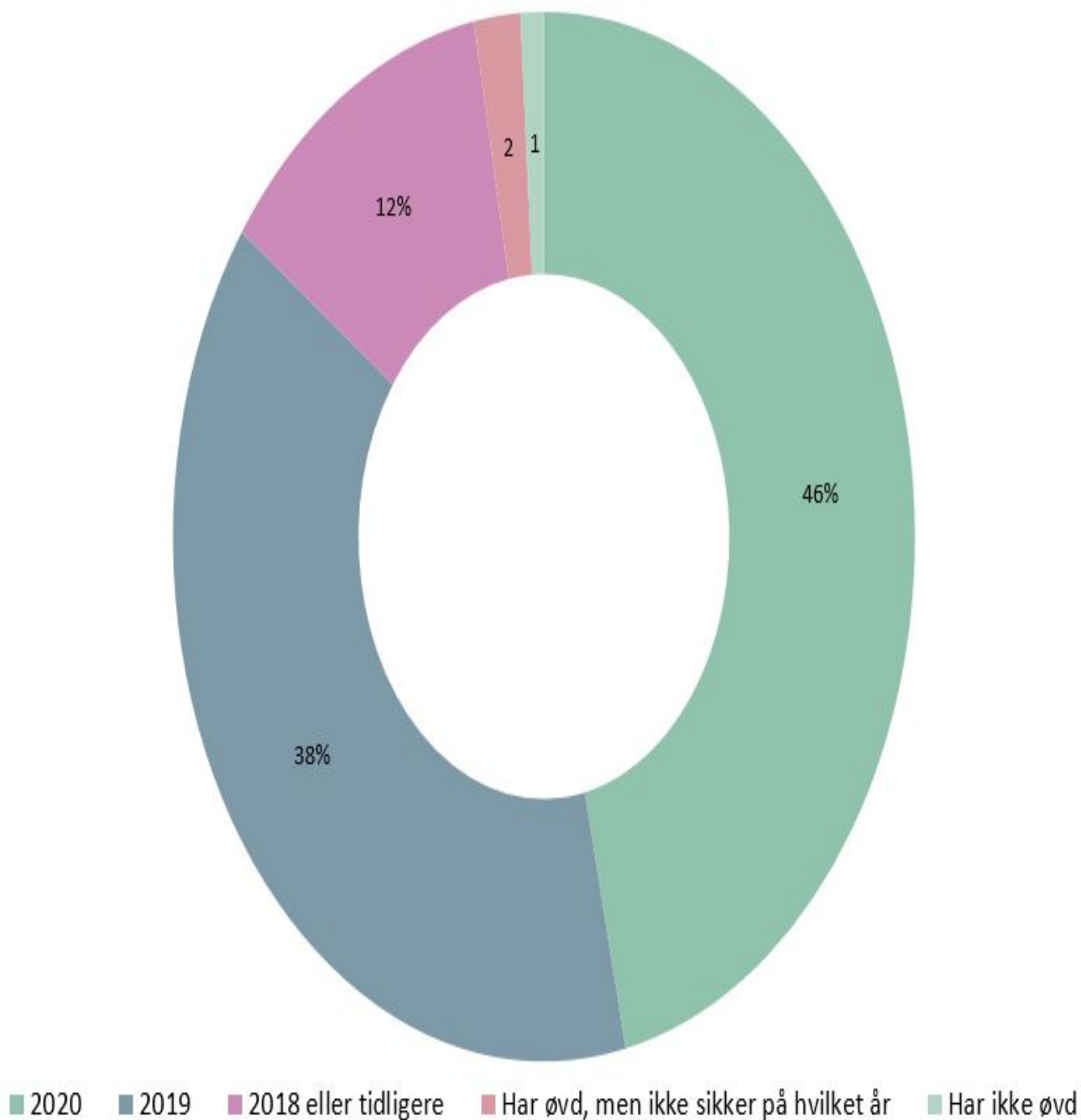
Ser vi på kartet som viser oversikten over kommuner med oppfylte minimumskrav til overordnet beredskapsplan ser vi at det er kommuner i Vestfold og Telemark og Oslo og Viken som oppfyller flest krav (figur 7).

2.2.2 Er beredskapsplanen øvd?

Forskrift til kommunal beredskapsplikt stiller krav om at kommunen skal øve beredskapsplanen hvert annet år. Scenarioene som øves bør hentes fra kommunens helhetlige ROS-analyse. Dersom det skjer en alvorlig hendelse i en kommune, er håndteringen avhengig av samvirke med andre aktører. Øvelser er derfor en viktig arena for kommunen i å utvikle sin samordningsrolle.

- 84 prosent av kommunene svarer at de har øvd egen beredskapsorganisasjon i løpet av de siste to årene (figur 8).

Øvd beredskapsplan

Figur 8. Andelen kommuner som har øvd overordnet beredskapsplan, og hvilket år den sist ble øvd.

Det er flere kommuner som bemerker at de har håndtert reelle hendelser i 2020 og mange ser på håndtering av hendelser som en god erstatning for øvelser.

«I løpet av 2020 ble det ikke prioritert tid til å gjennomføre øvelser på grunn av den pågående pandemien. Kommunens kriseledelse anser håndtering av akutte utfordringer underveis i pandemien for å gi et bedre læringsutbytte enn en øvelse.»

En ekstraordinær hendelse som må håndteres over tid kan kvalifisere vel så bra som en øvelse når det gjelder å øke krisehåndteringsevnen. Funn og forbedringspunkter avdekket i både øvelser og hendelser, er det som styrker robustheten og reduserer sårbarhet. Det er likevel en forskjell ved at hendelser kommer ubeleilig og må håndteres ad hoc, mens øvelser kan planlegges for å sikre et mer systematisk læringsutbytte.

Gjennom øvelser kan man teste og videreutvikle systemer, funksjoner og kompetanse, eller påvise effekt av gjennomførte tiltak og endringer. I tillegg ligger det stor verdi i læringen som finner sted i planleggingsfasen, i tillegg til selve gjennomføringen av en øvelse.

Øvelser er også et viktig virkemiddel for å øke kompetanse knyttet til krisehåndtering og styrke samarbeidet med andre aktører. Jo mer komplekst samfunnet blir og jo mer avhengige aktørene blir av hverandre, desto større blir behovet for å samvirke. Den enkelte aktør bør øve sin organisasjon systematisk i henhold til en øvelsesplan. Og når det gjelder tverrsektorielle utfordringer på lokalt nivå er det viktig at aktørene øver sammen.

Koronapandemien har uten tvil utfordret krisehåndteringsevnen internt og på tvers av virksomheter og nivåer.

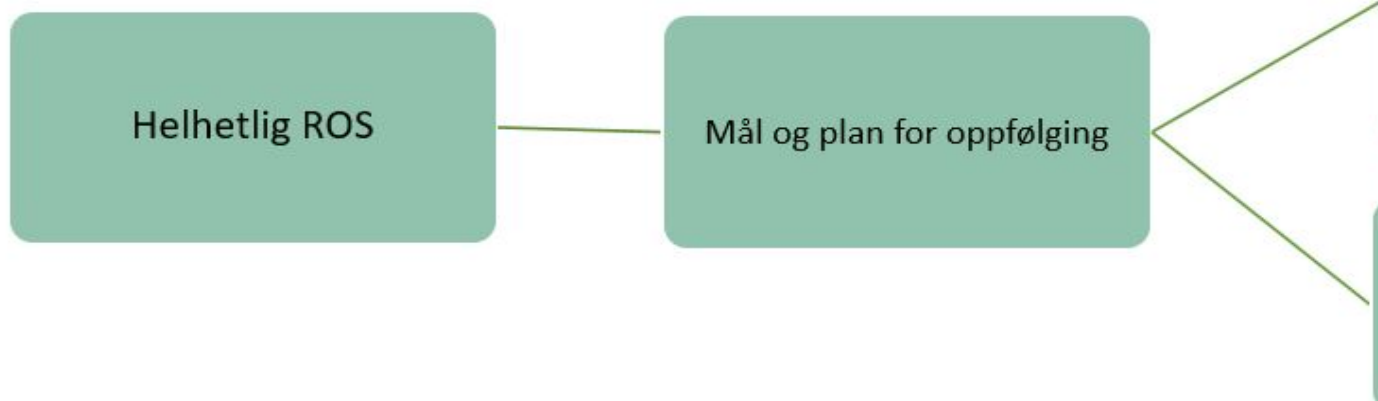
Det er derfor viktig å styrke den samlede kompetansen når det gjelder øvelser som virkemiddel i det helhetlige og systematiske arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Når vi rammes av pandemi, flom, skogbrann eller skred blir beredskapen satt på prøve, og forhåpentligvis fører det til at vi blir bedre rustet til å håndtere neste prøvelse – eller øvelse.

2.3 Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid

Det er et krav at kommunens samfunnssikkerhetsarbeid skal være helhetlig og systematisk, og at det er forankret i kommunestyret. På bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen skal kommunen utarbeide mål og strategier for samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og ha en plan for oppfølging. ROS-analysen er dermed en viktig premissleverandør for mer enn bare beredskapsplanlegging, og skal i tillegg inngå i kommunens plan- og styringssystemer (figur 9). Det er med andre ord et krav om at samfunnssikkerhetsarbeidet skal være et kontinuerlig arbeid også når det ikke skjer en hendelse eller er en øvelse på gang.

Kobling mellom samfunnssikkerhetsarbeid o

Figur 9. Integrering og oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen.

2.3.1 Mål og plan for oppfølging

For å kartlegge om kommunene jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet har vi spurt om de har mål for arbeidet og plan for oppfølging. Målsettinger og strategier bør gjenspeile hvordan kommunen vil jobbe for å styrke samfunnssikkerheten og si noe om de valgene kommunen vil ta for å nå sine langsiktige mål.

- 81 prosent av kommunene har utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
- 69 prosent har utarbeidet planer for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet.

2.3.2 Forankring i kommunestyret

En viktig indikator for kvaliteten på samfunnssikkerhetsarbeidet er at det har en forankring i kommunens administrative og politiske ledelse. Ved å legge til rette for kommunestyrebehandling av helhetlig ROS, plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan, legges det også til rette for at kommunens ledelse tar stilling til viktige samfunnssikkerhetsspørsmål. Kommunestyret bør involveres både i oppstart av arbeidet og

når analysen foreligger, men det er opp til kommunene selv å bestemme når og hvordan dette gjøres.

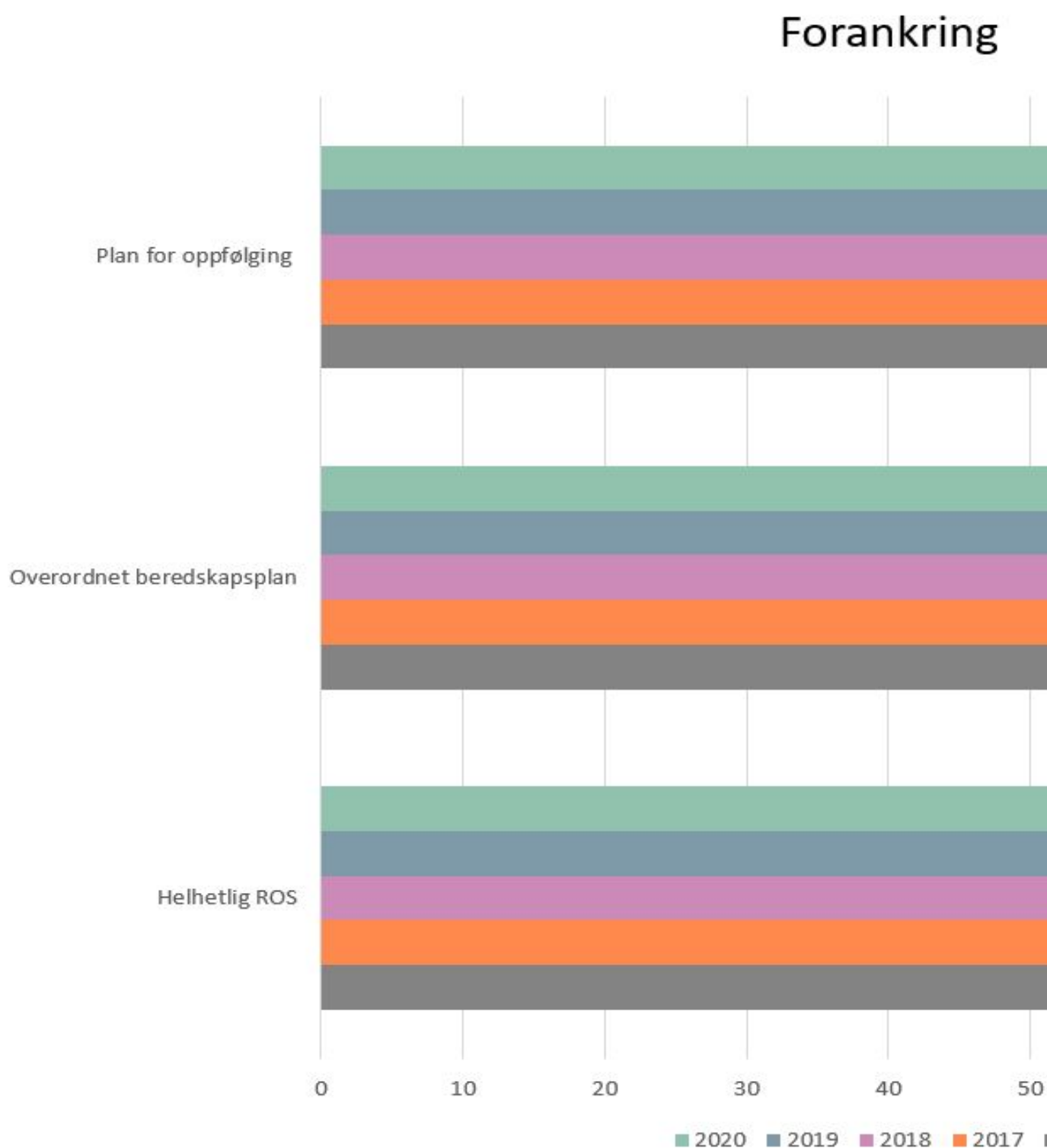
Årets undersøkelse viser at det generelt er god forankring av viktige styrende dokumenter i kommunestyret (figur 10).

Forankring av helhetlig ROS i kommunestyret er et krav i forskrift til kommunal beredskapsplikt og resultatene for i år viser at

- 94 prosent av kommunene oppfyller dette kravet.

Forankring av plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan er ikke et forskriftskrav og resultatene for dette er også noe lavere, men likevel ganske stabilt høyt.

- Plan for oppfølging er forankret hos 73 prosent av kommunene.
- Overordnet beredskapsplan er forankret hos 80 prosent av kommunene.

Figur 10. Forankring av helhetlig ROS, plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan i kommunestyret.

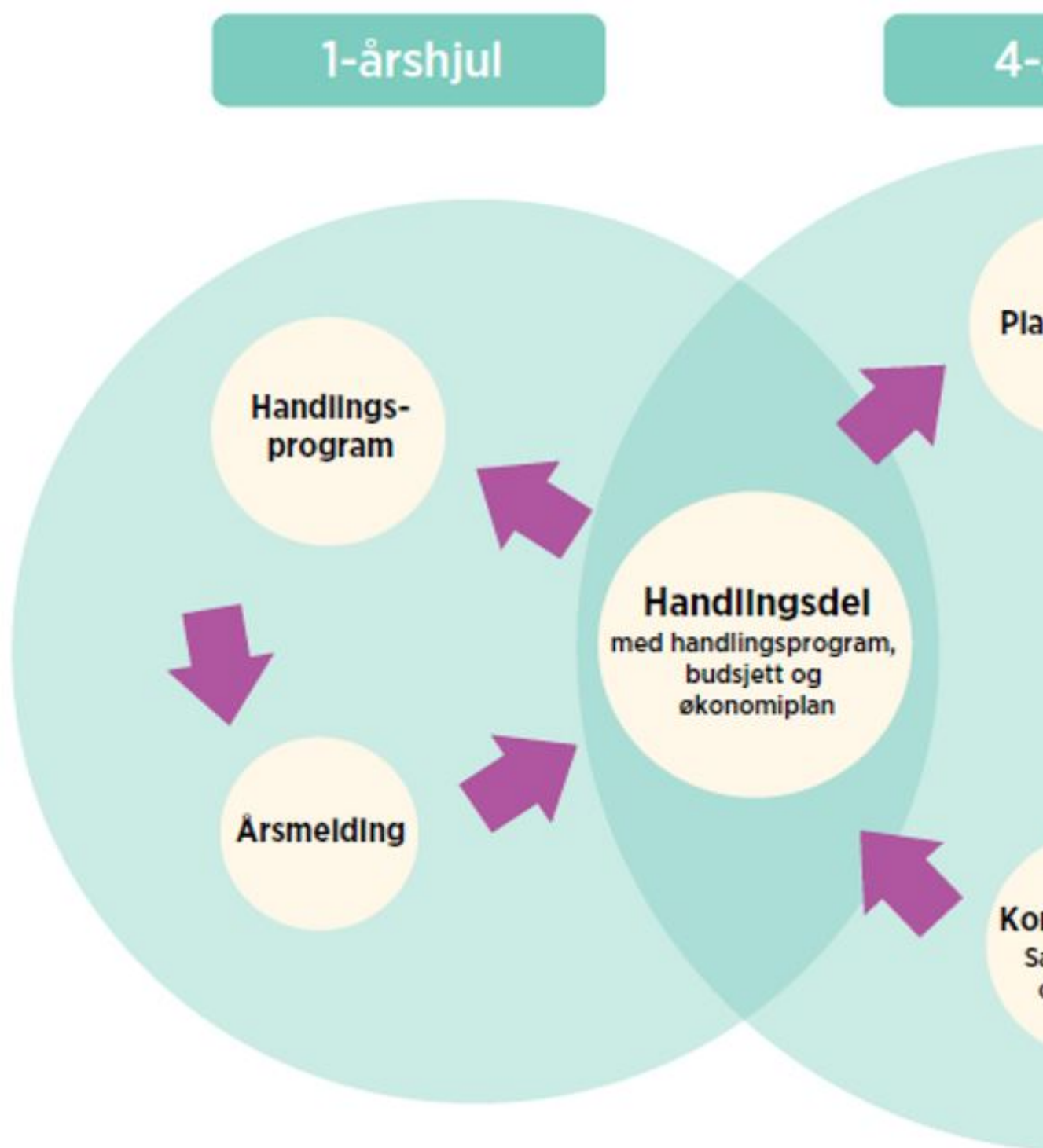
I tråd med ansvars- og likhetsprinsippet er det kommunens ledelse i det daglige som også skal håndtere en uønsket hendelse. At kommunene vurderer det som viktig å involvere kommunens ledelse, er en fornuftig tilnærming slik at de har kjennskap til og får eierskap til beredskapsplanen. Resultatene viser at den politiske ledelsen i kommunene får et godt

kunnskapsgrunnlag for sine avgjørelser som påvirker det videre arbeidet med samfunnssikkerhet i kommunen.

2.3.3 Kobling mellom samfunnssikkerhetsarbeid og kommunens plansystem

Forskrift til kommunal beredskapsplikt gir kommunen plikt til å integrere og følge opp samfunnssikkerhetsarbeidet i planer etter plan- og bygningsloven (pbl). I § 3-1 (i pbl) heter det at planer skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv. Ved å integrere kommunens arbeid med kommunal beredskapsplikt i plansystemet vil arbeidet i større grad synliggjøres og få en tydeligere forankring (figur 11).

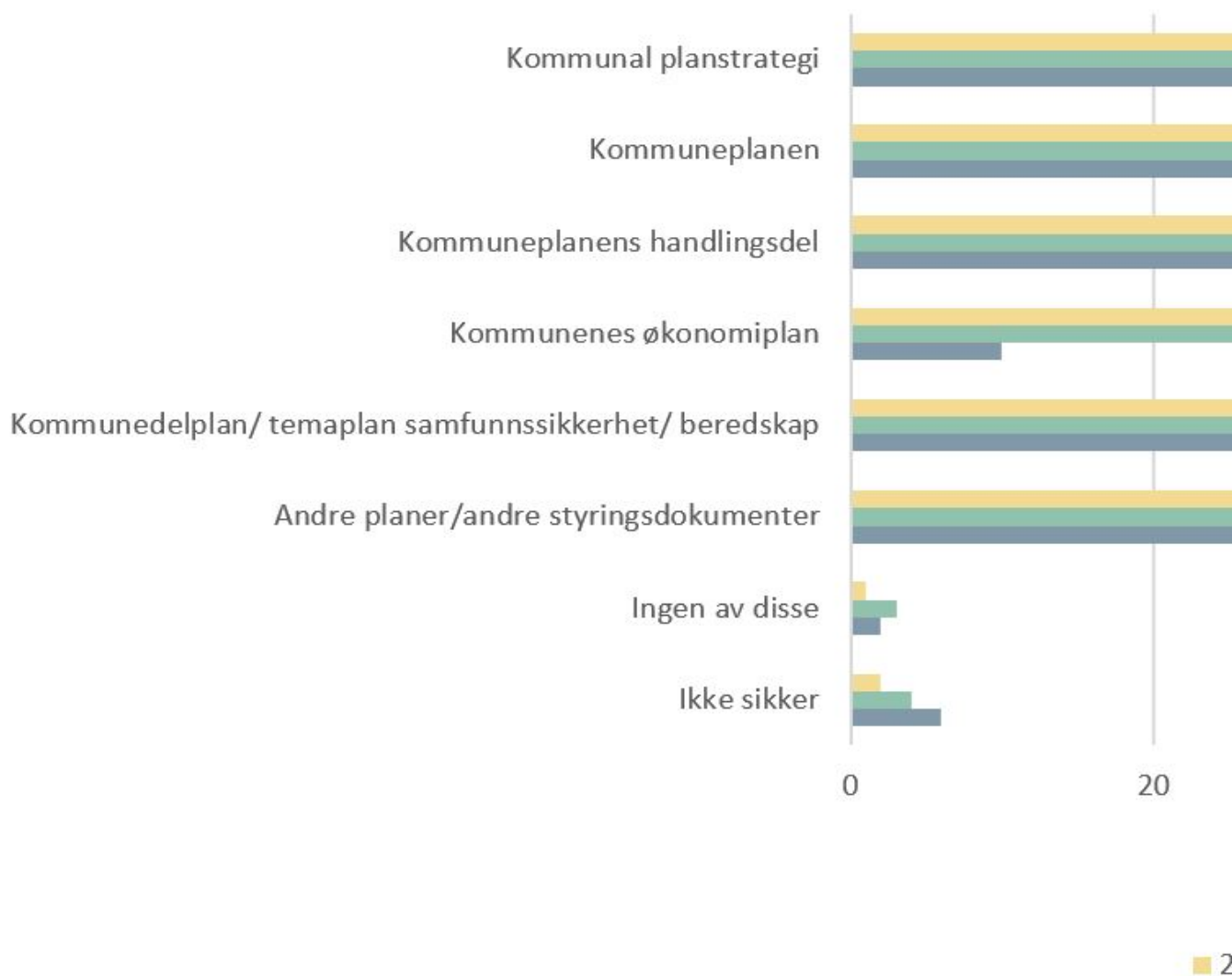
Helhetlig ROS kan for eksempel fungere som et kunnskapsgrunnlag i kommunenes arbeid med planstrategi og kommuneplan. Funn i den helhetlige ROS-analysen kan tas inn som satsingsområde(r) der kommunen ofte tar stilling til langsiktige utfordringer (for eksempel klimaendringer). Eventuelle tiltak kan følges opp gjennom handlingsdel og økonomiplan. I plan for oppfølging av helhetlig ROS kan man beskrive tiltak som skal følges opp i arealplanleggingen. Helhetlig ROS kan i tillegg avdekke naturfarer som må følges opp med ytterligere undersøkelser.

Figur 11. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap må integreres i planer etter plan- og bygningsloven.

Det kommunale plansystemet er et vesentlig virkemiddel for å ivareta samfunnssikkerhet og legge til rette for å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn. Derfor har vi spurt kommunene om deres arbeid med samfunnssikkerhet er integrert i planer etter plan- og bygningsloven.

Samfunnssikkerhet integ

Figur 12. Er kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap integrert i en eller flere av følgende planer etter plan- og bygningsloven?

Spørsmålet belyser hvorvidt det er en kobling mellom helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan og kommunens øvrige plansystem (figur 12). Årets undersøkelse viser at:

- 84 prosent har integrert samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunal planstrategi.
- 76 prosent i kommuneplanen.
- 51 prosent i kommuneplanens handlingsdel.
- 39 prosent i kommunedelplan/temaplan for samfunnssikkerhet og beredskap.

- 44 prosent i kommunens økonomiplan.
- 41 prosent svarer at det er integrert i andre planer.

Resultatene viser en svak økning fra i fjor. Det betyr at hensynet til samfunnssikkerhet i planer etter pbl ivaretas i større grad enn tidligere, men det er fortsatt store variasjoner mellom kommunene. Resultatet gjenspeiles i årsrapporteringene fra statsforvalterembetene, der flere embeter også trekker fram at ROS-analysene framstår som lite kvalitetssikret. Det er positivt at statsforvalteren følger opp kommunene i dette arbeidet, og vi anbefaler at fokuset fortsatt er høyt på dette i årene som kommer.

2.4 Kommunen som samordner

Kommunal beredskapsplikt gir kommunen en plikt til å være en pådriver i arbeidet med samfunnssikkerhet, invitere med andre samfunnssikkerhetsaktører og legge til rette for samarbeid om virkemidlene.

Årets undersøkelse viser en positiv utvikling i samarbeidet mellom kommunene og andre beredskapsaktører.

2.4.1 Samarbeid om helhetlig ROS

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen. I arbeidet med helhetlig ROS er det ikke bare sluttproduktet som er viktig, men også prosessen rundt. Mye kunnskap kommer fram gjennom samarbeid med andre aktører i ulike faser av analysearbeidet. Flere aktører er av vesentlig betydning for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet, og kommunen skal legge til rette for samarbeid med disse. Eksempler på slike aktører er politi, frivillige organisasjoner, storulykkevirksomheter, energi- og nettselskaper, Avinor, Kystverket, Forsvaret og Sivilforsvaret. Et tverrfaglig samarbeid, både innad i kommunen og eksternt med andre offentlige og private aktører, er vesentlig for å få relevant kunnskap.

Resultatene i årets undersøkelse viser at flere har samarbeidet med frivillige organisasjoner, Sivilforsvaret og Forsvaret om helhetlig ROS enn året før, men det er fortsatt potensial for økt samarbeid (2020 i parentes):

Blant de kommunene som har gjennomført helhetlig ROS har

- 83 (83) prosent samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 61 (65) prosent samarbeidet med private aktører og
- 67 (62) prosent med frivillige organisasjoner.
- 57 (57) prosent samarbeidet med andre kommuner.
- 51 (48) prosent samarbeidet med Sivilforsvaret og 39 (32) prosent med Forsvaret.

2.4.2 Samarbeid om beredskapsplanlegging

DSB anbefaler at kommunen utarbeider overordnet beredskapsplan i samarbeid med øvrige samfunnssikkerhetsaktører. Da vil man få gjensidig oversikt over planer, ansvar, roller og ressurser.

Blant de kommunene som har en overordnet beredskapsplan svarer (2020 i parentes):

- 74 (77) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 56 (63) prosent at de har samarbeidet med frivillige organisasjoner.
- 46 (61) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 41(49) prosent at de har samarbeidet med private aktører.
- 37 (44) prosent at de har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 24 (28) prosent Forsvaret.

Nedgangen i årets resultater kan i hovedsak skyldes at kommunene har stått i en kontinuerlig krisehåndtering i forbindelse med pandemien.

2.4.3 Samarbeid om øvelser og krisehåndtering

For å få til en effektiv håndtering av uønskede hendelser, er det nødvendig med samarbeid om øvelser og krisehåndtering.

Øvelser er en viktig arena for kommunenes videreutvikling av samordningsrollen. Kommunene bør derfor planlegge, gjennomføre og evaluere øvelser i samarbeid med eksterne aktører. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige ROS.

For eksempel kan hyppigere og sterkere naturhendelser bety flere situasjoner hvor beredskapsressursene blir uttømt, og det er derfor behov for å tenke langsiktig og planlegge for håndtering av hendelser som er større enn hva vi ser i dag.

Blant de kommunene som har hatt øvelser, svarer (2020 i parentes):

- 80 (82) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 56 (59) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 47 (49) prosent at de har samarbeidet med frivillige organisasjoner.
- 33 (35) prosent samarbeid med private aktører.
- 33 (36) prosent at de har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 19 (20) prosent Forsvaret.

For å kunne håndtere en krise på en god måte, er det nødvendig at deltakere i kommunens kriseorganisasjon er kjent med ansvar, organisering og rollefordeling. Det er opp til kommunen selv hvordan de organiserer sin kriseorganisasjon. Lov om kommunal beredskapsplikt stiller kun krav om en kriseledelse, og at de som inngår i krisehåndteringen har fått opplæring. En kriseledelse vil ha behov for støtte og vi har derfor spurt kommunene hvem de samarbeider med når det gjelder krisehåndtering.

Til spørsmålet om hvem kommunene har samarbeidet med innen krisehåndtering, så svarer (2020 i parentes):

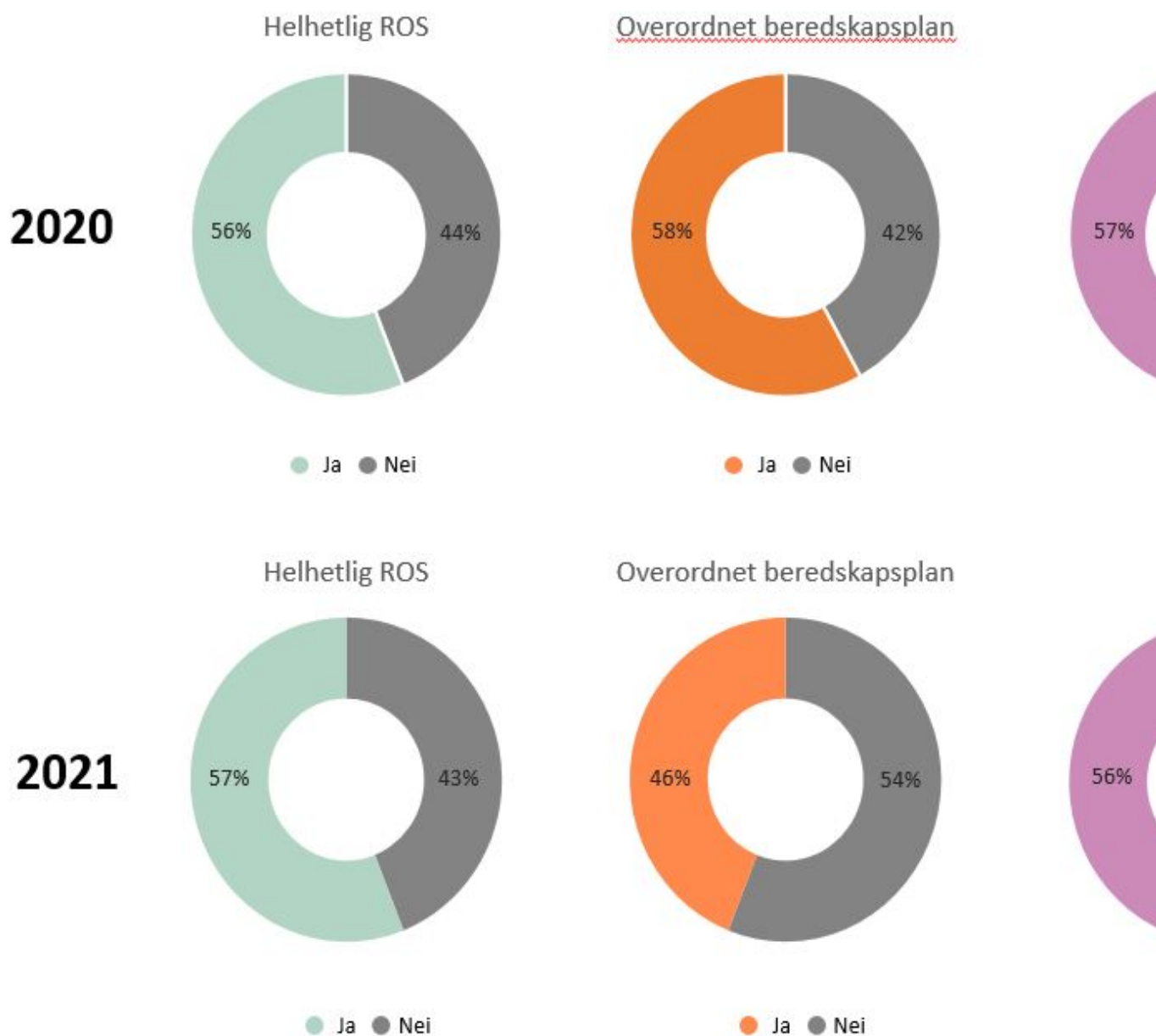
- 85 (75) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 66 (58) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 66 (51) prosent samarbeid med frivillige organisasjoner.
- 52 (41) prosent at de har samarbeidet med private aktører.

- 38 (37) prosent har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 22 (18) prosent Forsvaret.

Resultatene viser at når det kommer til krisehåndtering har kommunene samarbeidet med andre aktører i betydelig større grad enn tidligere år.

2.4.4 Samarbeid med andre kommuner

Store utfordringene på tvers av sektorer, fagområder, forvaltningsnivåer og aktører krever gode areaer for samordning. Håndteringen av pandemien har ført til en betydelig belastning på kommunenes evne til å opprettholde alle sine funksjoner og tjenester. Årets undersøkelse viser at kommunene samarbeider mer om krisehåndtering enn de har gjort tidligere (figur 13). Dette er en positiv utvikling som gir kommunene bedre grunnlag for en felles situasjonsforståelse, et felles budskap og målrettede tiltak.

Figur 13. Samarbeid med andre kommuner når det gjelder helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan, øvelser og krisehåndtering.

2.4.5 Kommunalt beredskapsråd

DSB anbefaler kommunene å etablere kommunalt beredskapsråd. Det vil være en viktig arena for å ivareta samordningsrollen innen samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene. Beredskapsrådet består ofte av lokale aktører fra politisk og administrativ ledelse i kommunen, representanter fra private og offentlige samfunnssikkerhetsaktører som eiere av

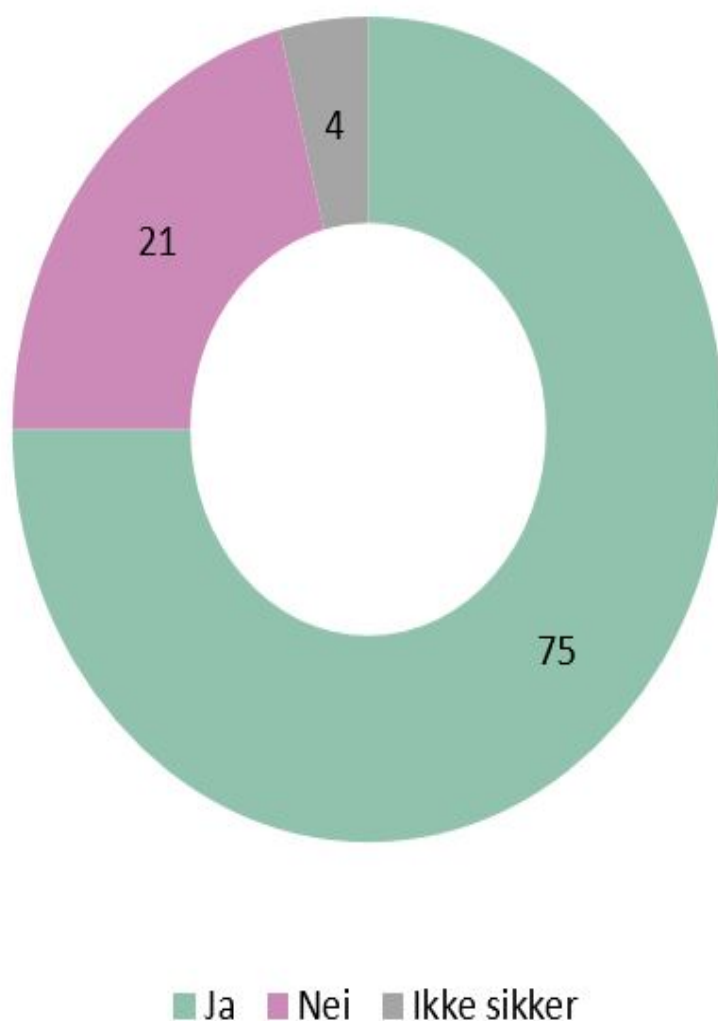
kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner, næringsliv, frivillige organisasjoner, politi, Sivilforsvaret og Forsvaret. Det kommunale beredskapsrådet er naturlig å involvere i arbeidet med helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan og øvelser.

75 prosent svarer at de har etablert kommunalt beredskapsråd, 21 prosent har ikke gjort det, og 4 prosent er ikke sikker. Dette er en liten økning fra året før. Samtidig sier resultatet ikke noe om hvordan kommunene bruker beredskapsrådet. Av kommentarene kan det se ut som at flere har et sovende beredskapsråd, og at det er noe usikkerhet knyttet til hva rådet i praksis skal brukes til:

"Beredskapsrådet er etablert og deltagere definert, men det er flere år siden det har vært i aktivitet".

Flere skriver også at det skal etableres kommunalt beredskapsråd i løpet av 2021.

Kommunalt beredskapsråd

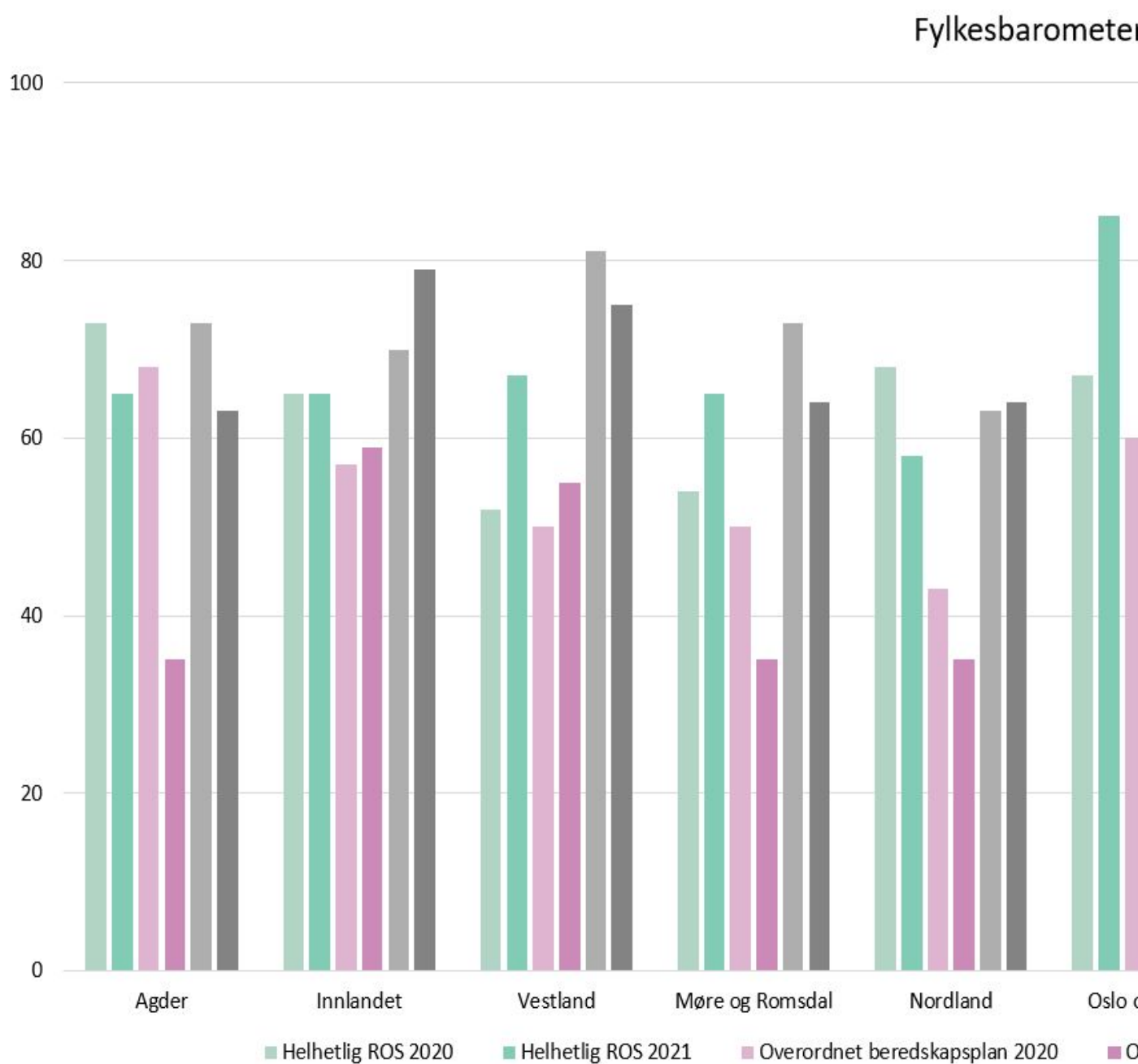

Figur 14. Andelen kommuner som har etablert kommunalt beredskapsråd.

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

3. Fylkesbarometer

Kommuneundersøkelsen har de senere årene vist en positiv utvikling når det gjelder antall kommuner som oppfyller kravene i kommunal beredskapsplikt. Som tidligere år presenterer fylkesbarometeret et samlet bilde av status for ivaretagelse av kommunal beredskapsplikt i landets fylker (figur 15). Årets fylkesbarometer viser resultatene fra 2020 og 2021.

Figur 15. Tallene viser andelen kommuner som har helhetlig ROS og oppfyller samtlige av de kravene vi har spurt om (grønne søyler), overordnet beredskapsplan med samtlige krav (rosa søyler) og plan for oppfølging (grå søyler) per fylke.

Vestfold og Telemark og Oslo og Viken er i en særstilling når vi ser alle resultatene samlet. I disse fylkene ligger resultatet et godt stykke over gjennomsnittet på alle målepunktene.

Trøndelag og Innlandet peker seg også positivt ut.

- Resultatene for 2021 viser at kommunene i 2020 har hatt mindre tid til å jobbe med planverk og systematisk oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet.
- Rogaland og Oslo og Viken har den største andelen av kommuner som oppfyller flest minimumskrav til helhetlig ROS.
- Resultatene viser videre at det er kommuner i Vestfold og Telemark, Trøndelag og Oslo og Viken som skårer høyest i å oppfylle flest minimumskrav til overordnet beredskapsplan.
- Når det gjelder plan for oppfølging er det Rogaland, Vestfold og Telemark og Møre og Romsdal som skårer høyest.
- Kommunene i Vestland gjør et stort byks i positiv retning i å ha en plan for oppfølging.

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

4. Statsforvalteren veileder

Statsforvalteren har en svært viktig oppgave i å veilede og følge opp kommunene i deres arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

I 2015 spurte vi kommunene om de har fått veiledning av fylkesmannen i oppfølging av kommunal beredskapsplikt, og hvilke temaer det var gitt veiledning i. I årets undersøkelse har vi valgt å ta disse spørsmålene opp igjen.

Siden hele 2020 har vært preget av pandemihåndteringen, kan det være vanskelig å sammenligne resultater fra dette året med et mer normalt år. Noen av svarene gir likevel et godt bilde av samarbeidet mellom kommunene og statsforvalteren i 2020. Videre gjenspeiler resultatene fra kommuneundersøkelsen i stor grad det statsforvalterne har beskrevet i sine årsrapporter. Vi har derfor valgt å knytte noen kommentarer fra embetenes rapporteringer inn i dette kapittelet.

På spørsmålet om kommunen har fått veiledning i oppfølging av kommunal beredskapsplikt viser svarene i kommuneundersøkelsen en betydelig økning i generell veiledning i 2020, sammenlignet med 2015. Fysiske samlinger og oppfølging etter tilsyn har naturlig nok ikke vært gjennomført i like stor grad. Som ventet er mye av veiledningen knyttet til covid-19-håndteringen, slik flere kommuner bemerker:

"Covid-19 har gjort at kommunen i 2020 har hatt løpende kontakt med Fylkesmannen og andre kommunar".

"2020 har vært et unntaksår med tett kontakt med statsforvalter, noe som også kan sees på som veiledning".

Tilsvarende kommentarer finner vi i statsforvalternes årsrapporter, der samtlige embeter peker på hvordan pandemi-håndteringen har ført til et tettere forhold til kommunene:

"I 2020 har kontakten med kommunene vært svært nær og god".

"Året då vi skulle halda avstand, blei òg eit år som bringa kommunane og embetet meir saman".

Ett embete er ekstra tydelig på merverdien av krisehåndteringen:

"Mange av de gode resultatene i 2020 kan sies å komme på grunn av eller på tross av koronaen. Eksempelvis har tettere dialog med og oppfølging av kommunene på ulike fagområder vært en nødvendighet pga. fylkesmannens rolle i pandemihåndteringen, men dette har samtidig gitt positive merverdier vi vil trekke på for senere samarbeid".

På spørsmål om hvilke tema det ble gitt veiledning i, svarer omtrent halvparten av kommunene i kommuneundersøkelsen at veiledningen i hovedsak har handlet om krisehåndtering, bruk av krisestøtteverktøy og øvelser. En kommune kommenterer det slik:

"Året 2020 har vore prega av faktisk og praktisk krisehandtering. Derfor har kommunar, statsforvaltaren og andre organ hatt tett samarbeid og jamnlege møter for å handtere pandemien med dei utfordringar som har kome".

Mange svarer også helhetlig ROS, systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og overordnet beredskapsplan, selv om dette er noe lavere enn i 2015:

"Pga koronapandemien har det vore mindre veiledning om generelt beredskapsarbeid enn vanlig i 2020".

"Beredskapsfeltet i 2020 har hovedsakelig handlet om pandemien og i liten grad øvrige deler av fagfeltet".

"Deler av planverket skulle vært revidert i 2020, men på grunn av mye arbeid med covid-19 i hele kommunesektoren, har det i 2020 vært mindre tid til å fokusere /revidere dette planverket. Vi har derfor en målsetting om å utføre dette arbeidet i 2021".

Avsluttende oppsummering:

2020 har vært et spesielt og krevende år, der kommunenes beredskap har blitt prøvd under en langvarig og omfattende krise. Kommuneundersøkelsen 2021 er ingen evaluering av kommunenes covid-19-håndtering, men svarene og kommentarene til 80 prosent av landets kommuner gir oss et lite innblikk i hverdagen i beredskapsmiljøene i kommune-Norge, slik også disse kommentarene viser:

"Det gjøres en formidabel jobb i hele kommunen for å stå i den pågående pandemien, og det som mangler av dokumentasjon og oppfølging av gjeldende lovverk jobbes det jevnt med for å få på plass".

"Dette året har krevd mye og 50% stilling til beredskap har vore for lite. Vi har klart oss fint til no, men det er likevel mange arbeidsoppgåver og planar som ikkje er gjennomført etter planen".

Til tross for de krevende arbeidsforholdene, viser årets kommuneundersøkelse at det fortsatt jobbes jevnt og godt for å oppfylle kommunal beredskapsplikt ute i kommunene. Det er naturlig å forvente at erfaringene fra håndteringen av koronapandemien på alle forvaltningsnivåer vil bidra til å bedre samfunnssikkerhetsarbeidet i årene framover.

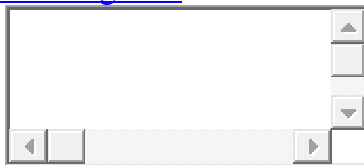
[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

5. Vedlegg

>> [Vedlegg - Spørreskjema 2021](#)

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

[Lukk](#) Del lenke:

Et varsel mot kommunedirektøren skal behandles av arbeidsgiver

Kommunal Rapport 29.04.2021

Varsling mot kommunedirektøren sto på dagsordenen på kontrollutvalgskonferansen nylig. Her fikk kommunene noen gode tips.

– I henhold til arbeidsmiljøloven har arbeidsgiver aktivitetsplikt, og et varsel skal undersøkes. Kommunestyret har arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren og må derfor behandle et varsel mot denne lederen, sa seniorrådgiver Torbjørn Brandt i Konsek Trøndelag IKS.

Tydelige varslingsrutiner

Under Norges Kommunerevisorforbunds kontrollutvalgskonferanse nylig var varsling mot toppledelsen i kommunen ett av temaene.

Forskningssjef Sissel Trygstad i Fafo påpekte innledningsvis at det er viktig for kommunene å etablere tydelige varslingsrutiner. Hun viste også til at mange kommuner har rutiner som innebærer at de har eksterne varslingssekretariat.

– Jeg anbefaler alle kommuner å se til at varslingsrutinene er hensiktsmessig utformet, sa Trygstad.

Seniorrådgiver Torbjørn Brandt representerer Konsek Trøndelag IKS. Selskapet er sekretariat for kontrollutvalget til 32 kommuner i Trøndelag.

Brandt viste til at varsler oppfattes forskjellig og kan dreie seg om alt fra klager på konkrete ting, kritikkverdige forhold, til saker som omfattes av straffeloven.

Han påpekte at alle kan sende et varsel til kontrollutvalget, men at det er ikke gitt at kontrollutvalget skal behandle varselet videre. Et varsel mot kommunedirektøren skal behandles av kommunestyret, som deretter kan sende saken videre, ifølge Brandt.

– Kommunestyret kan instruere kontrollutvalget til å bestille en revisjon eller en undersøkelse. Et advokatfirma med spesialkompetanse kan være godt egnet. Men det er kommunestyret som er arbeidsgiver, og det ansvaret kan de ikke springe fra, sa han.

Administrasjonen blir inhabil

Han viste til at kommunestyret kan nedsette en arbeidsgruppe til å undersøke et varsel mot kommunedirektøren. Han anbefalte at denne gruppa utelukkende inneholder folkevalgte. Han gjorde det dessuten klart at et varsel mot kommunedirektøren gjør hele administrasjonen inhabil.

– Kommunedirektøren har arbeidsgiveransvaret for samtlige ansatte i kommunen, og et varsel mot kommunedirektøren gjør hele administrasjonen inhabil. Administrasjonen kan forberede saken, men ikke treffe avgjørelser. Man må sette inn en settekommunedirektør, sa Brandt.

Brandt understreket at det er viktig å avklare ansvarsområdene og kompetanseområdene til kontrollutvalget.

– Kommunene bør vurdere kritisk om kontrollutvalget skal inn og håndtere varsler. Det er forsvarlig å varsle til kontrollutvalget, og at utvalget veileder varsleren. Det er viktig at kontrollutvalget ikke tar myndighet det ikke har, men heller ikke gir bort myndighet de faktisk har, sa Brandt.

Det varsles for lite

I Sokndal har kontrollutvalget mottatt flere varsler om et utfordrende arbeidsmiljø og mistillit, og varslene peker i hovedsak mot rådmannen. Kontrollutvalget ba kommunestyret om inntil 250.000 kroner for å hente inne en organisasjonspsykolog for å undersøke arbeidsmiljøet.

Kommunestyret har instruert kontrollutvalget til å la saken ligge, og kontrollutvalget har nå signalisert at de vil be om å bli avløst fra sine verv.

Trygstad og Brandt ble spurt hva kontrollutvalget skal gjøre i en slik situasjon.

- Jeg tenker at kontrollutvalget kan gå tilbake til og be kommunestyret om å gå en ekstra runde for å be om en gransking. Man må kunne be om gode råd, sa Trygstad.
- Umiddelbart tenker jeg at varslene har gode kort på hånden i en rettssak mot kommunen, hvis det er slik at arbeidsgiver nekter å undersøke saken, sa Brandt.

Trygstad pekte på at det fantes andre varslingsveier også.

- Ønsker man å varsle anonymt, kan man alltid varsle til Arbeidstilsynet. Det er alltid forsvarlig, sa Trygstad.

Avslutningsvis fikk Trygstad spørsmål om det varsles for mye i Kommune-Norge. Dette avviste hun kontant.

- Nei, det varsles for lite. Forskning viser at halvparten av dem som opplever kritikkverdige forhold, velger ikke å varsle om forholdene på grunn av frykt for represalier, sa Trygstad.

Kan et politisk organ ha gruppearbeid?

Kommunal Rapport 03.05.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

SPØRSMÅL: I forbindelse med revidering av reglement, blant annet delegeringsreglementet, er det stadig ulike syn på dette med gruppearbeid. Til møte i en kommunestyrekomité hadde lederen foreslått digitalt gruppearbeid i tre omganger i forbindelse med strategiplaner i samfunnsplanen. To av medlemmene protesterte mot dette, idet de fremholdt at dette var i strid med møteprinsippet i kommuneloven.

Er det slik at gruppearbeid uansett ikke kan gjennomføres i et politisk organ? Altså heller ikke når man avrunder med samtale og eventuelt vedtak i plenum, der alle i komiteen får samme informasjon og får uttale seg om alle temaer i plenum før komiteen treffer sitt vedtak i saken?

Hva er det i kommuneloven/NOU/forarbeider som eventuelt utelukker bruk av gruppearbeid?

SVAR: Her er vi klart nok i en litt vanskelig gråsoner. Det du spør om, er ikke drøftet direkte i loven eller forarbeidene, så min vurdering bygger på tolkning av lovens system, sammenholdt med uttalelser fra Sivilombudsmannen om beslektede forhold.

Utgangspunktet er bestemmelsen i [kommunelovens § 11-2](#) første avsnitt der det fastslås at «Folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter». Denne bestemmelsen gjelder etter [§ 11-1](#) «for kommunale og fylkeskommunale folkevalgte organer og andre kommunale organer hvis ikke annet er bestemt i lov». I [§ 8-1](#) har vi så en regel om at «Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall». Det som skjer i disse gruppemøtene er klart nok å «behandle saker», selv om det ikke treffes noe vedtak her, og selv om det bare er tale om et forberedende trinn forut for behandlingen i plenum i komiteen.

Spørsmålet blir dermed om disse arbeidsgruppene går inn under reglene om «folkevalgte organer» i disse bestemmelsene, eller om det som skjer her, kan anses som uformelle samtaler der enkeltmedlemmer prøver å skaffe seg bedre oversikt over problemstillinger og faktiske forhold, slik at de bedre kan bidra til den formelle saksbehandlingen i komiteen.

I lovens [§ 5-1](#) er det oppstilt en uttømmende liste for hva som kan være folkevalgte organer. Her finner vi blant annet «utvalg, inkludert kommunedelsutvalg og kontrollutvalg» og «kommunestyre- og fylkestingskomiteer», samt «arbeidsutvalg».

Disse gruppemøtene passer ikke inn her, heller ikke som «arbeidsutvalg», som er én enkelt mindre del av et kollegialt organ, med særlige fullmakter eller oppgaver knyttet til vedkommende folkevalgt organs ansvarsområde. I tillegg kan ordføreren etter [6-1](#) fjerde avsnitt, bokstav c «opprette utvalg som skal forberede saker som ikke har prinsipiell betydning», men heller ikke dette passer på den gruppeinndelingen som det her er tale om.

Hvis slike drøftinger organiseres som en del av arbeidet i et folkevalgt organ, må de ses som en del av saksbehandlingen i dette, og da kan det etter min mening ikke være lovlig å etablere slike særgrupper.

Dette kan klart nok være et nyttig virkemiddel til å effektivisere arbeidet i komiteen eller utvalget, men det innebærer en fare for at det blir gitt informasjon eller foretatt viktige drøftelser som bare noen av medlemmene i det folkevalgte organer har fått fullstendig kunnskap om, noe som kan bli utslagsgivende for utfallet av saken.

Nå er det ikke noe forbud mot at folkevalgte møtes i mindre grupper og utveksler informasjon og meninger om kommunale saker. Medlemmer av samme partigruppe vil kunne møtes og

diskutere saker i forkant av den formelle saksbehandlingen i folkevalgte organer, og det samme kan medlemmer av samarbeidende partier.

Så lenge slike møter holdes i regi av vedkommende partigrupper, og uten noen form for medvirkning fra kommunens ledelse eller administrasjon, er de ikke en del av kommunens saksbehandling og faller dermed utenfor rammen for bestemmelsene i kommuneloven om dette.

Det er heller ikke noe forbud mot at enkeltmedlemmer av et folkevalgt organ møtes til uformelle samtaler – eller til og med politiske hestehandler – utenfor møterommet. Slike politiske prosesser på siden av den formelle saksbehandlingen kan noen ganger være ganske problematiske fra et demokratisk synspunkt, men kan ikke forbys.

Men her må man altså være nøye å skille politisk arbeid fra kommunal saksbehandling.

Vertskommunesamarbeid handler om å overføre myndighet fra en kommune til en annen

Kommunal Rapport 26.04.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Vår kommune har et slags jusnettverk. Er dette en form for vertskommunesamarbeid?

SPØRSMÅL: Fire kommuner har inngått en avtale om et «jusnettverk» plassert i den største kommunen med denne som arbeidsgiver.

Dette er etablert ved at en jurist i én av kommunene har skiftet arbeidsplass og er tilsatt i den største kommunen, men slik at kommunen der hun tidligere var tilsatt, dekker utgiftene til denne stillingen. Samtidig dekker to andre av kommunene utgiftene til en 50 % stilling i det samme «nettverket».

Arbeidsgiverkommunen skal etter avtalen stille nettverkets samlede ressurser til disposisjon for de deltakende kommuner i form av juridisk bistand til deres virksomhet, men ikke opptre som prosessfullmektig for kommune i saker for domstol eller fylkesnemnd.

Er dette et administrativt vertskommunesamarbeid etter [kommuneloven § 20-2](#), slik at det krever vedtak i kommunestyret i hver av deltakende kommunene etter denne bestemmelsens andre avsnitt?

SVAR: Vertskommunesamarbeid er definert i [kommunelovens § 20-1](#). Det er et avtalt samarbeid mellom to eller flere kommuner der en kommune «kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak eller vedta forskrift til en vertskommune». Dette må da skje etter bestemmelsene i dette kapitlet.

Disse gjelder imidlertid bare der vertskommunen tildeles myndighet til å treffe vedtak på vegne av den kommunen den opptre på vegne av (samarbeidskommunen) eller utføre faktiske handlinger som denne har lovbestemt plikt til å utføre og ansvar for.

Slik delegering kan skje til en felles folkevalgt nemnd for to eller flere kommuner, der en vertskommune får ansvaret for å drifte denne, men det vanligste er at det inngås avtale om såkalt administrativt vertskommunesamarbeid, der kommunestyret i samarbeidskommunen selv treffer vedtak der man gir kommunedirektøren der fullmakt til å delegere til administrasjonen i vertskommunen å «utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning».

Spørsmålet er altså om reglene om denne type vertskommunesamarbeid gjelder ved en avtale som denne.

Reglene i kommunelovens § 20, og dermed kravet om vedtak i kommunestyret, gjelder bare avtale om de funksjoner som er nevnt i definisjonen av vertskommunesamarbeid i § 20-1. Det dreier seg om utøving av vedtaksmyndighet eller ledelsesansvar for oppfyllelse av lovpålagte forpliktelser. Hvis det er tale om avtale utføring av praktiske oppgaver som ikke er lovregulert, herunder utredningsarbeid som grunnlag for kommunens egen saksbehandling, er lov hjemmel ikke nødvendig. Dette vil kommunedirektøren kunne inngå avtaler med utenforstående om, så langt kommunestyret ikke har bestemt noe annet.

Den avtalen som er beskrevet ovenfor, må så vidt jeg kan se, ligge utenfor området for reglene i kommunelovens kapittel 20. Det er en avtale om at en særskilt avdeling med jurister i én kommune skal utrede juridiske spørsmål for nabokommuner. Dette vil da være faglige råd til saksbehandlingen i administrasjonen i den enkelte kommune. Dette innebærer at dette «jusnettverket» ikke tildeles selvstendig ansvar for saksforberedelse til folkevalgte organer. De faglige råd og utredninger som gis, må leveres til den enkelte kommunes

administrasjon og saksbehandles på vanlig måte før det treffes vedtak der eller saken legges fram for folkevalgt organ. Man kan med andre ord heller ikke delegere ansvar for slutført saksbehandling til dette nettverket uten etter vedtak etter [kommunelovens § 20–2](#) andre avsnitt.

«Jussnettverket» i dette spørsmålet kan dermed ikke tildeles selvstendig vedtaksmyndighet eller ansvar for saksforberedelse til folkevalgte organer.

Administrasjonen i samarbeidskommunen må stadig selv treffe vedtak som ikke må treffes av folkevalgte organer, og den har stadig ansvaret for saksforberedelse og innstilling i saker som forelegges folkevalgte organer i kommunen. Det «jussnettverket» leverer, er da en type tjenester som den enkelte kommune også kunne kjøpt fra private jurister, uten at det var nødvendig med noe særskilt vedtak fra kommunestyret. Det samme må da gjelde når dette skjer med utgangspunkt i en avtale som denne, selv om det her er tale om en litt spesiell konstruksjon som skal ivareta et mer generelt behov for faglig støtte i stedet for etter konkrete oppdrag.

MØTEPROTOKOLL

REPRESENTANTSKAPSMØTE MIDTRE NAMDAL AVFALLSSELSKAP IKS

mandag 27. april 2021 kl 09.00 – 11.00

Møtested: videomøte

Følgende representanter møtte:

Kommune	Representant	Antall Stemmer
Osen kommune	John Einar Høvik	5
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås	5
Namsos kommune	Arnhold Holstad	28
Overhalla kommune	Per Olav Tyldum	9
Grong kommune	Borgny Kjølstad Grande	7
Høylandet kommune	Hege Nordheim-Viken	5
Lierne kommune	Jørn Totland	5
Røyrvik kommune	Hans Oskar Devik	4
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo	4
Nærøysund kommune	Amund Hellesø	19
Leka kommune	Mari-Anne Hoff	4
Bindal kommune	Britt Helstad	5

Forfall: Ingen

Fra selskapet: Arne Flaata, styreleder
Asle Hasselvold, administrerende direktør

Andre: Kjell Tore Kirketeig, revisor EK-revisjon

Møteleder: Olav Jørgen Bjørkås, representantskapsleder

Referent: Asle Hasselvold, administrerende direktør

Sak 1/2021**Registrering av frammøte, godkjenning av møteinnkalling, valg av to til å underskrive møteprotokollen****Vedtak:**

12 av 12 kommuner er representert med i alt 100 av 100 stemmer. Representantskapet godkjenner frammøte.

Representantskapet godkjenner møteinnkalling.

Representantskapet velger representantene Borgny Kjølstad Grande og John Einar Høvik til å underskrive møteprotokollen.

Sak 2/2021**Orienteringer****Styrets forslag til vedtak:**

Styrets informasjon gitt ved styreleder og daglig leder tas til orientering.

Behandling:

Styreleder og administrerende direktør orienterte om følgende saker:

- Nye kommuner – erfaringer så langt
- Slam – erfaringer så langt
- SESAM Ressurs – satt på vent
- Avfallsanlegg Namsos – forprosjekt og reguleringsplan/ endelig behandling til våren
- Avfallsanlegg Nærøysund – anbudskonkurranse/ endelig behandling til høsten
- Materialgjenvinningsgrad – styret og administrasjonen utreder alternativ

Styrets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styrets informasjon gitt ved styreleder og daglig leder tas til orientering.

Sak 3/2021**Årsberetning og regnskap 2020
Disponering av årets overskudd
Revisors honorar****Styrets forslag til vedtak:**

1. Representantskapet godkjenner fremlagte konsernregnskapet for 2020.
2. Årets overskudd på kr 255 491,- overføres til annen egenkapital kr 784 079,- og til selvkostforpliktelse kr 528 588,-.
3. Revisors honorar for lovpålagt revisjon på kr 203 000 og kr 340 600 for henholdsvis morselskap og konsern godkjennes.

Behandling:

Styrets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet godkjenner fremlagte konsernregnskapet for 2020.
 2. Årets overskudd på kr 255 491,- overføres til annen egenkapital kr 784 079,- og til selvkostforpliktelse kr 528 588,-.
 3. Revisors honorar for lovpålagt revisjon på kr 203 000 og kr 340 600 for henholdsvis morselskap og konsern godkjennes.
-

Sak 4/2021**Regulering investeringsbudsjett for 2021****Styrets forslag til vedtak:**

1. Representantskapet vedtar styrets forslag til budsjettregulering av investeringsbudsjett 2021.
2. Daglig leder delegeres fullmakt til å foreta låneopptak for finansiering av investeringer i 2021 med en samlet ramme på kr 82 870 000.

Behandling:

Styrets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar styrets forslag til budsjettregulering av investeringsbudsjett 2021.
 2. Daglig leder delegeres fullmakt til å foreta låneopptak for finansiering av investeringer i 2021 med en samlet ramme på kr 82 870 000.
-

Sak 5/2021**Selvkostfond - utredning****Styrets forslag til vedtak:**

Representantskapet ber styret iverksette en prosess for å utrede fordeler og ulemper med å legge ned MNA sine selvkostfond. Styret bes om å legge frem rapport med forslag til valg på neste representantskapsmøte.

Behandling:

Styrets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet ber styret iverksette en prosess for å utrede fordeler og ulemper med å legge ned MNA sine selvkostfond. Styret bes om å legge frem rapport med forslag til valg på neste representantskapsmøte.

Sak 6/2021

Kommunalt næringsavfall – prinsipiell avklaring

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet anser det mest fordelaktig å bruke lik pris på like tjenester også innenfor tjenesteområde kommunalt næringsavfall og ber styret legge dette til grunn i den videre prosess og anbudskonkurranse.

Behandling:

Styrets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet anser det mest fordelaktig å bruke lik pris på like tjenester også innenfor tjenesteområde kommunalt næringsavfall og ber styret legge dette til grunn i den videre prosess og anbudskonkurranse.

Sak 7/2021

Felles utviklingsprosjekt/ organisering av avfallstjenestene i nordre del av Trøndelag

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet ber styret ta initiativ til å starte et felles utviklingsprosjekt for å vurdere fremtidig organisering av avfallstjenestene i nordre del av Trøndelag. Representantskapet ber styret legge frem rapport med anbefalinger på representantskapsmøte våren 2022.

Behandling:

Omforent forslag til vedtak:

Representantskapet ber styret ta initiativ til å starte et felles utviklingsprosjekt for å vurdere fremtidig samarbeid/ organisering av avfallstjenestene i nordre del av Trøndelag. Representantskapet ber styret legge frem rapport med anbefalinger på representantskapsmøte våren 2022.

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet ber styret ta initiativ til å starte et felles utviklingsprosjekt for å vurdere fremtidig samarbeid/ organisering av avfallstjenestene i nordre del av Trøndelag. Representantskapet ber styret legge frem rapport med anbefalinger på representantskapsmøte våren 2022.

Sak 8/2021

Valg

Valgkomiteens forslag til vedtak:

Styre		
Styreleder	Arne Flaata	På valg i 2023
Nestleder	Kårhild Hallager Berg	Gjenvalg
Styremedlem	Alfred Skogmo	På valg i 2023
Styremedlem	Anita Østby	Gjenvalg
Styremedlem	Rune Arstein	På valg i 2023
Ansatte valgt styremedlem	Karin Svarliaunet	På valg 2023
1. varamedlem styre (fast møtende)	Jørn Nordmeland	Gjenvalg
2. varamedlem styre	Björg Tingstad	På valg 2023
Varamedlem ansatte valgt styremedlem	Vegard Hegle	På valg 2023

Interkommunal klagenemnd					
Leder	Per Olav Tyldum	På valg i 2023	Vararepresentant	Johan Tetlie Sellæg	På valg i 2023
Medlem	Hege Nordheim-Viken	Gjenvalg	Vararepresentant	Jo Arne Kjøglum	Gjenvalg
Medlem	Stian Brekkvassmo	På valg i 2023	Vararepresentant	Borgund Thorseth	På valg i 2023

Kontraheringsutvalg					
Leder	Bente Estil	På valg i 2023	Vararepresentant	Jørn Ove Totland	På valg i 2023
Medlem	John Einar Høvik	På valg i 2023	Vararepresentant	Egil A. Johannessen	På valg i 2023
Medlem	Hans Oskar Devik	Gjenvalg	Vararepresentant	Bodil Haukø	Gjenvalg

Valgkomite					
Leder	Arnhild Holstad	På valg i 2023	Vararepresentant	Kjersti Tommelstad	På valg i 2023
Medlem	Borgny Kjølstad Grande	På valg i 2023	Vararepresentant	Bente Estil	På valg i 2023
Medlem	Amund Hellesø	Gjenvalg	Vararepresentant	Elisabeth Helmersen	Gjenvalg

Behandling:

Valgkomiteens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styre		
Styreleder	Arne Flaata	På valg i 2023
Nestleder	Kårhild Hallager Berg	Gjenvalg
Styremedlem	Alfred Skogmo	På valg i 2023
Styremedlem	Anita Østby	Gjenvalg
Styremedlem	Rune Arstein	På valg i 2023

Ansatte valgt styremedlem	Karin Svarliaunet	På valg 2023
1. varamedlem styre (fast møtende)	Jørn Nordmeland	Gjenvalg
2. varamedlem styre	Björg Tingstad	På valg 2023
Varamedlem ansatte valgt styremedlem	Vegard Hegle	På valg 2023

Interkommunal klagenemnd					
Leder	Per Olav Tyldum	På valg i 2023	Vararepresentant	Johan Tetlie Sellæg	På valg i 2023
Medlem	Hege Nordheim-Viken	Gjenvalg	Vararepresentant	Jo Arne Kjøglum	Gjenvalg
Medlem	Stian Brekkvassmo	På valg i 2023	Vararepresentant	Borgund Thorseth	På valg i 2023

Kontraheringsutvalg					
Leder	Bente Estil	På valg i 2023	Vararepresentant	Jørn Ove Totland	På valg i 2023
Medlem	John Einar Høvik	På valg i 2023	Vararepresentant	Egil A. Johannessen	På valg i 2023
Medlem	Hans Oskar Devik	Gjenvalg	Vararepresentant	Bodil Haukø	Gjenvalg

Valgkomite					
Leder	Arnhild Holstad	På valg i 2023	Vararepresentant	Kjersti Tommelstad	På valg i 2023
Medlem	Borgny Kjølstad Grande	På valg i 2023	Vararepresentant	Bente Estil	På valg i 2023
Medlem	Amund Hellesø	Gjenvalg	Vararepresentant	Elisabeth Helmersen	Gjenvalg

Sak 9/2021 Fastsetting av styrets honorar

Valgkomiteens forslag til vedtak:

Styreleder:

Kr 60 000,- pr år + kr 3 000,- pr møte.

Styremedlem + 1.varamedlem som innkalles fast til hvert styremøte (ikke 2. vara):

Kr 15 000,- pr år + kr 3 000,- pr møte.

Legitimerte utgifter til stedfortreder eller tap av ordinær arbeidsinntekt erstattes fullt ut.

Erklæring fra arbeidsgiver, regning fra stedfortreder eller lønnsfastsetting fra regnskapskontoret må framlegges.

Renovasjonsselskapets styremedlemmer tilkjennes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste/vikarutgifter (ulegitimert) etter følgende satser:

Kr 600,- for møter og reisetid inntil 4 timer

Kr 1 200,- for møter og reisetid over 4 timer

Samlet møte- og reisetid avrundes til nærmeste hele time.

Annen godtgjørelse:

Godtgjørelse per dag for arbeid utover det som normalt ligger til styrevervet settes til kr 1.500. Det er tillit til at slike «dager» og hvilke dager som utløser slik godtgjørelse drøftes med og avgjøres av daglig leder og styreleder. Daglig leder avgjør hvilke dager som utløser slik godtgjørelse for styreleder.

Behandling:

Valgkomiteens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styreleder:

Kr 60 000,- pr år + kr 3 000,- pr møte.

Styremedlem + 1.varamedlem som innkalles fast til hvert styremøte (ikke 2. vara):

Kr 15 000,- pr år + kr 3 000,- pr møte.

Legitimerte utgifter til stedfortreder eller tap av ordinær arbeidsinntekt erstattes fullt ut. Erklæring fra arbeidsgiver, regning fra stedfortreder eller lønnsfastsetting fra regnskapskontoret må framlegges.

Renovasjonsselskapets styremedlemmer tilkjennes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste/ vikarutgifter (ulegitimert) etter følgende satser:

Kr 600,- for møter og reisetid inntil 4 timer

Kr 1 200,- for møter og reisetid over 4 timer

Samlet møte- og reisetid avrundes til nærmeste hele time.

Annen godtgjørelse:

Godtgjørelse per dag for arbeid utover det som normalt ligger til styrevervet settes til kr 1.500. Det er tillit til at slike «dager» og hvilke dager som utløser slik godtgjørelse drøftes med og avgjøres av daglig leder og styreleder. Daglig leder avgjør hvilke dager som utløser slik godtgjørelse for styreleder.

1. Valgperiode

Vedtak:

Representantskapet ber styret i forbindelse med revisjon av selskapsavtale vurdere og legge frem forslag til valgperiode for styrets medlemmer.

2. Kompetanse

Vedtak:

Representantskapet ber styret utrede om styret har den kompetansen som trengs for å møte fremtidens utfordringer på kort og lang sikt.

Borgny Kjølstad Grande

John Einar Høvik

Kommuneproposisjonen 2022: Utviklingstrekkene for statlig tilsyn med kommunesektoren

KMD legger til grunn at statlig tilsyn med kommunesektoren fortsatt skal være koordinert og effektivt, og at omfanget av tilsyn skal ligge stabilt og totalt sett ikke øke.

Regjeringen gir i kommuneproposisjonen for 2022 en orientering om utviklingstrekkene for statlig tilsyn med kommunesektoren for perioden 2016-2019. Kunnskapsgrunnlaget er rapport fra DFØ (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) 2020:9 *Statlig tilsyn med kommunene – kartlegging av omfang, samordning og nytte* ([Statlig tilsyn med kommunene – DFØ \(dfo.no\)](#)).

I kommuneproposisjonen for 2018 det ble det skissert et mål om at det statlige tilsynet med kommunesektoren skal være koordinert og effektivt, og at omfanget av statlig tilsyn med kommunene totalt sett ikke skal øke. KMD har etter kommuneproposisjonen 2018 satt i gang flere flere initiativ som skal bidra til å nå målene for det statlige tilsynet med kommunesektoren.

DFØs kartlegginger i DFØ-rapport 2020:9 viser at det statlige tilsynet med kommunene utvikler seg i riktig retning, og at det ikke har vært store endringer i omfanget av statlig tilsyn i perioden 2016–2019. 90 prosent av kommunene mener at statlig tilsyn er nyttig for å sikre at kommunene følger lover og forskrifter, men at veiledning er enda mer nyttig. Opplevelsen av nytte henger blant annet sammen med at det i økende grad iverksettes læringsaktiviteter før og etter tilsynsbesøkene. Andre funn er at statsforvalteren de senere årene har fått større handlingsrom til å bestemme tema, volum og virkemidler i tilsynene. Dette åpner for bedre og mer relevante tilsyn fordi de bygger på lokale risikovurderinger. De landsomfattende tilsynene er på den annen side viktige for å sikre et enhetlig tilsyn i hele landet.

Ifølge rapporten oppleves ikke manglende samordning som et stort problem, verken for kommunene eller tilsynsmyndighetene. Rapporten peker imidlertid også på enkelte områder der det er behov for forbedringer, for eksempel samordning mellom statlig tilsyn og kommunal egenkontroll. Det er et flertall av statsforvalterne og kommunene som mener at statlig tilsyn ikke er godt nok samordnet med de kommunale kontrollutvalgene og deres planlagte og gjennomførte forvaltningsrevisjoner. Departementet viser her til at kommuneloven av 2018, som trådte i kraft høsten 2019, lovfester et krav om at alle statlige tilsynsmyndigheter skal ta hensyn til relevante forvaltningsrevisjoner i kommunene. Tilsynsmyndighetene skal vurdere å utsette eller å ikke gjennomføre tilsyn hvis kommunen nylig har gjennomført en kontroll med det samme temaet. Departementet vurderer å utarbeide nærmere veiledning om samordning av statlig tilsyn og samordning mellom statlige tilsyn og kommunenes egenkontroll.

KMD legger i kommuneproposisjonen for 2022 til grunn at statlig tilsyn med kommunesektoren fortsatt skal være koordinert og effektivt, og at omfanget av tilsyn skal ligge stabilt og totalt sett ikke øke. Videre arbeid vil ta utgangspunkt i allerede igangsatte initiativ, og i de identifiserte forbedringspunktene for statlig tilsyn med kommunesektoren.

Teksten i kommuneproposisjonen for 2022 kan du lese her: [Prop. 192 S \(2020–2021\) – regjeringen.no](#)

(Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet)

Prop. 192 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Kommuneproposisjonen 2022

Kontrollutvalgene har en rolle ved varsling

Publisert 01.07.2021

Ragnhild Sved, debattredaktør i Kommunal Rapport

Foto: Kommunal Rapport

KRONIKK | Kontrollutvalgene kan være viktige i varslingssaker – ikke fordi de skal behandle dem, men fordi de kan bidra til riktig behandling.

Hvem som skal behandle varsler mot kommunale toppledere, hvordan varslingssaker skal undersøkes og hvem som er habile eller inhabile, skaper strid og blir heftig debattert. Temaet var også oppe på NKRFs Kontrollutvalgskonferanse i vår, med gode bidrag fra kompetente innledere.

En lærdom å trekke fra varslingssaker som er blitt offentlig kjent, er at man ikke skal undervurdere hvor viktig tillit til behandlingen er. Det gjelder både hvordan saken undersøkes, av hvem og hvordan beslutning fattes.

Uten tillit til prosessen, blir det vanskelig å oppnå forståelse for at konklusjonen er riktig.

Politikere lever av tillit. Velgerne er deres «arbeidsgivere», og de kan bare avsettes i valg – nesten. Folkevalgte kan riktignok bli suspendert hvis de siktes eller tiltales for alvorlige straffbare forhold. Dette etter en bestemmelse i den nye kommuneloven som har sin bakgrunn i dommen mot Vågå-ordfører Rune Øygard for seksuelle overgrep mot en mindreårig jente.

Et kommunestyre eller fylkesting kan også – med minst 90 prosent av stemmene – vedta å frata en ordfører vervet hvis vedkommende «ved sin oppførsel viser at han eller hun er uskikket til å ivareta vervet».

Som vi ser, er det høy terskel for å fjerne en folkevalgt fra sitt verv. Slik skal det være.

Som vi ser, er det høy terskel for å fjerne en folkevalgt fra sitt verv. Slik skal det være.

Men hva bør da gjøres, når det kommer et varsel mot en ordfører eller annen folkevalgt – om misligheter, overgrep eller annen ulovlig eller uetisk oppførsel? Hvor skal varslet leveres?

En folkevalgt har ingen arbeidsgiver i kommunen, og er dermed ikke omfattet av varslingsreglene i arbeidsmiljøloven.

Trondheim kommune løste dette ved å ta inn i kommunenes etiske retningslinjer at kontrollutvalget kan være mottaker av varsler mot folkevalgte, slik utvalget i prinsippet kan motta ethvert varsel.

Det skjedde ikke uten strid. Ordfører Rita Ottervik (Ap) var klar på at varsler på folkevalgte bør rettes til det respektive parti, eller til ordføreren hvis vedkommende er partiløs, ikke til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget og lederen Rolf Jarle Brøske (H) engasjerte seg i saken. De argumenterte for at *hva det varsles om*, skal ha betydning for varslingsbehandlingen.

Et varsel om utilbørlig oppførsel på et partiarrangement er for eksempel en annen sak enn om det gjelder misbruk av vervet til egen vinning.

Bystyret i Trondheim sluttet seg enstemmig til at kontrollutvalget skal kunne motta varsler om «kritikkverdige forhold på politisk nivå og sikre at varselet behandles i riktig instans».

Det betyr altså ikke at kontrollutvalget skal ta stilling til om lov eller etiske regler er brutt, eller eventuelle konsekvenser. Men utvalget kan sørge for at varslet blir behandlet videre, og innstille overfor kommunestyre eller fylkesting om anmeldelse eller gransking, for eksempel.

“ Det betyr altså ikke at kontrollutvalget skal ta stilling til om lov eller etiske regler er brutt, eller eventuelle konsekvenser.

Dette vil være kontrollutvalgets rolle, uansett hvem de mottar varsler fra eller mot. Utvalget har kompetanse i egne rekker, i sitt sekretariat og i kommunerevisjonen. De kan sortere varsler og bekymringsmeldinger, veilede varslere om riktig instans og videre prosess.

Ikke alle kommuner har et velfungerende varslingssekretariat som kan motta varsler og sørge for riktig behandling. Ikke alle varslere har klart for seg hvem som er riktig mottaker, eller om deres melding er et varsel etter arbeidsmiljøloven. Her vil kontrollutvalgene være en viktig kanal.

“ At varsler blir tatt på alvor og undersøkt grundig er, uansett utfall, av stor betydning for tilliten til politikerne og til forvaltningen.

Det er et poeng å ha mange veier inn for varslinger og bekymringsmeldinger, for å kunne avdekke og rette opp kritikkverdige forhold. At varsler blir tatt på alvor og undersøkt grundig er, uansett utfall, av stor betydning for tilliten til politikerne og til forvaltningen.

ØVRIGE KRONIKØRER:

Foto: TI Norge

Tor Dølvik, spesialrådgiver i Transparency International Norge og medlem av Kommunesektorens etikkutvalg

Bidragstere fra KS Kommunesektorens organisasjon

Foto: Riksrevisjonen
Ilja Hendel

Riksrevisor Per-Kristian Foss

Lenke til **Kommunerevisoren** nr. 4/2021:

<https://www.nkrf.no/kommunerevisoren/2021/4>

Del artikkelen:

Denne artikkelen ble publisert i Kommunerevisoren nr. 4/2021

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF), Haakon VIIs gate 9, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo, Telefon: 23 23 97 00, Epost: post@nkrf.no

Personvernerklæring | © NKRF 2021

Kommunar i Telemark har innkjøpsreglement som legg til rette for at lokale leverandørar kan delta i utlyste konkurransar. Eit grep for å få til det, er å skilje mellom daglegvaregrossistar og lokale daglegvarebutikkar, ifølgje Distriktssenteret.

Illustrasjonsfoto: Heiko Junge / NTB

› **DEBATT** 01.07.2021 13:14

Meninger i debattinnlegg står for skribentens regning.

Innkjøpssamarbeid eller lokal handel? Ja takk, begge deler!

Må kommunen ofre dei lokale leverandørane for å kunne delta i innkjøpssamarbeid?

MARIT LOFNES MELLINGEN
direktør ved Distriktssenteret

PER KJETIL JØRGENSEN
seniorrådgivar ved Distriktssenteret

Store interkommunale innkjøp vil lett favorisere store leverandørar som kan levere til eit stort geografisk område. Men fleire kommunar har funne løysingar som gjer at dei kan handle lokalt sjølv om dei deltar i eit innkjøpssamarbeid.

Suldal i Rogaland deltek i interkommunalt innkjøpssamarbeid på Haugalandet og har IT-samarbeid med nabokommunane. Kommunen har fordel av å vere med i eit større fellesskap fordi dei kan få tilgang til kompetanse og rimelege innkjøp. Likevel vel kommunen å kjøpe daglegvarer til grendeskulane lokalt. Dei har og lokale avtalar med elektrikar og røyrleggar.

Sju kommunar i Telemark samarbeider om innkjøp gjennom Telemark innkjøpssamarbeid. Eit av måla for dette samarbeidet er at dei kommunale innkjøpa skal bidra til utvikling av lokalt næringsliv. Kommunane seier i sitt innkjøpsreglement at dei vil legge til rette for at lokale leverandørar kan delta i utlyste konkurransar.

Nokre kommunar tolkar lovverket slik at det nesten blir ulovleg å handle lokalt. Slik er det ikkje.

Korleis vil dei oppfylle dette målet? Eit grep er å skilje mellom daglegvaregrossistar, som er gode på å levere til storhushaldning, og lokale daglegvarebutikkar, som kan levere mindre volum til skular og barnehagar.

Innkjøpssamarbeidet har fått på plass ein rammeavtale om næringsmiddel som gjeld for alle kommunale verksemder. Avtalen har unntak for mindre verksemder som får handle gjennom eigne avtalar, med til dømes lokale daglegvarebutikkar. Små grendeskular som har behov for daglegvarer, er ikkje forplikta til å bruke rammeavtalen, men dei kan bruke den om det er formålstenleg.

Kommunar i Distrikts-Norge bør tenke nøye gjennom fordelar og ulemper ved omfattande innkjøpssamarbeid og sjå på korleis slikt samarbeid kan ta lokale omsyn.

Er det mogleg å få til fleksible løysingar, der nokre innkjøp blir gjennomført kommunalt og andre, større innkjøp blir gjennomført interkommunalt, slik som i eksempla ovanfor?

70 prosent av alle landets kommunar deltar i dag i formaliserte innkjøpssamarbeid. Kommunane rapporterer om reduserte kostnader og betre innkjøpsvilkår. Men erfaringane med store interkommunale innkjøpssamarbeid er ikkje berre av det gode. Mange små og mellomstore bedrifter opplever at dei ikkje lenger får selje varer og tenester til kommunen.

Når fylkeskommunen etablerer store innkjøpssamarbeid saman med kommunane, så blir dei lokale bedriftene rett og slett for små. Dette går fram av rapporten «Innkjøpssamarbeid i kommunesektoren», som Oslo Economics i samarbeid med Inventura og NIVI Analyse har utarbeidd for Nærings- og fiskeridepartementet (2021).

Innkjøpssamarbeid har negativ effekt på vekst for små og mellomstore bedrifter og på utvikling av lokalt næringsliv, seier ei overvekt av respondentane i rapporten.

Rapporten stadfestar hjartesukka frå lokalpolitikarar som er bekymra for lokale arbeidsplassar. Er det ikkje kommunens oppgåve å vere samfunnsaktør og utvikle lokalt næringsliv? Kan det då vere riktig at kommunen har ein innkjøpspolitikk som svekker, og i verste fall sparkar beina under, lokale bedrifter?

Oslo Economics anbefaler at små kommunar deltar i formaliserte innkjøpssamarbeid. Men rapporten viser at slikt samarbeid kan ha negativ verknad på små og mellomstore bedrifter. Oppdraga blir så store at små bedrifter ikkje har sjanse til å delta i konkurransane.

«Dette kan igjen føre til at konkurransen om de enkelte avtalene reduserast, som kan føre til dårlegare føresetnader i avtalene og/eller negativ påverknad på konkurranse og næringsutvikling på sikt. Det er derfor viktig at innkjøpssamarbeid vurderer å dele opp kontraktar i delkontraktar», skriv Oslo Economics i si anbefaling til Nærings- og fiskeridepartementet.

Nokre kommunar tolkar lovverket slik at det nesten blir ulovleg å handle lokalt. Slik er det ikkje. Distriktsnæringsutvalet slår fast at kommunane kan legge opp anbodskonkurransar slik at også lokale bedrifter kan delta: «Dette handlar om å ta initiativ, utnytte det lokale handlingsrommet kommunane har og fylle entreprenørrolla med innhald som fremmer det lokale næringslivet».

Kommunen har ei svært viktig rolle som samfunnsaktør, næringsutviklar eller «entreprenør». Kommunen skal legge til rette for lokal næringsutvikling på ulike måtar. Denne oppgåva er enda viktigare for små distriktskommunar enn for store bykommunar.

Distriktssenteret meiner at mange kommunar i større grad bør bruke det handlingsrommet dei har. Dersom kommunen ser innkjøpa i samheng med den rolla dei har som næringsutviklar, vil det vere positivt for små og mellomstore bedrifter i kommunen.

Lokal handel styrker det lokale næringslivet og skaper lokale arbeidsplassar. Det kan igjen gi positive effektar for kommunen sine inntekter. Innkjøpssamarbeid eller lokal handel? Ja takk, begge deler!

Kommunal Rapport

Ansvarlig redaktør og administrerende direktør:
Britt Sofie Hestvik.

Utviklingsredaktør: **Espen Andersen**
Nyhetsredaktør: **Agnar Kaarbø**
Debattredaktør: **Ragnhild Sved**

Markedsdirektør: **Fred Scharffenberg**

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Kontaktinformasjon:
Boks 1940 Vika, 0125 Oslo
Tlf: [24 13 64 50](tel:24136450)

E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no
abonnement@kommunal-rapport.no

EU-domstolens seneste avgjørelse innebærer at det er enkelte forhold oppdragsgiver bør være særlig oppmerksom på før nye konkurranser om nye rammeavtaler kunngjøres, skriver Ronny Rosenvold.

Foto: Cédric Puisney / Wikimedia Commons

› **KRONIKK** 09.07.2021 08:16

Meninger i kronikker står for skribentens regning.

Rammeavtaler er ikke så fleksible som mange trodde

Tross en ny avgjørelse i EU-domstolen, vil det fortsatt være klare fordeler ved å bruke rammeavtaler. Men oppdragsgiver må utvise større varsomhet enn mange tidligere har gjort.

RONNY ROSENVOLD
assosiert partner i Kluge Advokatfirma

Mange offentlige oppdragsgivere benytter rammeavtaler fordi det gir stor grad av fleksibilitet, særlig for *omfanget* av de tjenester eller varer som skal kjøpes.

En ny avgjørelse fra EU-domstolen medfører begrensninger i denne fleksibiliteten.

Når det offentlige inngår rammeavtaler, er det oftest fordi det skal kjøpes inn en ukjent mengde av tjenester eller varer i rammeavtaleperioden. Det kan være svært utfordrende, for ikke å si umulig, å vite nøyaktig hvilket behov man vil ha flere år frem i tid.

Ettersom det er tid- og ressurskrevende å gjennomføre anskaffelser, har oppdragsgivere behov for fleksible rammeavtaler.

EU-domstolen konkluderer med at oppdragsgiver er forpliktet til å oppgi en maksimal mengde/verdi i kunngjøringen.

Når offentlige oppdragsgivere kunngjør en rammeavtale, må det oppgis en anslått samlet verdi for kjøpene som vil foretas i avtaleperioden.

I norsk praksis har angivelsen av rammeavtalens verdi vært praktisert som et estimat, jf. eksempelvis Klagenemnda for offentlige anskaffelser i sak 2011/294 (som riktignok gjaldt anskaffelsesforskriften del II).

EU-domstolen avsa imidlertid i desember 2018 en avgjørelse som av mange ble tolket slik at avrop som oversteg det estimerte omfanget, utgjorde en ulovlig direkte anskaffelse, jf. C-216/17.

Avgjørelsen ble gjenstand for kritikk, og mange mente rekkevidden var diskutabel. I en nylig avsagt avgjørelse fra EU-domstolen i sak C-23/20 fastholdes imidlertid standpunktet. Den nye avgjørelsen gjør det på nytt relevant å stille spørsmål ved hvordan kunngjøringen av en rammeavtale bør utformes for å sikre oppdragsgiver størst mulig handlingsrom.

EU-domstolens nyeste avgjørelse gjaldt en konkurranse om rammeavtale utlyst av Region Nordjylland. I tillegg var det også åpnet for at Region Syddanmark skulle kunne tiltre avtalen, som en opsjon. For evalueringsformål var det oppgitt estimerte mengder over forventet forbruk. Disse mengdene var ikke forpliktende for oppdragsgiver.

I avgjørelsen konkluderer EU-domstolen med at oppdragsgiver er forpliktet til å oppgi en maksimal mengde/verdi i kunngjøringen, og at rammeavtalen bare dekker anskaffelser opp til denne grensen.

EU-domstolen slår også fast at oppdragsgiver, i tillegg til maksgrensen, må oppgi en anslått mengde/verdi over de kjøp som vil foretas. Domstolen begrunner standpunktet med at slike opplysninger er av betydning for å hindre at en rammeavtale blir misbrukt til å begrense konkurransen.

På denne bakgrunn konkluderte EU-Domstolen med at offentlige oppdragsgivere kun kan forplikte seg «inden for grænserne af en maksimal mængde og/eller maksimal værdi, og at når denne grænse er nået, vil den pågældende aftale have udtømt sine virkninger». Kjøp utover maksgrensen ville derfor kunne være i strid med anskaffelsesregelverket.

Det er viktig å merke seg at begrensningen ikke er til hinder for kjøp som kan gjøres som uvesentlige endringer av rammeavtalen. Med andre ord kan oppdragsgiver, når maksverdien er nådd, vurdere om det foreligger lovlige grunner for å foreta ytterligere kjøp. Dette reguleres nærmere av reglene om vesentlige endringer gitt i anskaffelsesforskriften kapittel 28.

Til tross for avgjørelsen vil det, etter vår vurdering, fortsatt være klare fordeler ved å bruke rammeavtaler. Oppdragsgiver må imidlertid utvise større varsomhet enn mange har gjort tidligere. Det gjelder særlig med hensyn til å angi en maksimal verdi eller mengde som kan kjøpes.

På bakgrunn av EU-domstolens seneste avgjørelse er det enkelte forhold vi mener oppdragsgiver bør være særlig oppmerksom på før nye konkurranser om nye rammeavtaler kunngjøres:

- Opplys alltid om forventet omfang og maksimalt uttak i form av verdi eller mengde.
- Ved angivelsen av forventet omfang er det relevant å se hen til historisk behov, justert for eventuelle endringer. Dersom det ikke foreligger historiske tall, må oppdragsgiver foreta en forsvarlig beregning av hvor stor behovet sannsynligvis vil være i rammeavtaleperioden.
- Maksimalt uttak bør ta hensyn til muligheten for mer uventede forhold. Man må imidlertid unngå at maksimalt uttak fastsettes urealistisk høyt.
- Kontrakten bør regulere en rett til å si opp avtalen når maksimalt uttak er nådd.

Til slutt nevnes det at EU-domstolen slår fast at en rammeavtale ikke kan kjennes uten virkning alene fordi maksgrensen ikke er spesifisert i kunngjøringen.

Kommunal Rapport

Ansvarlig redaktør og administrerende direktør:
Britt Sofie Hestvik.

Utviklingsredaktør: **Espen Andersen**
Nyhetsredaktør: **Agnar Kaarbø**
Debattredaktør: **Ragnhild Sved**

Markedsdirektør: **Fred Scharffenberg**

Kontaktinformasjon:
Boks 1940 Vika, 0125 Oslo
Tlf: 24 13 64 50

E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no
abonnement@kommunal-rapport.no

BERNT SVARER

- Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.
- Han har utgitt en rekke bøker innen blant annet forvaltningsrett og kommunalrett.
- Han ledet det offentlige utvalget som ledet fram til en kraftig fornying av kommuneloven i 1992.
- Bernt har også stor kunnskap om blant annet offentlighetsloven og forvaltningsloven.
- Spalten publiseres ukentlig på Kommunal-Rapport.no. Spørsmål kan sendes til redaksjon@kommunal-rapport.no.

Foto: Magnus

Knutsen Bjørke

› PUBLISERT 26.07.2021 07:54

Bernt svarer: Reglene om ettergodtgjøring er litt av en rebus

Er det riktig at en folkevalgt som går av med alderspensjon og søker om ettergodtgjøring, skal få økt inntekt, uten å arbeide?

SPØRSMÅL: Jeg prøver å forstå [kommunelovens § 8-6](#) om ettergodtgjøring:

«Folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, kan søke om ettergodtgjøring når de fratrer vervet. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv gi forskrift om lengden slik ettergodtgjøring kan ha, men ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

Retten til ettergodtgjøring skal avkortes krone for krone mot annen inntekt. Det samme gjelder for ordinær inntekt som den folkevalgte frivillig avstår fra.

Pensjonsinntekter etter folketrygdloven kapittel 19 og kapittel 20 skal ikke anses som inntekt etter andre ledd.»

Særlig er siste ledd vanskelig. Hva er lovgivers intensjon her? I praksis kan altså en folkevalgt som går av med alderspensjon og søker om ettergodtgjøring få *økt* inntekt, uten å arbeide. (Alderspensjon fra Folketrygden + ettergodtgjøring, som er lik godtgjøring ved avgang). Var dette virkelig meningen?

Jeg blir ikke klokere av å lese Prop. 46 L, som tilsynelatende ligger til grunn for loven. På side 122 i proposisjonen omtales særlig overgangsordninger *før* fylte 67 år:

«Personer som tar ut alderspensjon kombinert med godtgjøring som folkevalgt, får et betydelig fall i samlet inntekt når godtgjøringen bortfaller, selv om uttaket av alderspensjon opprettholdes. Det vil også være personer i alderen 62-66 år som har for lav pensjonsopptjening til å ha rett til alderspensjon, og som dermed ved fratredelse av vervet som folkevalgt ikke har alderspensjon som et mulig inntektsalternativ. Det er først fra 67 år at alle har rett til å ta ut alderspensjon.»

Nederst på side 366 bemerkes:

«Det følger av tredje ledd at alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 19 og kapittel 20 ikke skal regnes som inntekt etter andre ledd. Det betyr at det for folkevalgte fra 62 år til fylte 67 år som får tilkjent ettergodtgjøring ved fratreden, og har uttak av alderspensjon i denne perioden, skal ikke alderspensjonen føre til avkorting etter andre ledd.»

Her virker det altså som om § 8-6 mest er en særregel for aldersgruppen 62-67, men jeg finner ikke at dette gjenspeiles i Folketrygdlovens §19 og § 20.

SVAR: Nei, dette er litt av en rebus. Hovedformålet med denne bestemmelsen er at den folkevalgte skal kunne kombinere de to inntektene på samme måte som arbeidstakere på samme alder, altså 62-67 år, og at dette da også skal gjelde for etterlønn.

Imidlertid er ordningen etter lovens ordlyd generell, og selv om forarbeidene kan peke i en annen retning, er det ikke gjort noe slikt skille i lovens ordlyd. § 8-6 tredje avsnitt gjelder alle tidligere folkevalgte som mottar alderspensjon etter folketrygdloven samtidig med godtgjøring.

Departementet har derfor lagt til grunn (brev 11.05.20, ref. 20/2311-2, altså etter at kommentarutgaven var utgitt) at det heller ikke skal foretas noen form for avkorting i ettergodtgjøring ved vanlig uttak av alderspensjon etter fylte 67 år etter folketrygdloven kapittel 19 og 20.

Kommunal Rapport

Ansvarlig redaktør og administrerende direktør:
Britt Sofie Hestvik.

Utviklingsredaktør: **Espen Andersen**
Nyhetsredaktør: **Agnar Kaarbø**
Debattredaktør: **Ragnhild Sved**

Markedsdirektør: **Fred Scharffenberg**

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Kontaktinformasjon:

Boks 1940 Vika, 0125 Oslo
Tlf: 24 13 64 50

E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no
abonnement@kommunal-rapport.no

Regjeringen.no

§ 11-2: Skriftlige spørsmål og svar mellom møter

Tolkningsuttalelse | Dato: 09.06.2021

Mottager: Kristiansand kommune

Vår referanse: 21/1988

Spørsmål om folkevalgtes adgang til å sende skriftlige spørsmål til ordfører og kommunedirektør som skal besvares skriftlig mellom møter i folkevalgte organer.

Henvendelse om adgangen til å stille skriftlige spørsmål til ordfører og kommunedirektøren mellom møter

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 24. mars 2021 fra Kristiansand kommune med spørsmål om de folkevalgtes adgang til å stille skriftlige spørsmål til ordfører og administrasjonen mellom møtene i de folkevalgte organene.

Departementet tar ikke stilling til den konkrete saken og Kristiansand kommunes reglement, men kan gi en generell redegjørelse for vårt syn på reglene om å stille formelle spørsmål til ordfører og administrasjonen.

Det følger av kommuneloven § 11-2 fjerde ledd at det er adgang til å stille spørsmål til ordføreren i et kommunestyremøte. Det er også adgang til å ha en ordning hvor det er mulig å sende spørsmål til ordføreren i forkant av et møte, og at spørsmålet så besvares i møtet, dette framgår av forarbeidene til både tidligere og gjeldende kommunelov.

Når det gjelder spørsmål til ordføreren eller administrasjonen som sendes og skal besvares skriftlig *mellom* møter, så er vi utenfor § 11-2, og kommuneloven regulerer ikke om man har rett til å kreve svar mellom møter. Problemstillingen er heller ikke omtalt i forarbeidene, og det ser ikke ut som departementet tidligere har gitt en tolkningsuttalelse om denne problemstillingen. Det er heller ikke omtalt i KS' håndbok om møter i folkevalgte organer "Møtet er satt", som kun handler om spørsmål som behandles i et møte.

Kommunene kan etter § 11-12 fastsette eget reglement med nærmere regler for saksbehandlingen i folkevalgte organer, men disse kan ikke fravike rammene i kommuneloven. Behandlingen av saker i folkevalgte organer, inkludert diskusjoner og orienteringer om saker som organet senere kan behandle eller som gjelder organets ansvarsområde, skal skje i formelle møter, jf. kommuneloven § 11-2 første ledd. Det taler for at informasjon som gjelder saker som enten er eller vil komme til behandling i kommunestyret eller gjelder forhold innenfor kommunestyret nokså vide ansvarsområde også skal gis i et møte. Som nevnt er forutsetningen i § 11-2 fjerde ledd at også spørsmål til ordføreren, inkludert om saker som ikke er på saklisten, skal besvares i et møte.

Departementet mener kommuneloven derfor må forstås slik at spørsmål til ordføreren skal besvares i møter. Dette vil sikre at alle kommunestyremedlemmene får samme informasjon på samme tid, og at den samme informasjonen også blir tilgjengelig for allmennheten, jf. § 11-5 om møteoffentlighet.

Departementet vil også presisere at en folkevalgt og ordføreren kan ha politiske drøftelser mellom møter, og at vurderingene ovenfor handler om et reglementsfestet system med formelle skriftlige spørsmål og svar tilsvarende det vi kjenner fra Stortinget og spørsmål til statsrådene. Det vil også være anledning til å stille faktiske og praktiske spørsmål til ordfører, for eksempel om møteavvikling, og få svar mellom møter.

Adgangen for folkevalgte til å stille spørsmål til kommunedirektøren og administrasjonen handler også om forholdet mellom en enkelt folkevalgt, det folkevalgte organet og administrasjonen må vurderes med utgangspunkt i kommunelovens kapittel 13. Den enkelte folkevalgte har en viss anledning til å stille spørsmål til administrasjonen om saker, og da særlig spørsmål som gjelder forhold som angår kommunestyremedlemmet selv eller forhold i en sak som privatperson, jf. veiledningsplikten i forvaltningsloven § 11. Dette kan for eksempel være spørsmål knyttet til godtgjøring, mulig inhabilitet eller permisjoner for den folkevalgte. Hvis det derimot er spørsmål som gjelder "kommunestyre-saker", så bør spørsmålet besvares i et kommunestyremøte slik at alle medlemmene blir kjent med spørsmålet og svaret og har samme informasjon. Kommunedirektøren eller en underordnet har møte- og talerett i kommunestyret, slik at det vil være mulig å få den ønskede informasjonen der.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Edvard Thorolf Aspelund
seniorrådgiver

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

➤ [Tolkningsuttalelser om kommuneloven 2018](http://www.regjeringen.no/no/dokument/lover_regler/tolkningsuttalelser/kommunalrett/tolkningsuttalelser-om-kommuneloven-2018/id2672705/)

(http://www.regjeringen.no/no/dokument/lover_regler/tolkningsuttalelser/kommunalrett/tolkningsuttalelser-om-kommuneloven-2018/id2672705/)

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kmd.dep.no (<mailto:postmottak@kmd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

Telefon: (+47) 22 24 90 90

➤ **Kontaktinformasjon**

Ansatte i departementene, SMK og DSS: [Depkatalog](#)

Org.nr. 974 761 424

Nå kan nemnd avgjøre gjengjeldelsessaker etter varsling i arbeidslivet

Kommunal Rapport 05.07.2021

Fra 1. juli 2021 har Diskrimineringsnemnda fått myndighet til å avgjøre saker om gjengjeldelse etter varsling i arbeidslivet.

Fram til nå har det bare vært domstolene som har hatt myndighet til å avgjøre tvister om gjengjeldelse etter varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Men nå kan slike saker også avgjøres av Diskrimineringsnemnda.

Direktør Ashan Nishantha sier at nemnda allerede har på plass rammene han mener trengs for å behandle saker om gjengjeldelse etter varsling på en god måte.

– Vi vet at varslingssaker ofte kan være kompliserte, men det kan også være tilfellet for de diskriminerings- og trakasseringssakene, herunder saker om seksuell trakassering, som vi allerede behandler, sier Nishantha i en pressemelding.

Tilsvarende rutiner som i domstolen

Diskrimineringsnemnda ble etablert i 2018, og er [et lavterskelalternativ til ordinær domstolsbehandling i diskriminerings- og trakasseringssaker](#), også i saker om seksuell trakassering.

– Fra 2018 har det også vært et krav om at en erfaren dommer skal delta i behandlingen av alle typer saker. I tillegg har alle nemndmedlemmene spesialkompetanse innenfor de rettsfeltene vi behandler. Det er også slik at våre saksbehandlingsrutiner i stor grad tilsvarer de rutinene som gjelder i de ordinære domstolene.

Nishantha håper at mange vil benytte seg av tilbudet.

Den påståtte gjengjeldelseshandlingen må ha skjedd etter 1. juli 2021 for at nemnda skal kunne behandle saken. Nemnda omfatter også pågående forhold. Selve varslingen kan ha skjedd på et tidligere tidspunkt.

Fakta om Diskrimineringsnemnda:

- Nemndas myndighet er avgrenset mot saker om oppsigelse og avskjed, herunder såkalt endringsoppsigelse, slik at denne typen tvister fortsatt må fremmes for ordinær domstolsbehandling.
- I saker om gjengjeldelse etter varsling, vil Diskrimineringsnemnda ha myndighet til å tilkjenne oppreisning og erstatning i samme utstrekning som i saker om brudd på diskriminerings- og trakasseringsforbudet.
- Som i andre saker, gjelder begrensingen at nemnda kun kan tilkjenne erstatning i såkalte «enkle saksforhold» og ved enstemmighet i nemnda. Andre erstatningssaker må derfor fortsatt fremmes for ordinær domstolsbehandling.
- Det er gratis å klage en sak inn for Diskrimineringsnemnda. Man risikerer ikke å måtte betale motpartens saksomkostninger, og det er valgfritt om man vil benytte advokat.
- Hele prosessen kan gjennomføres digitalt gjennom nemndas prosesskjema.

Hvor skal vi føre representanter som melder seg ut og inn av partier?

Kommunal Rapport 02.08.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

SPØRSMÅL: I vårt kommunestyre har vi representanter som har meldt seg ut av partiet de ble valgt inn for. De står dermed som uavhengige representanter, og det er også dette vi fører de inn i protokollen som.

Det vi derimot lurer på, er hva som skjer dersom representantene siden melder seg inn i et parti som ikke stilte liste til kommunevalget 2019?

Vi har tidligere hatt lignende situasjoner hvor representanter har meldt seg inn i eksisterende partier i kommunestyret. Da har vi ført opp det nye partiet som deres partitilhørighet, men samtidig har vi har fulgt varalisten og utbetalt partistøtten til det tidligere partiet.

Men situasjonen hvor en representant melder seg inn i et parti som ikke stilte liste til kommunevalget, fremstår for oss som uklar for den delen som gjelder protokollføringen.

Vil vi måtte føre representantene som uavhengige, eller må vi i protokollen føre dem som medlemmer av sitt nye parti?

SVAR: Dette reiser kompliserte og til dels ikke avklarte spørsmål, der svarene kanskje blir forskjellige i ulike sammenhenger.

Kommuneloven gir ikke noen generell definisjon av begrepet «gruppe», men bruker det i en del enkeltbestemmelser ikke nødvendigvis med helt samme meningsinnhold. Det brukes også i kommunale reglementer, i første rekke i regler om støtte til partigrupper og andre tilsvarende grupperinger.

I tillegg har vi situasjoner der en folkevalgt melder seg ut av en gruppe og proklamerer seg som «uavhengig medlem», og dermed må ansees som en «enpersonsgruppe».

Jeg skal prøve å summere dette kort for ulike problemsituasjoner.

- Begrepet «gruppe» møter vi først når kommunestyret eller fylkestinget skal foreta valg av formannskap, fylkesting eller andre folkevalgte organer. Lovens regel (§ 7-4) er her at valget skal skje som forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. Her fordeles plassene i hvert organ etter reglene i §§ 7–5 og 7–6 mellom ulike listeforslag.

Forslagsstillere er «partier eller grupper» i det velgende organet. Det betyr i praksis de medlemmene av organet som blir enige om å fremme slikt forslag. Det kan være partigrupper eller enkeltmedlemmer i ulike konstellasjoner, men da slik at kandidater bare kan føres opp på en liste fra eget parti eller gruppe eller fellesliste der partiet eller gruppen inngår.

Poenget her er å unngå at partier eller grupper deler seg opp på flere lister for å omgå reglene i § 7–6 om krav til kjønnsmessig balanse i listeforslaget. Hvis et medlem formelt og praktisk har meldt seg ut av sin opprinnelige partigruppe eller annen gruppe, må hun imidlertid kunne foreslås på en liste fra den gruppen hun nå definerer seg som medlem av og inngå på listeforslag fra denne.

- Skifte av gruppe eller utmelding fra en gruppe har som utgangspunkt ingen konsekvenser for de valg som er gjort, verken for medlem eller varamedlem, det er personen som er valgt.

Spørsmålet blir da hvor langt dette rekker når den som trer ut, er varamedlem. Men hvis dette oppleves som et problem, kan den folkevalgte søke kommunestyret eller fylkestinget om å bli fritatt fra vervet. Hvis slikt fritak blir gitt, skal det foretas valg av nytt medlem eller varamedlem for resten av valgperioden, fra – og dermed etter forslag fra – den aktuelle gruppen, slik den nå ser ut, se § 7–10 fjerde avsnitt.

Hvis det ikke er tale om verv som medlem av kommunestyret, formannskapet, fylkestinget eller fylkesutvalget, kan kommunestyret eller fylkesutvalget i stedet foreta fullstendig nyvalg av organet. Der kan det tas hensyn til den endringen som har skjedd ved medlemmets skifte av gruppetilhørighet, se § 5–7 siste avsnitt.

- Hvis den som har meldt seg ut av en gruppe, er varamedlem til et folkevalgt organ, oppstår spørsmålet om hun skal innkalles til å møte når et ordinært medlem har forfall.

Her er lovens regel (§ 7–10 første avsnitt) at det skal innkalles varamedlemmer «så langt mulig i den nummerorden de er valgt». Et nærliggende synspunkt er at et slikt opprykk kan bli ganske problematisk hvis det fører til at det medlem som har forfall, erstattes med et varamedlem som ikke identifiserer seg med samme parti eller gruppe.

Men her har Kommunaldepartementet – med støtte fra Oddvar Overå – lagt avgjørende vekt på at dette ville bety at vedkommende medlem dermed «i realiteten fratas vervet og aldri vil kunne kalles inn», i og med at hun ikke vil stå på noen annen liste.

Se om denne diskusjonen Overå og Bernt, KommuneLoven 2018, s. 150–151 (note 3 til § 7–10).

Det samme vil da gjelde hvis kommunestyret eller fylkestinget velger settemedlem for medlem som er innvilget fritak i minst tre måneder, se andre avsnitt siste setning. Hvis medlemmer av kommunestyre eller fylkesting trer endelig ut, følger det direkte av loven (§ 7 tredje avsnitt, siste setning) at varamedlemmer trer inn i den nummerorden de er valgt.

- Avtalevalg forutsetter enstemmig tilslutning til at denne valgformen skal brukes og tilslutning til en innstilling med forslag på medlemmer og varamedlemmer.

På listen skal angis hvilken gruppe hvert av disse tilhører, og ved forfall hentes varamedlemmer fra samme gruppe som det medlem de erstatter. Hvis et medlem trer ut sin gruppe, må man kunne følge samme fremgangsmåte som i tilsvarende situasjon der organet er valgt ved forholdsvalg.

- Inndeling i kommunestyre- eller fylkestingskomiteer skal etter § 5–8 tredje avsnitt vedtas med alminnelig flertall på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer i komiteene. Denne skal angi «gruppen hvert medlem representerer».

Innstillingen skal også inneholde navn på varamedlemmer, og da forutsetningsvis for hver enkelt gruppe, på samme måte som ved avtalevalg etter § 7–7.

Normalt vil valg av slike komiteer skje i det konstituerende møtet i det nyvalgte kommunestyret eller fylkestinget, se § 7–1 tredje avsnitt. Alle medlemmer har plikt til å ta imot valg til en slik komité. De «grupper» det her er tale om, vil da være de medlemmer som er valgt på samme liste ved kommunevalget.

Disse komiteene er rent saksforberedende organer for kommunestyret eller fylkestinget, og kan ikke tildeles vedtaksmyndighet, se første avsnitt.

Om medlem eller varamedlem i en slik komité skulle skifte partitilhørighet eller melde seg som uavhengige, vil dette ikke få noen konsekvenser for verv eller møterett. Hvis

kommunestyret eller fylkestinget finner at dette tilsier endringer i komitésammensetningen, må det i tilfelle gå veien om et fullstendig nyvalg av alle komiteer, basert på en ny innstilling om sammensetningen, se § 5–9 siste avsnitt.

- Så er vi over på *gruppe* som grunnlag for økonomisk bistand til det politiske arbeidet. Det har vi bare én enkelt bestemmelse om i loven, § 10–10. Den fastsetter at i kommuner eller fylkeskommuner med parlamentarisk styringsform skal man sørge for at «grupper av kommunestyremedlemmer eller fylkestingsmedlemmer som ikke deltar i henholdsvis kommunerådet eller fylkesrådet skal sikres hensiktsmessige kontorlokaler og nødvendig assistanse for å kunne foreta egne utredninger».

«Gruppe» vil her i utgangspunktet være de som er valgt på samme valgliste, men i kommentarene til bestemmelsen i forarbeidene (Prop. 46 L 2017-2018) legges til grunn at også den som bryter ut av en gruppe som er representert i kommune- eller fylkesrådet, vil ha krav på assistanse: «I denne bestemmelsens forstand blir det da dannet en ny gruppe i kommunestyret eller fylkestinget, slik at også denne gruppen har krav på assistanse».

- Dette må også være retningsgivende når en kommune eller fylkeskommune etablerer et system for støtte til de enkelte partigruppernes virksomhet.

Også den eller de som etter valget bryter ut av en partigruppe eller annen gruppe, vil ha krav på støtte etter samme kriterier som anvendes ved tildeling til etablerte grupper. Det må bety at enkeltpersoner som melder seg ut for å være «uavhengige», har krav på støtte på linje med andre enkeltpersonsgrupper.

Hvis en folkevalgt som melder seg ut av en partigruppe, oppgir at hun nå skal representere et parti som ikke har medlemmer i kommunestyret eller fylkestinget, må hun følgelig betraktes som en ny «enpersonsgruppe» der, med samme rettigheter som andre grupper. Hun bestemmer selv hva hun vil kalle «gruppen» sin, men kan ikke benytte et eksisterende partinavn uten samtykke fra lokallaget der.

Dette får også konsekvenser for beregningen av fremtidig støtte til den gruppen disse bryter ut fra. Den må reduseres tilsvarende, eventuelt overføres til annen gruppe som vedkommende går inn i. Dette gjelder uavhengig av om hun møter eller ikke møter som varamedlem for sin gamle gruppe.

Støtten gis til selve gruppen og arbeidet som utføres der, ikke til enkeltmedlemmer. Men alt dette gjelder bare støtte som gis til selve arbeidet i de folkevalgte organene, ikke støtte som går til partiapparat e.l. til generelt politisk virke.

Referatsaker er også saker som behandles

Kommunal Rapport 16.08.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Skal alle referatsaker protokolleres, og skal disse referatdokumentene oppbevares «for alltid»?

SPØRSMÅL: Kommuner som vi er tillagt revisjon av, har svært ulik praksis mhp å protokollere referatsaker som behandles i formannskap og/eller kommunestyre. Har kommuner plikt fra møter i formannskap og/eller kommunestyre til å protokollere alle referatsaker med en angivelse av hvilke dokumenter som er forelagt organet, herunder også power-point presentasjoner. Dersom dette er tilfellet, skal disse «referat»-dokumentene oppbevares for alltid, jf. arkivloven?

SVAR: I [kommuneloven § 11–4](#) er det bestemmelser om hva møteboken skal inneholde. Her skal det blant annet angis «hvilke saker som ble behandlet». Det omfatter også referatsaker – også rene orienteringer fra kommunedirektøren eller ordfører. Det er ikke noe krav om hvilke saksdokumenter som er utsendt eller fremlagt skal nevnes her, men det er klart at disse skal registreres og arkiveres i overensstemmelse med kravene i arkivlova og er offentlige etter reglene i offentleglova.

I [kommuneloven § 11–3](#) tredje avsnitt fastslås at «Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten», noe som betyr at når dokumenter går fra administrasjonen til et folkevalgt organ, må de journalføres etter reglene i arkivlova, se [offentleglova § 10](#) første avsnitt og [arkivforskrifta § 9](#). Dette må også gjelde dokumenter som måtte bli utdelt i møtet. Jf. også bestemmelsen i [offentleglova § 16](#) første avsnitt bokstav c, der det fastslås at unntakene i [§ 14](#) fra innsynsrett etter loven for interne saksdokumenter, ikke gjelder for «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ». Det betyr at unntaket fra journalføringsplikten i arkivforskrifta § 9, for «organinterne dokument etter offentleglova § 14», ikke gjelder her.

Men her vil jeg gjette på at vi vil finne mange lovbrudd om vi leter rundt i kommunene.

Reglene om ettergodtgjøring er litt av en rebus

Kommunal Rapport 26.07.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Er det riktig at en folkevalgt som går av med alderspensjon og søker om ettergodtgjøring, skal få økt inntekt, uten å arbeide?

SPØRSMÅL: Jeg prøver å forstå [kommunelovens § 8–6](#) om ettergodtgjøring:

«Folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, kan søke om ettergodtgjøring når de fratrer vervet. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv gi forskrift om lengden slik ettergodtgjøring kan ha, men ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

Retten til ettergodtgjøring skal avkortes krone for krone mot annen inntekt. Det samme gjelder for ordinær inntekt som den folkevalgte frivillig avstår fra. Pensjonsinntekter etter folketrygdløven kapittel 19 og kapittel 20 skal ikke anses som inntekt etter andre ledd.»

Særlig er siste ledd vanskelig. Hva er lovgivers intensjon her? I praksis kan altså en folkevalgt som går av med alderspensjon og søker om ettergodtgjøring få økt inntekt, uten å arbeide. (Alderspensjon fra Folketrygden + ettergodtgjøring, som er lik godtgjøring ved avgang). Var dette virkelig meningen?

Jeg blir ikke klokere av å lese Prop. 46 L, som tilsynelatende ligger til grunn for loven. På side 122 i proposisjonen omtales særlig overgangsordninger før fylte 67 år:

«Personer som tar ut alderspensjon kombinert med godtgjøring som folkevalgt, får et betydelig fall i samlet inntekt når godtgjøringen bortfaller, selv om uttaket av alderspensjon opprettholdes. Det vil også være personer i alderen 62–66 år som har for lav pensjonsopptjening til å ha rett til alderspensjon, og som dermed ved fratreddelse av vervet som folkevalgt ikke har alderspensjon som et mulig inntektsalternativ. Det er først fra 67 år at alle har rett til å ta ut alderspensjon.»

Nederst på side 366 bemerkes:

«Det følger av tredje ledd at alderspensjon etter folketrygdløven kapittel 19 og kapittel 20 ikke skal regnes som inntekt etter andre ledd. Det betyr at det for folkevalgte fra 62 år til fylte 67 år som får tilkjent ettergodtgjøring ved fratreden, og har uttak av alderspensjon i denne perioden, skal ikke alderspensjonen føre til avkorting etter andre ledd.»

Her virker det altså som om § 8–6 mest er en særregel for aldersgruppen 62–67, men jeg finner ikke at dette gjenspeiles i Folketrygdlovens §19 og § 20.

SVAR: Nei, dette er litt av en rebus. Hovedformålet med denne bestemmelsen er at den folkevalgte skal kunne kombinere de to inntektene på samme måte som arbeidstakere på samme alder, altså 62–67 år, og at dette da også skal gjelde for etterlønn.

Imidlertid er ordningen etter lovens ordlyd generell, og selv om forarbeidene kan peke i en annen retning, er det ikke gjort noe slikt skille i lovens ordlyd. § 8–6 tredje avsnitt gjelder alle tidligere folkevalgte som mottar alderspensjon etter folketrygdloven samtidig med godtgjøring.

Departementet har derfor lagt til grunn (brev 11.05.20, ref. 20/2311-2, altså etter at kommentarutgaven var utgitt) at det heller ikke skal foretas noen form for avkorting i ettergodtgjøring ved vanlig uttak av alderspensjon etter fylte 67 år etter folketrygdloven kapittel 19 og 20.

Skriftlige spørsmål til ordføreren

Kommunal Rapport 28.07.2021

Det er lov å stille spørsmål til ordføreren i bystyremøte. Men hva med spørsmål mellom møtene? Har representantene krav på skriftlig svar på skriftlige spørsmål da også?

Departementet kommenterer problemstillingen på denne måten:

«Kommunene kan etter § 11–12 fastsette eget reglement med nærmere regler for saksbehandlingen i folkevalgte organer, men disse kan ikke fravike rammene i kommuneloven. Behandlingen av saker i folkevalgte organer, inkludert diskusjoner og orienteringer om saker som organet senere kan behandle eller som gjelder organets ansvarsområde, skal skje i formelle møter, jf. kommuneloven § 11–2 første ledd. Det taler for at informasjon som gjelder saker som enten er eller vil komme til behandling i kommunestyret eller gjelder forhold innenfor kommunestyret nokså vide ansvarsområde også skal gis i et møte. Som nevnt er forutsetningen at også spørsmål til ordføreren, inkludert om saker som ikke er på sakslisten, skal besvares i et møte.»

Departementet mener kommuneloven derfor må forstås slik at spørsmål til ordføreren skal besvares i møter. Dette vil sikre at alle kommunestyremedlemmene får samme informasjon på samme tid, og at den samme informasjonen også blir tilgjengelig for allmennheten, [jf. § 11–5 om møteoffentlighet](#).

Kommunestyremedlemmene kan selvfølgelig stille praktiske spørsmål rundt godtgjørelse, habilitet og permisjon, mens spørsmål om kommunestyresaker bør tas i møtet.

Ulovlig sammensatt formannskap kan føre til ugyldige vedtak

Kommunal Rapport 23.08.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Hvis formannskapet er ulovlig sammensatt, blir da alle vedtakene som er fattet, ugyldige?

SPØRSMÅL: Hvaler kommune måtte velge nytt formannskap på grunn av at kjønnsbalansen ikke var i tråd med lovens krav. Betyr det at vedtakene som det ugyldig sammensatte formannskapet har gjort, er ugyldige?

SVAR: Jeg er ikke kjent med at vi har noen praksis om akkurat dette, men vil anta det er nærliggende å løse det på samme måte som der et folkevalgt organ er uriktig sammensatt av andre grunner – pga. feil ved innkalling, deltakelse av inhabilt medlem, eller utelukkelse av medlem fordi man feilaktig trodde hun var inhabil. Utgangspunktet vil da etter alt å dømme være det samme som gjelder etter [forvaltningsloven § 41](#) ved brudd på saksbehandlingsreglene i denne loven; at vedtaket likevel er gyldig «når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold». I vår sammenheng betyr det at feilen bare kan medføre ugyldighet hvis det er en rimelig mulighet for at vedtaket hadde blitt et annet om formannskapet hadde vært korrekt sammensatt.

Nøyaktig hva som ligger i dette, kan være usikkert. Det må vurderes fra sak til sak. Hvis et vedtak er truffet med knapt flertall, vil man normalt måtte legge til grunn at resultatet kunne blitt et annet om formannskapet hadde hatt en annen sammensetning. Ved denne vurderingen vil det være galt å prøve å løse problemet ved å spørre medlemmer som skulle ha deltatt, hvordan de ville stemt. Det enkelte medlem skal stemme etter sin overbevisning der og da, etter å ha deltatt i møtet, og det vil stride mot dette «møteprinsippet» om man skulle legge til grunn medlemmets uttalelse om hvordan hun *nå* ville stemt. Det kan eller skal vi i prinsippet ikke kunne vite.

Og også der et vedtak er truffet med et tilsynelatende robust flertall, vil det være situasjoner der det er riktig å legge til grunn at med en annen sammensetning av formannskapet, ville vedtaket kunne blitt et annet. Som alminnelig utgangspunkt vil – og bør – både enkeltmedlemmer og partigrupper kunne la seg påvirke av debatten om en sak i et møte. Etter min mening taler dette for at det skal være svært klart og opplagt at det var et vedtak som det sto et svært klart og robust flertall bak, før man skal kunne si at feilen ikke *kan* ha betydning.

Endelig vil det – selv om vi finner at det er tale om en feil som kan ha betydning for vedtakets innhold, kunne være situasjoner der vedtaket likevel kan bli stående som gyldig av hensyn til den det tilgodeser. Gode grunner taler for at den som i god tro har inngått en stor avtale med kommunen om anskaffelse av eiendom eller tjenester, eller som har satt i gang et byggeprosjekt i tillit til det hun trodde var et lovlig vedtak i formannskapet, må kunne stole på det som er vedtatt, og si at om kommunen har snublet i sine ene ben her, kan det ikke være hennes problem. – Men også her er jussen til dels usikker.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

15.09.2021

Saknr

17/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/215 - 1

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent